

JAN BAUER

VAMPÝR Z KOŇSKÉHO TRHU

MOBA

Jan Bauer

Vampýr z Koňského trhu

Odpovědná redaktorka Olga Nimshausová
Grafická úprava Zdeněk Valach/OPT MOBA
Obálka Marcel Bursák/OPT MOBA
Tisk FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Vydala Moravská Bastei MOBA, s. r. o., Brno
www.mobaknihy.cz

© Jan Bauer, 2009

© Moravská Bastei MOBA, s. r. o., Brno 2009

Vydání první

ISBN 978-80-243-3484-4

JAN BAUER

Vampýr z Koňského trhu

*Detektivní román
z doby vlády Václava IV.*

MOBA

I.

Páter Lukáš Vlachník z Lestkova, drobný upocený človíček s ustaraným výrazem v brunátné tváři, se zahleděl do otevřené rakve. Mrtvý byl oblečen celý v černém, úzký obličej, z něhož trčel nos jako zoban dravého ptáka, měl lehce nažloutlý, oči zavřené.

„Přísahám na Písmo svaté, že na mě mrknul,“ zašeptal páter františkánu Blasiovi, kazateli kostela svatého Štěpána.

„Jsi unaven, bratře. Potřebuješ si zřejmě odpočinout,“ odpověděl mu klidným hlubokým hlasem kazatel. „Něco se ti prostě zdálo, nic víc to nebylo.“

Vlachník popotáhl nosem a namítl: „A co ty ruce? Zeptej se hrobníka, ten mi to dosvědčí.“

Hrobník od svatého Štěpána Martin Koláček, přihrblý a jakoby celý pokřivený chlapík s dlouhými umaštěnými vlasy a napuchlým červeným nosem pijanů, souhlasně zamručel.

„Co bylo s jeho rukama?“ zeptal se Blasius. Z jeho hlasu bylo cítit opovržení a znechucení.

„Nemohl jsem mu je sepnout na břicho, jak by se na mrtvého křesťana slušelo, důstojný otče,“ tiše vyhrkl naříkavým hlasem Koláček. „Ať jsem s nimi dělal, co jsem chtěl, vždycky se zase rozpojily, jako by se ten nebožtík bránil.“

„Hlouposti,“ odsekl Blasius nevrle.

„No a co řeknete na to, důstojnosti, že když jsem mu chtěl do rukou vložit dřevěný růženec, samy od sebe se roztáhly a napřáhly proti mně prsty jako pařáty. Víte, já už jsem ukládal do rakve spoustu mrtvol, ale ještě žádná takhle nevyváděla. Úplně jsem se zpotil hrůzou, že mi něco udělá.“

„A kde jste byl před tím? V Černém pivovaru nebo u Mořské panny?“ Františkán se na hrobníka uštěpačně podíval. Však ho vídával v těchto lokálech pravidelně popíjet a z toho logicky usoudil, že tentokrát si nahýbal z holby víc než jen důkladně. To se pak ruce mrtvol snadno samy od sebe roztahují a ohrožují živé.

„Při neposkvrněné Panně Marii přísahám, že jsem neměl v sobě ani kapku piva, ani medoviny, natožpak pálené vody.“

Blasia napadlo, že vybrat si k přísaze právě neposkvrněnou Pannu Marii není ten nejšťastnější nápad. Věděl už o životě leccos, co se právě nesrovnávalo s křesťanskou věroukou a neposkvrněné početí Matky boží bylo jednou z takových věcí. Nicméně jako dobrý sluha boží a věrný úd svaté katolické církve si podobné myšlenky nechával pro sebe. A tak jenom stál a mlčky se díval na tu hubenou mrtvolu oblečenou v černém taláru, která ležela v otevřené rakvi. Vyzáblé ruce měla natažené podél těla, hrobník se zřejmě ani nepokusil je sepnout na hrudi, jak by se na křesťana slušelo. A ten mrtvý chlapík křesťan byl, to každopádně, byť se o něm říkalo všelicos. Měl hrozně podivné jméno, které se snad ani nedalo pořádně vyslovit, přišel do Prahy asi před půl rokem a usadil se v domě na rohu Koňského trhu a Staré pasířské. Nikdo mu valně nerozuměl, česky vůbec neznal a mluvil jen špatně německy, zato jeho latina byla vybroušená, jako by se ji učil na vlašských univerzitách. To musel uznat i Blasius, který se přece považoval za mimořádného vzdělance.

S tím podivným mrtvým se sešel asi dvakrát ve společnosti mistra Křišťana z Prachatic. Ne že by ho kdovíjak zajímal, ale mistr Křišťan nedal jinak, než že musí jít s ním. Snad se toho divouse trochu bál a nechtěl s ním být sám, kdo ví? Vždyť už od prvního pohledu cizinec působil jako čaroděj či d'áblův spřeženec, byť do Prahy dorazil se skupinou irských mnichů hiberniánů, mužů pevné a poctivé víry.

Nakonec se z něho vyklubal alchymista a astrolog, čímž

vzbudil zvědavost právě mistra Křišťana. Přiběhl za Blasiem, oči navrch hlavy, a prý „musíš se mnou, mám s tím cizím učencem schůzku u Zlaté husy, a k tomu dnes před půlnocí“. V takovém podivném čase! To už pořádní štamgasti mají pití dost a pomalu hledají cestu k domovu. Tenhle černý od hiberniánů ne. Pro toho o půlnoci začínal den. Když přišli ke Zlaté huse, seděl v nejtemnějším koutě hostince a hloubal v nějakých astrologických náčrtcích. Hned je ukázal mistru Křišťanovi a začali spolu latinsky rozmlouvat o ascendentech, konjunkcích, sextilech, kvadraturách, že ani, jinak v lečjakých učenostech sběhlý, Blasius jim mnoho nerozuměl. Cizinec se pak zajímal hlavně o to, co je pravdy na tom, že pražský most byl založen císařem Karlem blahé paměti podle numerologické pyramidy. Františkán příliš nevnímal obsah rozhovoru obou učených mužů, ostatně měl už v té pozdní době cosi upito, a tak mu myšlenky letěly jako nebeští andělé do všech stran, ale vybroušenou latinu cizince s podivným jménem musel jako absolvent vysokých učení v Bologni a v Padově chtít nechtít ocenit. Pamatoval si, že mistr Křišťan vehementně hájil numerologickou pyramidu, podle níž císař Karel založil Kamenný most devátý den sedmého měsíce v pět hodin třicet jedna minut, což pozpátku dávalo příslušný letopočet 1357 od Kristova narození. Samozřejmě s devítkou na vrcholu jako číslem absolutní dokonalosti. Jenže ten vyzáblý chlapík, který se představil jako hrabě Conchobar Roquepertus, měl nejen pyramidu a celou numerologii za klam a šalbu.

To jméno mu najednou samo vskočilo do paměti jak zajíc do pelechu. Už si myslel, že se mu z hlavy zcela vykouřilo.

„Bratře pátere, jaké jméno máš v úmrtním listu?“ zeptal se honem Lukáše Vlachníka.

„Počkej bratře, v písemnostech mrtvého byl uveden jako hrabě Ropurtus nebo tak nějak.“

„To jsem si myslel, že to spleteš!“ houkl na něj kazatel od svatého Štěpána. „Že je hrabě, to o sobě tvrdil, ale ruku bych

za to do ohně nedal, na šlechtice rozhodně nevypadal. Ale každopádně se jmenoval Conchobar Roquepertus.“

„Bože svatý, co je to za jméno? To je jako d'ábelské zaklínadlo!“ podivil se hrobník Koláček.

„Nejsi tentokrát daleko od pravdy,“ pokýval hlavou Blasius. „Byl to prý čaroděj. V každém případě alchymista a astrolog.“

Vzpomněl si, jak se s ním spolu s mistrem Křišťanem setkali podruhé. Po prvním rozhovoru u Zlaté husy je pozval k sobě na návštěvu do svého domu. Ke svému překvapení zjistili, že dvoupatrové stavení je z větší části pusté a prázdné. Zato ve sklepení spatřili dokonalé alchymické labororium vybavené pecí, na hrubě ohoblovaném stole stála spousta skleněných a hliněných nádob a dózy obsahující nejrůznější prášky a tinktury. Na zdi zářilo několik loučí, na polici pod nimi ležely zjevně starobylé knihy svázané v hrubých kožených vazbách. Hrabě Roquepertus po nich šlehnul očima, obřadně se před nimi uklonil, vzal jeden z objemných svazků, zalistoval v něm, po chvíli tichého hledání zabodl hubený kostnatý prst mezi stránky a svojí vybroušenou latinou pravil:

„Na základě pečlivého studia starých řeckých rukopisů zachráněných kdysi před požárem z alexandrijské knihovny a magických zkušeností mých keltských předků jsem sepsal toto dílo a skromně ho nazval Liber de secretis naturae. V mnohém mě inspiroval velký Hermes Trismegistos, zakladatel alchymie a autor Smaragdové desky, nicméně má cesta je poněkud jiná a dosažené výsledky překonávají ty nejfantastičtější představy...“

Blasius se ušklíbl a napadlo ho, že hrabě notně přehání, ale přítel Křišťan byl, jak se alespoň zdálo, jeho velkohubou řečí zcela stržen. A tak si jen lehce odkašlal a předstíral, že ho všechno to povídání náramně zajímá.

Roquepertus přerušil proud své oslnivé výmluvnosti, učinil dramatickou pomlčku a pak s gestem zručného mága, za jaké by se nemusel stydět ani sám Merlin, pokračoval:

„Abych vám předvedl své schopnosti, v nichž jsem spojil alchymistické učení Orientu s uměním dávných keltských druidů, svých předků, připravil jsem pro vás následující experiment. Nebude to žádná podvodná magie, nezabývám se přípravou lapis philosophorum, nevyrábím nejušlechtilější kov, tedy aurum, ba ani elixír věčného mládí, ale zabývám se záležitostmi mnohem vznešenějšími. Prosím, soustřed'te se a dívejte se pozorně...“

Hrabě kolem sebe nakreslil červenou hrudkou kruh a do něho napsal několik písmen řecké abecedy. Così si přitom nesrozumitelně mumlal. Chvíli se nic nedělo, ale pak se ze zahřátých křivulí vynořil oblak bělostného dýmu, který Roqueperta zcela zahalil. Křišť'an s Blasiem se na sebe nechápavě podívali a františkán si pamatoval, že ve světle loučí uviděl v očích svého druha zděšení a strach. Znenadání celým sklepením zahřmělo a z oblaku se vynořil hrabě Roquepertus, ale už nikoliv jako učenec v černém taláru, ale jako mocný vladař ve zlaté zbroji třímající třpytící se žezlo. Světlo loučí se oslnivě odráželo na pancíři jeho brnění.

Blasius ničemu nerozuměl, ani za mák netušil, co je to za strašné čáry a jen nechápavě hleděl na tu nevídanou proměnu. Než se však nadál, mocný vladař così nesrozumitelného promluvil hromovým hlasem, ani latina, ani řečtina to nebyla a nejhorší na té věci bylo, že přitom vůbec nepohnul ústy. Mocný hlas jako by vycházel přímo z něho. Sotva domluvil, zase zcela zmizel. Zbyl po něm jen mrak jiskérek, z něhož se náhle opět vynořil starý známý Roquepertus. Tentokrát měl opět na sobě svůj obvyklý černý talár a tvářil se, jakoby se vůbec nic nestalo.

Così jím ještě vysvětloval, ale ani mistr Křišť'an, ani Blasius vůbec nechápali, o čem hovoří a raději se zdvořilými omluvami vyklopýtali z jeho domu jako omámení. Ještě venku se klepali zděšením.

„Je to čaroděj,“ prohlásil mistr Křišť'an a poprosil svého

druha, aby ho doprovodil až ke Karlově koleji. Třebaže byl ještě bílý den, třásl se oba hrůzou jako osiky a ani jeden ani druhý se ještě dlouho nedokázali ze svého zážitku vzpamatovat.

Františkán se pomalu probíral ze svých vzpomínek. Ted' tady všemocný čaroděj, který se dokázal proměnit ve vládce světa, ležel studený a nehybný a jen jeho nos trčel jako zoban dravého ptáka vzhůru. Ani ta mocná kouzla ho zjevně nedokázala ochránit před smrtí. Blasius však chtěl nechtěl musel uznat, že Roquepertus strašidelně působí ještě po smrti. Jeho společníci zřejmě uvažovali podobně. I na ně alchymistova mrtvola velice působila. A jak to tak vypadalo, ještě silněji než na františkána.

„Co když není mrtev? Co když umřel jen zdánlivě? Vždyť to byl čaroděj a ti dokáží všelijaké kousky!“ namítl páter Vlachník a jako uhranutý hleděl na mrtvého.

„To si piš, bratře, že je mrtvý. Nechal jsem ho prohlédnout doktorem Mikulášem Holubcem z Karlovy koleje i mistrem Křišťanem. Oba potvrdili, že jeho duše už odešla do nebeského ráje, i když v tomto případě bych se spíše klonil k peklu.“ Blasius si povzdechl a pronesl latinsky: „Mors ultima linea rerum.“

Hrobař Koláček, který jeho větě nerozuměl, však poznamenal:

„Ale stávají se takové případy. Sám jsem jednou ukládal do rakve jistou Alžbětu, vdovu po jircháři Václavovi. Víko jsem pěkně zatloukl hřebíky, ale chudinka ve skutečnosti nebyla mrtvá, jenom bez sebe, v noci se probírala a chtěla z rakve ven...“

Koláček se odmlčel a pátravě se podíval na pátera Vlachníka a kazatele Blasia. Zatímco františkán ho obdařil uštěpačným pohledem svých malých očí, páter ho netrpělivě povzbudil:

„Jak to dopadlo?“

„Zřejmě chuděra škrábala a bouchala na víko, ale kdo ji mohl

v márnici slyšet? Posléze i s rakví spadla z már dolů, víko se mírně pootevřelo, jenže ne dost, aby mohla prolézt ven. Nakonec ji zřejmě ranila mrtvice hrůzou. Ráno jsem ji našel už doopravdy ztuhlou. Prsty měla celé zkrvavené od toho, jak se v noci prala s tím víkem a oči, ty byly nejhorší, samým děsem je měla úplně vytřeštěné. Něco tak strašného se jen tak hned nevidí. To víte, důstojní otcové, probudit se a zjistit, že máte být vlastně po smrti! Koho by to nevylekalo, že?“

„Plácáš nesmysly!“ odbyl ho Blasius a měl se k odchodu.

„Jen počkejte, důstojnosti, povím vám jiný příběh. Však si ho poslechněte,“ zadržel ho naléhavým hlasem hrobník.

„Krčmářovi od Bláznivé kobyly umřela před dvěma lety dceruška. Vypadala jako panenka, bílé tvářičky, zlaté vlásy, jestli jí byly tři roky, tak je to hodně. Krčmář je držgrešle, chtěl ušetřit, prý na holku stačí pytel, na co rakvička, a tak jsem ji nechal ležet přes noc na prkně. Bylo to v adventu, venku mrzlo, jen praštělo a ten mráz asi nebožačku probral. Chtěla z márnice ven, brečela a naříkala, až mě to vzbudilo. Jenže já myslel, že se hárají kočky, takový podobný to byl nárek, tak jsem zůstal v posteli. A nešťastné dítě? Hrůza jen pomyslet. To víte, márnice byla na závoru a okénko na chudinku vysoko. Ráno byla jako rampouch, jen ty zkrvavené prstíky a zmrzlé slzičky prozradily, že se ještě probrala.“

„Fuj, teď abych si šel dát někam hlt pálenky, abych zapomněl na ty tvé řeči,“ posteskl si znechucený Blasius a zamířil k východu z kostela.

„Viděli jste to?“ Vyhrkl znenadání páter Vlchník.

„Co jsme měli vidět?“

„Zase na mě mrknul!“ Zvolal kněz a hlas se mu trásl hrůzou.

Blasius se na Vlchníka nedůvěřivě podíval. Jeho jindy brunátná tvář byla bledá jako stěna za ním. Bylo docela zřetelně slyšet, jak mu zuby samou hrůzou drkotají o sebe. Františkán si vzpomněl, že tak nějak vypadal i mistr Kříšťan, když spolu opouštěli alchymistické laboratorium hraběte

Roqueperta.

„Vzpamatuj se!“ Blasius pátera uchopil za ramena a mocně s ním zatřásl. „Něco se ti zdálo!“

„Ne nezdálo!“ bránil se Vlachník.

„Má pravdu! Důstojný otec má pravdu!“ ječel hrobník.

„Vy sralbotkové,“ houkl na ně opovržlivě Blasius. „Máš tady kropenku se svěcenou vodou?“ obrátil se na pátera. Vlachník pohledem doširoka vytřeštěných očí ukázal na sakristii. Františkán si povytáhl svou hnědou kutou a rychlými kroky se vydal naznačeným směrem. Jeho opánky zadupaly po chrámové dlažbě. Když se vrátil, u rakve s mrtvým už nikdo nestál. Jen osm svící, čtyři po každé straně, zde zářilo na stráži nad irským alchymistou.

„Vylezte, sralbotkové!“ zvolal Blasius hlasitě a od sloupu se odlepily dva stíny, páter Vlachník a hrobník Koláček se neochotně vraceli.

„Teď se dívejte!“ Blasius začal mocně vykrápět mrtvého svěcenou vodou a svolávat: „In nomine Patris et Filli et Spiritus sancti!“ Díval se přitom pozorně na tvář mrtvého. „Vidíte? Ani nemrkne!“ Náhle se zarazil. Zdálo se mu, jakoby se mrtvý hrabě Roquepertus maličko ušklíbl, jakoby mu vadila studená voda, dopadající na jeho tvář. To byl jen stín! Zkusil si namlouvat františkán, ale cítil, že mu srdce samým vzrušením tluče až v krku. Ovanul ho proud studeného vzduchu. To bude ono, průvan. Kdosi otevřel kostelní vrata, která táhle zaskřípala. Blasius se ani neohlédl. „Vidíte, nic se neděje. Ani nemrkne!“ Říkal nahlas páterovi a hrobníkovi, kteří sice horlivě přikyvovali, ale báli se popojít blíže k rakvi, aby nemuseli spatřit tvář mrtvého. Ale opravdu to byl průvan, Blasie? Napadlo řeholníka v duchu. Vždyť proud vzduchu tě ovanul až po té, co jsi spatřil ten úšklebek na tváři mrtvého alchymisty. Co když není doopravdy mrtvý? Neměl by zajít za mistrem Křišťanem, aby to jako lékař ještě jednou posoudil? Doktoru Mikuláši Holubcovi se raději vyhne. Kdykoliv se s

ním byt' jen náhodou sešel, stále z něj měl nepříjemný pocit, že mu stále zazlívá události spojené s případem pražského rozparovače.

Uslyšel za sebou různé kroky a otočil se. Spatřil mohutnou postavu novoměstského rychtáře Jakuba Protivy z Protivce.

„Pochválen buď Pán Ježíš,“ pravilo rameno světské spravedlnosti zbožně. Jakub nebýval příliš pravidelným návštěvníkem bohoslužeb, byt' mu to mnozí vyčítali. Když však do chrámu Páně zavítal, snažil se zpravidla chovat o to zbožněji. Zvláště to platilo v této chvíli, kdy se ocitl tváří v tvář hned dvěma služebníkům božím, Vlachníkovi a Blasiovi, a hrobníkovi, jehož profese i nahrbená a podivně pokroucená postava až příliš připomínaly pomíjivost věcí pozemských.

„Rychtáři,“ zaútočil na něj hned páter. „Nač vlastně umřel tady ten čaroděj?“

„To je přece známé, ne? Což se neshodli mistr Křišťan a doktor Holubec, znamenití pražští lékaři, že příčinou smrti hraběte...“ Jakub místo vyslovení jeho jména jenom cosi zabručel ... „byla mrtvice?“

„Nikdo ho nezabil?“ dorážel Vlachník.

„Zcela jistě ne.“

„Pokud ho někdo neotrávil. To byste přece nepoznal!“ Triumfoval páter.

„Kdo by ho trávil? Vždyť kromě mnichů hiberniánů nikoho v městech pražských neznal!“

„A nesáhl si na život? To bychom ho nemohli pohřbít v posvěcené půdě!“

„Co se pořád staráte, pátère?“

„Pohřeb hraběte bude zítra ráno a hotovo! Že otče Blasie?“

Františkán se na přítele Jakuba usmál a přikývl.

„Pojď, potřebuji si s tebou pohovořit,“ vzal Blasia pod paží a vlekl ho k východu farního kostela svatého Štěpána.

„Ale já,“ vzpomněl si františkán, že chtěl ještě zajít za mistrem Křišťanem.

„Žádné ale se nepřipouští.“ A s tím spolu opustili chrám. Za páterem Vlachníkem a hrobařem Koláčkem, stále ještě roztřesenými z podivného chování mrtvého čaroděje, se ani neotočili.

„Černý pivovar čeká.“ Prohlásil rychtář už na ulici. Byl příjemný vlahý večer, jaké míval Blasius nejraději, západ se rděl od záře zapadajícího slunce, kvetoucí kaštany omamně voněly a jejich vůně se mísila s nejrůznějšími libými i nelibými kuchyňskými zápachy.

„Budiž pochváleno kulinářské umění, nikoliv nejmenší mezi kumšty, jimiž člověka obdařil Hospodin.“ Pravil spokojeně františkán a nasál do svých nozder tu všehochuť vůně připravovaných večeří.

Rychtář k tomu hbitě dodal: „Na tobě se hned pozná, že máš opravdu mimořádné teologické vzdělání.“ Oba se rozesmáli a Blasius rázem zapomněl na šklebící se tvář mrtvého hraběte Roqueperta.

II.

V Černém pivovaru na Dobytčím trhu to hučelo jako v úle. Pospíšili sem kupci, kteří zavřeli své krámy, řemeslníci, co s nadcházejícím večerem opustili své dílny, a samozřejmě také zedníci a kameníci ze stavby kaple Božího těla nebo králova dvora na Zderaze. Ti všichni chtěli po klopotném dni plném práce svlažit svá hrdla nad plným korbelem, na chvíli zapomenout na své starosti a dozvědět se novinky, které se odehrály v městech pražských, v celém království i jinde ve světě.

„V Uhrách je mor, černá smrt,“ zvěstoval Jakubu Protivovi a Blasiovi hned na úvod krčmář Přemek. „V Prešpurku prý pomřelo už na tisíc lidí a uherský král Zikmund, mladší syn císaře a krále Karla blahé paměti, se teď raději zdržuje v Praze.“

„Hlouposti. Mladý Zikmund zde shání peníze na vojsko, které by osvobodilo ze zajetí jeho mladou choť a tchyni,“ oponoval mu rychtář.

„Ale proč náš král tak nahonem odjel na Křivoklát? Aha?“ triumfoval Přemek, zatímco stavěl na stůl před Jakuba a Blasia dva korbele plné chladivého moku.

„Prostě náš pan král nesnáší svého bratříčka Zikmunda,“ vysvětloval Protiva.

„Kdepak. V tom to není, černá smrt se blíží. To je jisté. Nechcete si dát kalíšek pálenky? Ta mor nejlépe spálí.“

Blasius si vzpomněl, že právě na pálenku myslel, když hrobník Koláček vypravoval své zážitky se zaživa pohřbenými a když pak spatřil, jak se mrtvý hrabě Roquepertus zašklebil po

spršce svěcené vody. Ten otřesný zážitek mu nešel z hlavy a stále ho v představách pronásledoval. „Sem s ní!“ poručil si, ale jeho nepřítomný pohled, jakoby pohroužený do sebe, krčmáře oklamal.

„S kým sem? Snad pro Boha svatého ne s černou smrtí?“

„S pálenkou, ty nekňubo!“

„No vida,“ rozjasnil Přemek tvář. „Důstojný otec ví, co chce a na rozdíl od rychtáře nepochybuje o mých slovech.“

„Jen si dejte, otče, černá smrt už je v Praze,“ ozval se z opačného konce stolu stavební mistr Beneš, urostlý chlapík s hladce oholenou tváří a ruměným nosem opilce. „Však ji sem zavlekl ten cizí čaroděj z Koňského trhu, co na ni včera umřel. Říkali, že přišel právě z Uher.“

„Nesmysl,“ odsekl k Benešovu překvapení Blasius. „Hrabě Roquepertus přišel do měst pražských od západu. Pocházel z Hibernie za půlnočním mořem. A nezemřel na mor, ale na mrtvici. Potvrdili to hned dva slovutní lékaři z Karlova učení.“

„Z Hibernie? Kde to je?“ podivil se stavební mistr.

„Víš ty kde je Anglie? Tam náš král Václav provdal svou sestru princeznu Annu, která je teď anglickou královnou.“

„Anglie je za mořem,“ přikývl hlavou Beneš.

„No a vedle Anglie je ostrov Hibernie, nazývaný také Irsko. Odtud k nám povolal císař a král Karel blahé paměti mnichy hiberniány...“

„Darmo jedy, kteří nám užírají chleba a vymáhají desátky,“ rozhořčil se Benešův soused, pláteník Konrád Koza.

„To bys neměl říkat přede mnou,“ lehce se pousmál Blasius. „Také já jsem řeholník, navíc příslušník žebravého řádu svatého Františka z Asissi.“

„Ale vy jste, důstojný otče, našinec, Čech, a pak umíte krásně kázat. Však vás chodím poslouchat ke svatému Štěpánovi.“

„Za tu chválu ti budiž odpuštěno, mistře pláteníku,“ zaculil se františkán a pak se pootočil k Benešovi: „Ale abych to dopověděl. Z toho, co jsem řekl, vyplývá, že hrabě

Roquepertus k nám nemohl zavléci mor, když přišel z druhé strany z Irska a mor je prý v Uhrách.“

„Ne, ne,“ ozval se další hlas. Všichni se otočili po dalším z debatujících. Na rohu stolu seděl v červeném módně zřaseném kabátci muž asi čtyřicetiletý s nakadeřenými světlými vlasy a prošedivělou bradkou zastřiženou do špičky. „Jsem kupec a přijel jsem právě z Norimberku,“ pravil se silným cizím přízvukem, byť jinak dobrou češtinou. „Mor se šíří z opačné strany, od západu z Frankrajchu, všichni před ním prchají na venkov a města se vyliďňují. Co jsem slyšel, prý jen v Lyonu bylo tolik mrtvých, že nebylo kdo by je pohřbil a kdo by za ně odsloužil zádušní mše. Všichni faráři a hrobníci pomřeli. Úplná hrůza. Pokud ten váš hrabě, nevím jak se jmenuje, přišel právě z Irska, mohl putovat právě přes Francouzské království a nakazit se tam morem.“

„Tak vida, černá smrt je tady,“ pravil smutně krčmář Přemek, který právě postavil před Blasia číšku s pálenkou. Mnich ji hbitě vyprázdnil, byť s ním nápoj doslova zalomcoval.

„Víš ty co, Přemku? Přines mi taky pálenku. Uvidím, jestli zažene černou smrt,“ ozval se Beneš.

„Raději vezmi hned dvě sklenky. Já si dám taky,“ přísadil si vystrašený pláteník.

„Co blázníte, chlapi? Toho irského alchymistu ranila mrtvice. Mistr Křišťan z Karlovy koleje si ho prohlížel. Cožpak by lékař tak znamenitý nerozpoznal na jeho těle morová znamení?“ mírnil je rychtář.

„Při vší úctě rychtáři, vy jste placen také za to, aby se po Novém Městě nešířila žádná panika,“ ozval se pláteník Konrád. „Proto chápu, proč to říkáte, ale nemusím vám věřit. Raději mi ty sklenky, krčmáři, přines hned dvě. Zítra balím a honem odjíždím s rodinou na venkov. V Chrudimi mám bratra, tam snad černá smrt nedorazí.“

Jakub Protiva neřekl nic. Jenom se mračil a jeho pohled nevěstil nic dobrého. Po chvíli loktem strčil do Blasia, naklonil

se k němu a do ucha mu zašeptal:

„Nepij tolik! Musíme spolu ještě něco vyřídit.“

„Ted’?“ podivil se nahlas Blasius.

„Ano, ted’.“

„Neměl bys těm zmatkařům, co přivolávají mor, něco pádného říci?“

„A co asi tak? Když si myslí, že se na nás valí černá smrt, tak ať si to klidně myslí dál,“ odvětil rychtář, dopil pivo, vstal od stolu a začal se prodírat ke krčmáři Přemkovi. Blasius se ještě podíval do kalíšku s pálenkou, zatřepal s ním, a když ke své lítosti zjistil, že je dočista prázdný, následoval svého přítele.

„Jestlipak, rychtáři, znáte tři stupně lenosti?“ hlaholil Přemek a nastavoval dlaň, aby mu do ní Protiva vsypal několik grošíků za piva a mnichovu pálenku. „No schválně!“

„Nebudu hádat. Dám se podat.“

„No přece – budu líný, budu línější, budu král!“ Krčmář se hlasitě rozesmál. „Cožpak se našemu Václavovi po celé Sváté říši římské nepřezdívá Václav Líný?“ Chtěl ještě něco dodat, ale Protiva ho rázně utnul:

„Moc se nesměj, nebo tě dám vsadit do městské šatlavy za urážku královského majestátu!“

„No snad byste hned nebyl tak přísný, rychtáři“ lekal se Přemek.

„Nebyl, ale můžu být.“ S tím Jakub opustil Černý pivovar, neochotně následován Blasiem.

Dobytcí trh se mezitím už ponořil do tmy. Jen na nárožích zářily zapálené smolnice v železných koších.

„Kam jdeme?“ zeptal se rychtáře františkán.

„Jenom kousek odtud do Emauzského kláštera.“

„Co potřebuješ od bratrů benediktinů?“

„Já nic, ale oni ode mne.“ Rychtář ztišil hlas. „Dnes v poledne mě navštívil jeden mladý bratr benediktin a přinesl dopis od svého představeného. Ctihodný otec opat mě v něm velice prosí, abych ho po večerní mši navštívil. Prý se jim stalo něco

strašného. Kdosi jim z chrámového pokladu ukradl zvláště cennou relikvii, kterou jim při založení kláštera daroval sám císař a král Karel. Byli by prý tuze neradi, kdyby cokoliv o krádeži v klášteře vyšlo veřejně najevo. Celá záležitost musí zůstat diskrétně utajena a hlavně se musí relikvie najít a zloděj být potrestán, aniž se o tom samozřejmě kdokoliv mimo zdi kláštera dozví. Jenže co bych já jim byl v klášteře platný? Cožpak se v takovém prostředí vyznám? Proto jsem se obrátil na tebe, milý Blasie, abys mi byl v celé záležitosti nápomocný.“

Blasius se zastavil a rozesmál se tak hlasitě, až se chytal za své tučné břicho.

„Čemu se směješ?“

„Že mám být odborným poradcem novoměstského rychtáře pro slovanské benediktiny. A cože se jim to ztratilo? Jaká povedená relikvie?“

„Zub slovanského patrona svatého Jeronýma.“

„A jaký zub, smím-li vědět? Stolička, špičák nebo řezák? Nebo že by zub moudrosti? Svatý Jeroným moudrý přece byl až až. Však je také patronem učenců, studentů a univerzit.“

„Nepošklebuj se. Od osoby duchovního stavu bych čekal větší úctu ke svaté relikvii.“

„Víš ty co, Jakube? My máme hledat nějaký ukradený zub? Vždyť je to úplně k popukání! To je jako hledat jehlu v kupce sena. A vůbec, jak vědí bratři benediktini, že to byl právě zub svatého Jeronýma? Bylo to snad na něm napsáno? Císař a král Karel byl sice náramně chytrý muž, ale jako sběratel svatých relikvií příliš důvěřivý. Nashromáždil kde co, včetně lebky draka, kterého údajně zabil svatý Jiří. Dodnes prý je uložena v pokladnici na hradě Karlštejně. Ve skutečnosti je to samozřejmě lebka krokodýla z egyptského Nilu. Všelijací chytráci spěchali na císařský dvůr, aby zde výhodně zpeněžili kdejakou kůstku. A císař a král Karel, dej mu Pán Bůh věčnou blaženost, nechával všechny ty cetky zaplatit a pečlivě uložit

do pokladnice. Byl tím sbíráním svatých ostatků úplně posedlý. V Avignonu, v papežském paláci, si tajně odřízl třísky z kousku svatého kříže, na kterém prý byl přibit Ježíš Kristus. Věřil bys tomu? Jak to o něm mohli po tolika letech vědět? Jak to, že dávno neshnil? A teď si představ, že ty třísky jsou dnes ukryty dokonce ve Svatováclavské koruně českých králů. Cožpak to není k popukání?“

„Zadrž, příteli,“ mírnil rychtář proud Blasiovy výmluvnosti. „Však už jsme zde u klášterní brány. Za chvíli budeš moci svými řeči konejšit ctihodného otce opata.“

Oba zastavili před klášterní fortnou, za ní se proti hvězdnatému nebi zvedaly temné obrysy chrámu Panny Marie Na Slovanech. Z vysokých úzkých oken se linulo mihotavé světlo a zazníval odtud mnohohlasý mužský zpěv.

„To přece není latinsky,“ podivil se rychtář.

„Ne, to je staroslověnština. Zdejší benediktiny povolal císař a král Karel z Dalmácie, aby navázali na zpřetrhané tradice slovanské bohoslužby, jak je kdysi na Moravě zavedli věrozvěsti Cyril a Metoděj čili Crha a Strachota, jak se také nazývají.“

„Aha,“ pokývl hlavou Jakub a několikrát zatáhl za táhlo zvonku visícího vedle fortny. Po chvíli se otevřelo malé okénko ve vratech a pátravě odtud vyhlédl pár něčích očí.

„Jsem novoměstský rychtář Jakub Protiva z Protivce a pozval mne pan opat.“

„Ach promiňte, že jsem hned neotevřel. Pojd'te, prosím, do hovorny. Hned pošlu pro důstojného otce opata,“ omlouval se mnich, zatímco spěšně otvíral vstupní dveře. „Buďte u nás vítáni. I ty, bratře františkáne.“ Benediktin zvědavě pohlédl na Blasia, který se vesele usmíval a spokojeně si hladil svoje břicho.

Než se stačili rozkoukat v hovorně, do které byli uvedeni, už slyšeli drobné krůčky, kterými k nim spěchal opat emauzského kláštera, ctihodný otec Lev z Dubrovníku.

„Vítejte, mí drazí, vy, pane rychtáři, i ty, bratře Blasie!“ Opat, drobný, pěkně kulatý človíček s takřka holou hlavou se zbytky kdysi zřejmě kudrnatých vlasů a červenými tvářemi, se dobrotivě usmíval ústy roztaženými od ucha k uchu. Vypadal, jakoby mu právě předvedli nějakou povedenou taškařici, a ne jako řádový představený, který má starosti s nepříjemnou krádeží. Podal rychtáři svou drobnou ruku jakoby k políbení, ale Jakub mu ji jen srdečně stiskl. Zato Blasie vzal opat srdečně kolem ramen a měl se k němu jako ke starému dobrému příteli.

„Vy se znáte?“ podivil se Jakub Protiva.

„Kdopak by neznal věhlasného kazatele od svatého Štěpána a druha samotného pražského arcibiskupa. Náš skromný klášter je tvou přítomností, milý Blasie, mimořádně poctěn.“

„Přeháníš, otče Lve. Býval jsem jen spolužákem Jana z Jenštejna, to přiznávám, a dodnes se stýkáme, třebaže já jsem jen obyčejným řeholníkem, kdežto on českým primasem.“

„Och, jaká skromná slova! Jen pojďte za mnou, přátelé, do mé cely.“

Opatova cela v ničem nepřipomínala to, co se za klášterní celu obvykle označuje. Byl to rozlehlý, světlým vyřezávaným nábytkem zařízený pokoj, jehož jednu stěnu zdobil veliký gobelín znázorňující klanění Tří králů. Královský sluha klečící před jesličkami vedle Baltazara měl zcela zjevně podobu samotného opata Lva z Dubrovniku. Král Kašpar, jak si rychtář stačil povšimnout, zase připomínal zesnulého císaře a krále Karla i s tím jeho typickým nahrbením, jak chodíval po těžké nemoci, která ho stihla léta Páně 1350. Jakub Protiva trochu zabloudil ve vzpomínkách na dobu svého mládí v císařských službách, ale Lvův hlas ho zase vrátil do přítomnosti:

„Jen se posaďte do křesel, pánové. Mohu vám nabídnout červené dalmatské víno?“

Blasius se radostně zašklebil a aniž vyčkal, co řekne jeho přítel, horlivě souhlasil. Rázem přestal litovat, že ho Jakub vytáhl z Černého pivovaru, kde se při řečech o hrozbě černé

smrti tak krásně popíjelo.

Brzy se ve světle svící začervenalo víno ve třech vysokých pohárech ze vzácného benátského skla.

„Nechť vám dobrotivý Bůh žehná, přátelé!“ Opat pozvedl svou číši k přípitku. „Jen přičichněte k tomuto vínu, vážení. Však voní sluncem, které ozařuje vinohrady mé rodné Dalmácie. Nejdříve jen opatrně usrkněte, smím-li vám radit, a poválejte po jazyku. Tak chutná nektar, který popíjeli olympští bozi!“

Blasius poslechl a po prvním doušku radostně zvolal: „Vskutku nepřeháníš, otče opate. Zním dobře vlašská vína, ale abych pravdu řekl, těm dalmatským se nevyrovnají.“

Jakub Protiva jen pomlaskával jazykem, hmouřil oči a pozoroval ty dva kněze, jak se předhánějí v ódách na popíjené víno. Teprve po chvíli je přerušil slovy:

„Důstojný otče opate, vy jste nás jistě nepozval jen na ochutnávání vašeho skvělého červeného vína, ale za zcela jiným účelem, že?“

„Máte pravdu, rychtáři,“ přikývl hlavou Lev z Dubrovníku. „Chtěl jsem jen, abyste se u nás cítili co nejlépe. Proto jsem vám nejdříve nabídl to nejlepší z našich sklepů. Nyní je čas přejít takříkajíc in medias res. Naš klášter postihla dnes nenapravitelná ztráta. Kdosi, odpusťte mi to slovo, ukradl nejcennější relikvii, kterou chováme. A to zub svatého Jeronýma, dar zakladatele našeho kláštera císaře a krále Karla blahé paměti. Jak jistě víte, naše řehole slovanských benediktinů chová právě svatého Jeronýma v mimořádné úctě. Nebyl sice Slovan, jak se někdy traduje, ale je naším patronem, protože stejně jako my pocházel z Dalmácie. Světlo světa spatřil v roce 341 od Kristova narození a celým jménem se jmenoval Eusebius Hieronymus Sophronius. Studoval v Římě rétoriku, gramatiku, latinu a řečtinu a před svým dvacátým rokem se dal pokřtít. V Aquilei se stal členem sboru blažených, ale opustil ho a vydal se do Svaté země a studoval zde

hebrejštinu, aby mohl číst Písmo svaté v originále...”

„Ano, jistě,“ přerušil ho netrpělivě Blasius. „Jednou měl vidění, že ho bičují andělé za to, že čte raději Senecu, Ovidia a Vergilia než Bibli. Byl sekretářem papeže Damase Prvního, později se usadil v Betlémě a přeložil Starý a Nový zákon do latiny. Je řazen mezi nejvýznamnější církevní učitele. To všechno víme, ale jak je to s tím zubem?“

„Jistě. Při založení našeho kláštera Na Slovanech, nebo také V Emauzích, nám ho předal sám císař Karel.“

„Je to stolička nebo řezák?“ vpadl františkán opět opatovi do řeči. Protiva se až zarazil nad tou neomaleností. Napadlo ho, že ho možná neměl sebou brát. Vždyť má v sobě pár piv, sklenku pálenky a teď ještě do sebe lije dalmatské víno. Ale opat se Blasiovým přerušováním kupodivu vůbec nedal vyvést z míry.

„Je to stolička. A je vsazená do zlatého prstenu. Původně ho měl nosit opat, ale uznejte, takovou vzácnou relikvii nemohu nosit jen tak. Navlékal jsem si ho proto na prst jen při zvlášť slavnostních příležitostech, jako byl třeba právě svátek svatého Jeronýma, který připadá na 30. září, den po svátku svatého archanděla Michaela.“

„Dva dni po svátku svatého Václava, patrona země české,“ dodal Blasius, maličko se pousmál a zhluboka se napil vína.

„Správně, dva dny po svatém Václavovi, jehož jméno nosí Jeho královská milost,“ souhlasil Lev z Dubrovníku.

„Ale když jste ho neměl na prstu, otče opate, kam jste ho odkládal?“ zapojil se do debaty rychtář.

„Jestli vás to, moji milí, nebude obtěžovat, raďte mne následovat,“ vyzval je opat, zvedl se ze svého dřevěného křesla a drobnými krůčky zamířil ke dveřím do chodby. Oba přátelé vykročili za ním. Prošli do rajského dvora uprostřed klášterní budovy. Jejich kroky zachrastily po písku, kterým byly vysypány cestičky. Na dvoře minuli kašnu se zurčící fontánkou a postranním vchodem vstoupili do chrámové lodi. U hlavního oltáře osvětleného svícemi klečelo asi tucet mnichů a tiše se

modlili. Když uslyšeli příchodí, zvědavě zvedli hlavy, ale opat jim rukou pokynul, aby se nedali rušit. Poté zavedl své hosty do sakristie. Ukázal jim na asi na dva lokte vysokou dřevěnou sochu světce u zdi. Přistoupil k ní, zmáčkl cosi v jejím podstavci, uvnitř něco klaplo a vysunula se odtud dřevěná krabička opatřená zámkem. Opat zalovil pod svou sutanou, vyňal malý klíček a krabičku odemkl. Objevilo se dno vyložené temně červeným sametem.

„Důvtipné. To se musí nechat,“ ocenil úkryt rychtář.

„Až na to, že je naše skryš prázdná,“ smutně dodal opat.

„Kdy jste na to přišel, že zde relikvie není?“

„Dnes ráno. Hned jsem pro vás poslal.“

„Mluvil jste o tom s někým?“

„Dosud ne. Nemáte představu, co ta relikvie pro nás znamená. Kdybych se o tom komukoliv zmínil, vypukla by dozajista panika.“

„A případný zloděj by byl varován. Učinil jste správně.“ Pokývl hlavou Protiva. „Kdo má od této skryše klíčky kromě vás?“

„Jen můj zástupce, převor Bogumil, a sakristián Stojan. Jinak nikdo.“

„Máte snad na některého z nich podezření?“

„Chraň Bůh. Jsou to nanejvýš poctiví řeholníci.“

„Ale mohli bychom s nimi mluvit?“ zeptal se rychtář.

„Jistě. Nic jim však neříkejte o tom, co se ztratilo,“ strachoval se opat.

„Nebojte se, zeptáme se opatrně. Vid', Blasie?“ Jakub se otočil na svého přítele a užasl. Františkán se od nich mezitím oddělil a v hlavní lodi si s velkým zájmem prohlížel jakýsi obraz.

Protiva nad jeho počínáním nechápavě zakroutil hlavou.

„Zdá se, že se Blasiovi ten obraz nějak zalíbil. Visí tady teprve odnedávna. Mistr Řehoř z novoměstského malířského cechu nám vypodobnil Máří Magdalénu, kajčnici. Myslím, že

to provedl mimořádně zdařile. Pojd'te se také podívat," vyzval rychtáře opat.

Opustili spolu sakristii a přidali se k františkánovi.

„Co tady děláš?“ zavrčel za mnichovými zády jeho přítel.

„Nic. Prohlížím si obraz a něco mě napadlo.“

„Tak toho nechej. Pan opat nám přivede ostatní majitele klíčů ke schránce, kde byl uložen ten zub.“

„Zub zasazený do prstenu," opravil ho Blasius.

„Dobrá, tak tedy zub zasazený do prstenu. Jak chceš. Ale ptát se jich budeš ty.“

Mnich pokrčil rameny. Opat k nim zatím přiváděl převora Bogumila, vysokého chlapíka, jemuž v chrámovém šeru nebylo příliš vidět do tváře. Jen jeho vyholená tonzura na hlavě se leskla ve světle svíček.

„Máme dnes večer vzácné hosty, bratře," vysvětloval Bogumilovi Lev z Dubrovníku. „Sám novoměstský rychtář Jakub Protiva z Protivce nás poctil návštěvou a s ním přišel..."

„Bratr Blasius, nový kazatel od svatého Štěpána," přerušil ho převor. „Tebe přece znám, bratře.“

„Vida, několikrát vystoupím na kazatelnu a hned se stanu náramně populárním," usmál se Blasius.

„Tolik výmluvných a duchaplných kazatelů města pražská nemají, abych tě neznal," pokývl hlavou Bogumil. Zblízka mu bylo lépe vidět do obličeje. Byl to pohledný, ještě poměrně mladý muž s pátravým pohledem v černých očích. „Co vás k nám přivádí?“

„Obdivujeme váš kostel, zvláště obrazy, třeba tenhle. To maloval malíř podle své fantazie, nebo snad nějaká panna stála modelem?“

Blasius si všiml, jak to v převorově tváři na chvíli škublo. „Nevím," řekl rychle. „Ani se o to nezajímám. Pro mne je rozhodující výsledný dojem.“

„Jistě," souhlasil Blasius, „výraz zbožné kajícnice hluboce oddané Ježíšovi.“

„Přesně,“ souhlasil Bogumil. „Máte snad ještě nějakou prosbu?“ zeptal se netrpělivě. „Musím ještě cosi zařídit.“

Opat se podíval na rychtáře a ten na Blasia. Ale františkán se jen usmál:

„Děkuji ti, otče převore. Musíme se vidět častěji. Zajímá mě tvůj názor na má kázání.“

Bogumil se zdvořile usmál:

„Ale jistě. Jsem ti kdykoliv k službám. Bůh vám všem žehnej.“ A s tím se otočil a rychle odcházel prostředkem chrámu.

„Stačil vám ten rozhovor?“ strchoval se opat.

Blasius přikývl: „Ale jistě. A co ten sakristián?“

Lev z Dubrovníku pohybem ukazováku přivolał jednoho z modlících se mnichů a cosi mu pošeptal. Za chvíli k nim přiběhl drobný mužík v umaštěné kutně a s ustaraným výrazem ve tváři.

„Co pro vás mohu udělat, vážení?“ zeptal se, když ho opat svým hostům představil jako sakristiána Stojana.

„Ty máš, bratře, na starosti klášterní kostel?“ odpověděl mu otázkou Blasius.

Drobný sakristián přikývl.

„To znamená, že jsi tady ještě před ranními modlitbami?“

„Jistě. Musím připravit všechno k ranní mši.“

„A jsi tady až...“

„Prakticky odtud odcházím až po večerních modlitbách. Chrátová loď je samozřejmě bratrům řeholníkům přístupná celou noc.“

„Sakristie také?“ vpadl do rozhovoru rychtář.

„Kdepak. Jenom hlavní loď. Proč se ptáte?“

„Jen tak, ze zvědavosti,“ vylouval se Protiva.

„Jestli chcete, provedu vás po celém chrámu. Vidím, že vás zaujal obraz svaté Máří Magdalény. Visí tady velmi krátce. Je to mimořádně zdařilé dílo. Jen pohleďte na ten zbožný výraz,“ rozplýval se Stojan.

„Děkuji, bratře. Je už pozdě. Snad někdy příště využijeme tvé nabídky a pak nechceme déle zdržovat ctihodného otce opata,“ hlaholil Blasius.

Lev z Dubrovníku se na něj překvapeně podíval. Když konečně osaměli, zeptal se františkána: „Ty už snad, bratře, máš nějakou stopu po té ztracené relikvii?“

„Přeceňuješ mé schopnosti, otče opate. To snad tady rychtář, ten je v podobných věcech sběhlý,“ ušklíbl se františkán.

Jakub Protiva se zatvářil nadmíru překvapeně, nicméně aby zachránil situaci, cosi nesrozumitelného zamumlal a jen poprosil opata, zda by je nedoprovodil ke klášterní fortně. Před ní se pak zdvořile rozloučil, zatímco Blasius znovu kulaťoučkého Lva ubezpečil, že se zub svatého Jeronýma jistojistě najde. S tím vyšli do tmy.

Sotva ušli pár kroků, rychtář se na františkána obořil:

„Co jsi opatovi navykládal, že jsem v podobných věcech sběhlý? Co jsi mu nasliboval, že se ta relikvie najde? Copak ty snad už víš, kdo ji ukradl? Vždyť jsi se sám na nic ani pořádně nezeptal!“

„Ale zeptal,“ spokojeně se usmál Blasius. „Mimochodem, mám ještě nějakou žízeň. Nezajdeme do Jedové chýše? Není to odtud z Emauz daleko.“

„Tam si jdi sám. Mě čeká rychtářka.“

„Snad bys přítele neopustil. Zvláště, když chce pokračovat v pátrání po ztracené relikvii.“

„V pátrání? Ty snad chceš pátrat právě v Jedové chýši?“

„Kde jinde. Pokud vím, touhle dobou tam občas vysedává mistr Řehoř.“

„Ten malíř? Co by ten s tím měl co společného? Podezíráš ho, že snad ukradl prsten s relikvií.“

„Nepodezíráám, ale chci se ho zeptat na obraz svaté Máří Magdalény, který maloval pro slovanské benediktiny.“

„Co tě na tom obraze tak zajímá?“

„Což sis nevšiml, komu je ta svěťice podobná? Cožpak si v ní

nepoznal jednu skutečnou Magdalenu?“

„Myslíš tu tvou přítelkyni z Větrné hory?“

„Koho jiného, milý Jakube?“

„Víš, že máš pravdu!“ Rychtář se chytil za hlavu. „Ale to je hrůza. Obraz nevěstky visí v klášterním chrámu Panny Marie Na Slovanech! Vždyť je to hřích!“

„Cožpak svatá Máří Magdaléna nebyla také nevěstkou?“ zeptal se Blasius.

„No ale napravenou.“

„A co ty víš, zda se naše Magdaléna také nechce napravit?“

„Ta? Nedej se vysmát. To by se v první řadě musela přestat pelešit s tebou.“

„Nech si toho a pojď raději se mnou.“ A oba přátelé vyrazili temnou ulicí ke krčmě zvané Jedová chýše.

III.

Na ráno následujícího dne hned tak snadno nezapomene hrobník od svatého Štěpána Martin Koláček. Hrob pro hraběte a čaroděje, co mu nemohl přijít na jméno, měl už vykopán pěkně u kostelní zdi, je to přece jen šlechtic, takže mu snad mniši hiberniáni zaplatí kamennou desku se jménem a erbem, která bude do zdi vsazena, a teď mu zbývalo jen zatlouci víko rakve. Přes noc ležela otevřená v chrámové lodi před oltářem obklopená, jak se v takových případech sluší, hořícími zádušními svícemi. Že zhasly, viděl už zdálky, sotva vstoupil do kostela. Martina to nijak nepřekvapilo, ale přece jen najednou dostal takový ten svíravý pocit kolem žaludku. Jako by předem cítil, že něco není v pořádku. Všude bylo najednou ticho přímo hrobové. I jeho šouravé kroky po kamenné podlaze v tom tichu zněly jako rány kladivem. Ze stěn na něj hleděli světci nějak přísněji než jindy. Jako by ho svými pohledy chtěli varovat. Vysoko v klenbě stropu se vznášeli andělé, ale tam se Koláček nedíval. Jeho oči se upínaly dopředu ke katafalku zahaleným černým sukem. Už se přiblížil k oltáři. Natáhl krk, aby v chrámovém šeru pohlédl do rakve. Zdálo se, že všechno je v pořádku, mrtvola toho hiberniánského hraběte ležela tak, jak se na mrtvolu sluší. Zato něco nebylo v pořádku s její tváří. Koláček to zprvu nepostřehl, jen to jaksi vycítil svým instinktem člověka, který denně přichází do styku s mrtvými a je víc na onom světě než na tomto světě. Už od rána se bál, co všechno může nastat, přece jen se jednalo o čaroděje, byť prý křesťana. Dobře si pamatoval, jak po něm natáhl ruce jako dravčí pařáty a ještě k tomu mrkal. A to přece pořádná mrtvola,

kteřou duše opustila, nedělá! Ať si říká otec Blasius co chce, jednu je to čaroděj, ďáblův spřeženec a nedá se od něj očekávat nic dobrého. Koláček se honem pokřižoval a přistoupil k rakvi. Mrtvý skutečně ležel v téže poloze, v jaké ho viděl naposled včera večer. V tomto ohledu bylo všechno zcela normální. Mrtvý čaroděj měl oči zavřené, jak se na nebožtíka sluší, vpadlé, řídkým vousem porostlé tváře a měl mrtvolně bledá ústa, ta hrůza. Martin vykřikl a padl na kolena.

„Matko Boží, stůj při mně a oroduj za mne u svého syna, Ježíše Krista,“ šeptal a celý se třásl jako osika. Ale třeba se mi to jenom zdálo, napadlo ho a mírně se nadzvedl, aby viděl dovnitř rakve. Ne, je to pravda!

Hrobník Koláček se rozječel, jako když ho na nože bere, vyskočil, otočil se a pádil ze všech sil pryč z kostela svatého Štěpána. Chránovou lodí se nesl spěšný dusot páru kožených bot, který zněl jako zoufalý tlukot holubích křídel. Teprve venku na ulici, když si všiml, že se všichni po něm zvědavě otáčejí, si dovolil se zastavit. Levou rukou se chytl za srdce, pravou ukázal k chránové bráně a hlasitě zvolal zajíkatým hlasem: „Tam, tam, je tam upír, vampýr! Má zuby od krve!“

Služtičky a hospodyně, kterých bylo v tu dobu časně ráno venku plno, se hned zvědavě sbíhaly a ptaly se nešťastného hrobníka jedna přes druhou: „Kde je upír?“

„Jaký vampýr?“

„A co je to vampýr?“

Ta poslední otázka vydešeného Koláčka poněkud vrátila do rovnovážného stavu. Jak může být někdo tak nevzdělaný a nevědět, co je to vampýr? Zkrátka ženské jsou podřadná stvoření, usoudil z toho hrobník. Však Hospodin udělal jejich pramáti Evu z Adamova žebra. A co z takového žebra může vzejít dobrého, že? Tohle zjištění mu opět vrátilo rozvahu a vědomí vlastní převahy a důležitosti. Vždyť oč je jiný hloupější, o to jsme my chytřejší.

„Ty jsi ale husa hloupá,“ okřikla služku, která v životě

neslyšela o vampýrech, krčmářka Eliška z hospody U Kulaté báby v Krakově a bezděčně tak zachránila dobrou pověst ženského pohlaví. „Ty nevíš, že jsou to mrtví, kteří v noci ožívají a sají lidem krev?“ Pak se tlustá krčmářka obrátila na hrobníka: „Kde máš toho svého vampýra, hrobníku?“

Koláček jen mávl rukou ke kostelu. Připomenutí toho strašného zážitku opět otřásl jeho sebevědomím: „Tam uvnitř. Leží v rakvi před oltářem. Už včera mi byl podezřelý, natahoval po mně ruce, když jsem mu je chtěl zbožně sepnout na břicho a mrkal na mne.“

„Brrr!“ Zatřásla se odporem jedna z hospodyněk. „Máš ty ale řemeslo, že se s takovými musíš potýkat! To já jsem zase porodní bába a přivádím lidi na svět. To je jiná radost!“

Všechny ženské v hloučku kolem Koláčka hlasitě přitakaly.

„Nepůjdeme se podívat na toho upíra? Kdo je to vlastně? Slyšela jsem, že prý nějaký německý nebo brabantský alchymista. Říkali to chlapi u mě v hospodě. Tak se na něj pojdte podívat, já jsem hrozně zvědavá. Za božího dne se nám nic stát nemůže,“ hlaholila Eliška a všechny ostatní se k ní honem přidaly. „Půjdeš s námi, hrobníku? Snad by ses nebál?“

„No, abyste nelitovaly,“ zrazoval ženské nejistým hlasem Koláček, jenže krčmářka ve všech probudila zvědavost, jednu z nejzákladnějších ženských vlastností, a tak se opřekot hrnuly do vrat svatoštěpánského kostela.

„Kampak kampak, milé sestry,“ vítal je páter Vlachník s rukama zbožně sepjatýma na hrudi.

„Cožpak to nevíte, velebný otče, že máte v chrámu Páně vampýra?“

„Ale sestry, snad byste nevěřily na pohanské pověry,“ mírnil ženské páter.

„Je tam skutečně vampýr, velebnosti. Ten čaroděj, co má být dneska pochován, má na zubech krev.“

„Ale ale, synu, že ty jsi včera příliš nasával u Mořské pany? Nebo že by v Černém pivovaru na Dobytčím trhu?“

„Nikde jsem nenasával, důstojnosti,“ ohrazoval se Martin.

„V Černém pivovaru opravdu nebyl,“ ozval se vzadu hlas františkána Blasia. „To mohu potvrdit.“

Hospodyňky a služičky sotvaže uslyšely hlas svého oblíbeného kazatele, hned ho obklopily a dorážely na něj s otázkami:

„Otče Blasie, viděl jste toho upíra? Neměl byste ho vykropit svěcenou vodou, aby nám ještě neublížil?“

„Měl byste mu vrazit kůl do srdce. To pomáhá,“ radila krčmářka Eliška.

„Má pravdu,“ souhlasil Koláček. „Já pro nějaký kůl doběhnu a sekýrou ho z jedné strany přitešu pěkně do špičky, aby mu rychleji pronikl do těla.“

„Tak dost! Nikam běhat nebudeš, Martine. Jak jsem pochopil, máš nějaké problémy s mrtvým hrabětem Roquepertem. Vezmi, prosím, na vědomí, že to je křesťan a šlechtic k tomu, byť se zaživa zabýval alchymií a astrologií. Hanobení jeho mrtvého těla tady nepřipustíme. Vid', bratře?“

S poslední větou se Blasius obrátil na pátera Lukáše Vlchníka, který neochotně přikývl. Františkán se spokojeně usmál a zamířil do kostela. Hrobník na něj vypoukl své notně vyděšené oči.

„A co ty? Budeš tu jen tak stát?“ napomenul ho Blasius. „Je potřeba zatlouci rakev hraběte Roqueperta.“

„Už jdu, otče,“ přisvědčil neochotně Koláček a pomalu se šoural do chrámu za kazatelem. Ženské zvědavé na upíra je sice chtěly následovat, ale páter Vlchník je zarazil: „To není nic pro vás, milé sestry. Běžte si po své práci. Necht' vám Bůh žehná. A chcete-li, přijďte tomu alchymistovi na pohřeb a modlete se za jeho duši.“

„To je otrava, zase o to nejlepší přijdu,“ posteskla si krčmářka Eliška a děvče, co doposud nevědělo, co je to vampýr, se zatvářilo mimořádně zklamaně. V duchu zalitovalo, že neuvidí tak mimořádného tvora, který prý v noci saje lidem krev.

Netušila přitom, že nedaleko odtud, sotva coby na čtyřikrát, možná pětkrát hodil kamenem, se odehrává další část tohoto podivuhodného příběhu.

Přes Koňský trh totiž spíchal biřic Mařík řečený Polenda, chlapík jako hora, co si uměl pohrávat s dvouručním mečem jakoby to byl vrbový proutek a jen tak něčeho se neleknul. Snad jediným člověkem, který ho dokázal vystrašit, byl jeho šéf, novoměstský rychtář Jakub Protiva z Protivce, muž přinejmenším stejně od rány. Jak si to tak Mařík sebevědomě hrnul, kolem dřevěných koňských stájí vyhýbaje se přitom nepříliš voňavým koblížkům na udusané zemi, zastavila ho jakási stará žebračka a zaskuhrala:

„Hej, pro lásku boží, panáčku, nespěchejte tolik.“

„Co chceš, babo?“ odsekl jí Polenda, aniž se k ní otočil. Počítal, že žebračka bude chtít nějaký ten měďák, aby si mohla dopřát korbel řídkého piva, a už už sahal do váčku, aby jí velkoryse hodil pár mincí. Ale stařena kupodivu nežebrala. „Tam,“ zaskuhrala a ukázala rohový dům u ústí do Staré pasířské. „Tam, kde bydlel ten čaroděj, co má dneska funus, v noci strašilo.“

„A co já s tím?“ odsekl nevrle biřic.

„Měl byste se tam jít, panáčku, podívat. Asi o půlnoci, právě když odbíjeli u Jindřicha a u Štěpána, se odtamtud ozval hrozný výkřik. Až mi z toho přeběhl mráz po zádech.“

Mařík zpozorněl. Jestli tam opravdu někdo vykřikl, dost možná se tam něco stalo. Možná tam došlo ke zločinu a tím pádem by se tím měl jako biřic zabývat. Upřímně řečeno, vůbec se mu nechtělo tu bláznivou bábu poslouchat. Spěchal na radnici, kde ho čekal Jakub Protiva. Jenže pokud tam snad došlo k nějakému mordu, stejně to dříve či později vyjde najevo a budou se na to muset podívat. Takže jestli tam náhodou přece jen leží mrtvola, tak ať to zjistí raději hned. Jenže kdo ví, co ta stará žebračka vlastně slyšela. Zastavil se a co nejprísněji se na ni podíval:

„Tak já se tam teda jdu podívat, babo. Ale jestli tam nic nebude, nepřej si mě. Zavřu tě do šatlavy a posedíš si tam, až zcepeníš.“

„Při Svaté panně přísahám, panáčku, že tam někdo zařval, jako kdyby ho mordovali,“ bránila se stařena.

„A proč se tam nepodíváš sama?“ ušklíbl se biřic.

„Vy jste přece ta úřední osoba, panáčku,“ trumfovala žebračka. „A pak, bydlel tam přece čaroděj. Kdo ví, co by mě tam ještě potkalo.“ Špinavá vrásčitá žena se celá otrásla.

Mařík už jí neodpověděl a v duchu musel uznat, že má pravdu. Však Jakub počká. Jestli tam vskutku najde někoho zakuchnutého, stejně je vyšetřování nemine. Došel až k dvoupatrovému kamennému domu na rohu a sledován ustaraným pohledem žebračky vzal za kliku. Překvapilo ho, že bylo odemčeno. Vždyť pán domu je na pravdě boží, tak by mělo být zamčeno. Rozevřel dveře a ucítil pach krve. V denním světle, které mu padalo z venku dveřmi přes ramena, spatřil prázdnou síň. Jen na jedné stěně zahlédl jakési tmavé cákance. Všiml si, že okno vedoucí na Koňský trh zakrývají zavřené okenice. Došel k němu, aby okenici otevřel a na poslední chvíli málem zakopl o ležící tělo. Babka měla pravdu, povzdechl si, sklonil se k mrtvému a obrátil ho k sobě obličejem. Ke svému údivu spatřil popelavou tvář starého Matese, kdysi falešného hráče a pak prodavače svatých ostatků. Tak Mates už je na pravdě boží, povzdechl si smutně. Doširoka vytřeštěné oči a pootevřená bezzubá ústa hovořily víc než výmluvně. Málo co bylo tak jistého jako to, že Mates je studenou mrtvolou. Přitáhl si jeho tělo blíž k venkovnímu světlu, aby viděl, nač vlastně umřel. Teprve teď si všimnul krvavých skvrn na krku. Vypadalo to, jakoby mu někdo prokousl hrdlo.

Jinak otrlý Mařík se celý zachvěl hrůzou při pomýšlení na takovou smrt. Že by ho zadával nějaký pes jako nebohou královnu Johanku o silvestrovské noci na Karlštejně?

Vzpomněl si na to málo, co se o celém případě vědělo. Však Jeho Milost král Václav se už postaral o to, aby nikdo nešířil klevety o královnině smrti. Přesto se však našli dvořané, kteří alespoň náznakem vypověděli, k jaké strašné tragédii tehdy došlo. Mohli za to ti velcí lovečtí psi Jeho Milosti, kteří s ním dokonce sdílejí královskou ložnici. Královna Johanka se v noci probudila a zašátřala pod postelí pro noční vázu. Nešťastně přitom sáhla na psa, který se polekal a než se král Václav probudil, to zvíře prokouslo královské manželce hrdlo. Jeho Milost se prý rmoutila tak, že ani nešla Johance na pohřeb. Ale kdo ví, jak to bylo. Maříkovi se také doneslo, že Václav nemohl svou bavorskou choť, s níž ho oženil ještě jeho tatík císař a král Karel, ani vystát. Prý se raději zdržovala na královském hradě v Písku než v Praze. Jenže tím se Mařík příliš nezabýval. Co by z toho také měl, že? Od těch nahoře je lépe dát raději ruce pryč. Co oči nevidí a uši neslyší, z toho hlava nebolí a sedí pěkně na krku, jak má.

Ted' Polenda stál nad tělem starého Matese a dumal, jak ho pes mohl zadávit. Přece to musel být pes, ne? A co starý Mates dělal v domě toho mrtvého čaroděje? Že by sem šel loupit? A co tady dělal pes? Pokud věděl, ten alchymista s tím podivným jménem, které znělo jako zařikávání d'ábla, žádného psa neměl. Mařík sáhnul do mošny na opasku zabitého Matese, ale nahnátl jen pár měděných mincí, dvě hrací kostky a balíček odřených karet. Jinak nic, dočista nic.

Budu to muset oznámit rychtářovi. Ať je ti země lehká, Matesi, a Bůh milostivý! Mařík se zbožně pokřížoval a vyšel na ulici. Rozhlédl se kolem sebe, ale starou žebračku nikde nespatriřil. Napadlo ho, že by měl domovní dveře nějak zajistit a chvíli se rozhlížel, zda nenajde nějaký trámeček nebo něco, čím by se dal vchod zatarasit. Když ale nic vhodného nespatriřil, pokrčil rameny a vydal se Starou pasířskou k radnici na Dobyčím trhu.

IV.

Jakub Protiva z Protivce se šklebil jako čert. To zase bude den, pomyslel si Mařík Polenda, když svému šéfovi hlásil, co zjistil v domě na Koňském trhu.

„Až se to lidi dozví, jak starý Mates umřel, tak se dočista zblázní. Víš ty, co to znamená? Že máme co dočinění s vampýrem!“

„S jakým vampýrem?“ podivil se biřic, který ještě nic neslyšel o tom, že hrobník Koláček objevil na zubech mrtvého hraběte Roqueperta krev. Pravda, když pak k rakvi dorazili Blasius a páter Vlachník, nic takového nespatriili, na mrtvém alchymistovi nebylo po nějaké krvi ani památky, ale co víte, třeba si už mezitím ten upír zuby olízl.

„S tím mrtvým hiberniánským čarodějem,“ vysvětlil mu zakaboněný rychtář a trpělivě Maříkovi zopakoval, s čím hrobník hned po ránu vyrukoval. V duchu si pomyslel, že bude-li to muset postupně vysvětlovat všem svým lidem, stráví tím jistě celé dopoledne. A zatím se zvěst o tom, že na Novém Městě pražském řádí v noci vampýr, rozletí určitě po celém království. Vždyť nic se nešíří tak rychle, jako špatné a hodně krvavé zprávy. Do toho ještě ta černá smrt, která se do Čech šíří z Bavor nebo snad z Uher, odkud vlastně, na tom se nikdo nedokázal shodnout, no potěš nás Pán Bůh! Ale Mařík, jak se ukázalo, nebyl vůbec hloupý, ačkoliv se to obvykle o takových svalovcích, jako byl on, tvrdívá.

„Ale šéfe, stačí přece najít toho psa, který Matese zadával, a máme po starostech. Jakýpak vampýr!“

„A co když ho nenajdeme?“

„Po Novém Městě běhá spousta zdivočelých psů. Prostě jednoho chytíme a řekneme, že to byl právě tenhle hafan.“

„Jenže Mariku, znáš lidi! Hned budou chtít to nešťastné zvíře nejmiň rozčtvrtit a pokud možno veřejně na popravišti. Jenže pes je také boží tvor. Já si nějakého chlupáče nevezmu na svědomí,“ bránil se této představě Protiva, který byl sice tvrdý chlap, ale s tuze měkkým srdcem.

„Máš pravdu. To jsem nedomyslel,“ uznal Mařík. „Nepůjdeme se raději podívat na Koňský trh, než se strhne nějaká mela?“

Rychtář pokýval hlavou: „Ještě počkáme na Jaroslava a Vojtěcha. Lidi nás musí vidět víc pohromadě. Pak mají pocit, že dbáme o jejich bezpečí.“

„Třebaže mají strach z mrtvých,“ dodal Mařík.

„Správně bys měl říci neživých. Upír vlastně není mrtvý, jen je jiný. Žije totiž jen v noci a živí se cizí krví. Počkej, jak jen tomu učenci říkají? Aha, nemrtvý.“

„Ona existuje o upírech nějaká věda, že se jimi zabývají i učenci?“ podivil se Polenda.

„To si piš, že ano. Však se nazývá vampýrologie. Budeš se divit, tyhle věci náramně zajímaly císaře a krále Karla blahé paměti. Když jsem s ním jako mladík táhl do Říma na jeho císařskou korunovaci, jednou večer nám o nich sám vyprávěl. Měl bys vidět, jak chudák císařovna Anna Svídnická, taková hezoučká panenka to byla, z toho měla oči navrch hlavy. Celá se třásla strachy, když její císařský choť vyprávěl o upírech,“ zavzpomínal Jakub Protiva.

„Nepovídej, šéfe, že jsi se bavil se samotným císařem!“ podivil se Mařík.

„Budeš se divit, Jeho Milost Karel si rád popovídal s obyčejnými lidmi, natožpak se svými strážci. Byl sice velmi zbožný, ale zajímal se i o různé magické a vůbec tajemné záležitosti a dovedl o nich zajímavě vyprávět.“

Rychtář už nedořekl, co chtěl říci, protože do radničního

mázhauzu vpadl s očima navrch hlavy sám purkmistr Hanuš Zlatník:

Jakube, to je hrozné. Musíš nás zachránit! Prý tady máme vampýra!“

Protiva se jen usmál: „Právě tady Maříkovi vykládám, co jsem se kdysi o vampýrech dozvěděl od samotného císaře a krále Karla blahé paměti.“

„Výtečně,“ zajásal zjevně rozčilený purkmistr. „Vidím, že je celá věc v těch nejlepších rukách. Ty si určitě poradíš!“ A Hanuš Zlatník vyrazil jako vítr z vrat radnice na Dobyččí trh.

„A je vymalováno,“ ušklíbl se rychtář. „Purkmistr všechno hodil na nás, ať se v tom pěkně vybabráme. Ještě že sám o upírech nic neví, jinak by nás poslal na trh shánět česnek.“

„Proč právě česnek?“ zeptal se překvapený Polenda.

„Protože to je prý zaručená ochrana před vampýry. To si pak na tebe žádný nemrtvý netroufá.“

„No, já se jim nedivím. Když jsem si tuhle v Černém pivovaru dal hovězí na česneku, moje Káča se mnou nechtěla nic mít. Tak mi táhlo z úst. Marně jsem jí vysvětloval, že česnek doporučuje i tak věhlasný lékař jako je mistr Křišťan z Prachatic.“

Rychtář se po Maříkových slovech rozesmál.

„Tak vidíš, česnek nejenže brání v milování, ale také odhání upíry. Jenže my se musíme nejdříve přesvědčit, jestli chudáka starého Matese opravdu zakousl upír, nebo se mu stalo něco jiného. Táhle přichází Jaroslav Barbořin, takže za chvíli budeme moci vyrazit na Koňský trh.“

Chudák rychtář netušil, že už jejich příchod do domu hraběte Roqueperta bude novoměstskou veřejností sledován vpravdě ostřížím zrakem.

„Já bych tam teda nevstoupila ani za zlaté tele,“ pronesla manželka hostinského od Zlaté husy, která nechala práce a následována všemi kuchtičkami a číšnicemi se přihnala k domu na rohu Staré pasířské. „Vždyť ten čaroděj z Hibernie zavlekl

do měst pražských černou smrt. Všechno tam bude nakažené.“

„Neměli bychom honem balit, aby nás to taky nepostihlo? Však jsem toho černokněžníka u nás v šenku viděla,“ hlásila své paní číšnice Matylda, děvče pěkně rostlé, za nímž se ke Zlaté husě stahovali vlašští zedníci a kameníci z celého okolí. „Seděl tam se dvěma mistry z Karlovy koleje.“

„Ba ne,“ opravovala ji druhá číšnice. „Ten druhý byl otec Blasius, kazatel od svatého Štěpána. Chudák, takový dobrý člověk a taky se nakazil.“

Za zády mladého děvčete se ozvalo významné zakašlání. Číšnice se ohlédla a ke svému úžasu spatřila právě františkána Blasia. „Zatím jsem živ a zdrav, milá dcero,“ usmál se na ni vlídně. „Právě mám v úmyslu zajít k vám na korbel dobrého piva a jak vidím asi marně, protože by mne neměl kdo obsloužit. Celý personál Zlaté husy tady civí na to, jak novoměstští biřici prohledávají dům zesnulého hraběte Roqueperta.“

„Jé, důstojný otče,“ zavřeštěla hostinská, „kdybych věděla, že k nám máte namířeno, holky bych ven nepustila. Jestli máte žízeň, hned je pošlu zpátky.“

Blasius se zatvářil náramně spokojeně a v doprovodu hned tří číšnic se vydal dolů Koňským trhem do hostince U Zlaté husy.

„Jé, důstojný otče, to jsem rád, že vás potkávám,“ zastavil ho jakýsi koňskou močí páchnoucí čeledín. „Prý ten čaroděj je po smrti upírem. Říkal mi to hrobník. Slyšel jsem, že teď rychtář v jeho domě ohledává mrtvolu, které vysál krev.“

„Hlouposti! Pohanské pověry! Žádní upíři nejsou,“ rozhorlil se mnich.

„Ale hrobník Koláček prý viděl na zubech toho mrtvého čaroděje krev!“ nedal se odbýt čeledín. Číšnice rázem našpicovaly uši. To bylo sousto pro jejich neukojitelnou zvědavost. Černá smrt a teď ještě upír! Čím hrůznější téma, tím lepší.

„Lidičky, vy jste se dočista zbláznili. O žádném mrtvém v

domě hraběte Roqueperta nic nevím a jeho mrtvolu jsem dnes ráno viděl a na zubech žádnou krev neměla.“

„Tak to vám musím něco povědět, velebnosti,“ zaskuhrala stará žebračka, která ráno mluvila s biřicem Maříkem Polendou. „Právě o půlnoci jsem slyšela hrozný výkřik z domu toho čaroděje. Takové zoufalé zaječení, jako by tam někoho mordovali.“

„A říkala jste to někomu?“ zeptal se Blasius.

„Potkala jsem tady jednoho biřice. Takový urostlý panáček jako hora, je samý sval a tváře krev a mléko. Však se do toho stavení hned běžel podívat.“

„Aha, tak proto je tam teď rychtář Protiva se svými lidmi,“ dovtípil se františkán.

„Ale já mu neřekla všechno,“ přiznala se žebrácká. „Neřekla jsem mu, že jsem taky viděla toho obrovského netopýra. Jen co dozněl ten hrozný výkřik, vznesl se nad střechu domu toho mrtvého čaroděje...“

„Má pravdu,“ přitakal jakýsi koňský handlíř, který se připlel k hloučku kolem Blasia. „Šel jsem zrovna od Zlaté husy a taky jsem viděl strašně velikého netopýra. Byl snad větší než člověk a letělo s ním hned několik menších netopýrů...“

„Kolik jste toho před tím vypil?“ neodpustil si rýpnutí Blasius.

„Měl jsem jen dva korbele piva. Byl jsem úplně střízlivý,“ hájil se koňský handlíř.

„To nebyl obyčejný netopýr. To byl jistě upír. Slyšel jsem, že se nejčastěji proměňují právě v netopýry,“ ozval se opět ten koňskou močí páchnoucí čeledín.

„Brrr, já se snad odtud odstěhuji,“ ozvala se číšnice Matyllda. „Jen co vám, důstojný otče, natočím pivo, sbalím si svršky a uteču z měst pražských.“

„Ničeho se neboj, dcero. Vždyť jsou to všechno jenom tlachy. Kdo ví, co ta stará ježibaba viděla,“ chlácholil ji Blasius. Nevšiml si přitom, že žebračka stojí těsně vedle něho.

„Já pro vás, důstojnosti, nejsem žádná ježibaba,“ hájila se. „Taky vám neříkám otče Bumbálku a vím, že míváte žízeň jak svatý Antonín na poušti nebo jako saracénský čert.“

Blasius se musel v duchu usmát těm přirovnáním, která ne zcela seděla. Svatý Antonín řečený Veliký nebo také Egyptský vskutku žil na poušti a bojoval s démony, z nichž jeden jistě mohl být zosobněním žízně. Ale saracénský čert byl prostě velbloud, který naopak vydrží hodně dlouho bez vody. Ačkoliv třeba je to s pivem či vínem jiné. Kdyby si na ně to dvouhrbé machometánské zvíře zvyklo, také by pak třeba pilo častěji, uvažoval v duchu františkán.

„Nic ve zlém, sestro,“ usmál se na stařenu. „To mi jen tak ulétlo v rozčilení.“

Žebračka mu zahrozila kostnatým ukazovákem s notně špinavým nehtem, Blasius se na ni ještě jednou zazubil, rychle hmátl do váčku u pasu a hodil jí hrst drobných.

„Ať vám Pán Bůh požehná, velebný otče,“ zaradovala se a hned se jala sbírat mince ze země. Františkán zatím, obklopen číšnicemi, přešel tržiště rovnou k hostinci U Zlaté husy. Navzdory nepřítomnosti paní krčmářky mu vstříc zavoněla pečínka a Blasius se předem zálibně olízl. Upíři všeho druhu byli rázem zapomenuti a mnich cítil, jak se mu v ústech sbíhají sliny.

„Copak to máte dneska dobrého?“ zeptal se číšnice Matyldy.

„Dáte si vepřovou pečení, důstojný otče?“

„Já jen jak pán Ježíš, jen maličko bych ochutnal...“ začal Blasius, „a taky pivečko by neškodilo.“

Číšnice se usmála. Věděla, že jakmile kazatel od svatého Štěpána řekne „já jen jak pán Ježíš“, hodlá hodovat, jak se patří. Ani v nejbujnější fantazii si nedokázala představit, že by tento výmluvný františkán držel zbožný půst.

„Pamatuj, obžerství je hřích, bratře Blasie,“ ozval se za mnichovými zády povědomý hlas. Řeholník se otočil a spatřil svého přítele, mistra Stanislava ze Znojma, profesora Karlova

učení, který v poslední době horoval pro učení toho anglického kacíře Johna Viklefa.

„Od tebe, viklefisty, to vskutku sedí,“ odsekl mu Blasius, spokojeně usedl na lavici v očekávání bohatých hodů.

„Církev je zkažená a ty jsi příklad této zkaženosti,“ nenechal se odbýt mistr Stanislav.

„Zameťte si, vy příznivci toho anglického velekáce, nejdříve před vlastním prahem. Což ten obávaný rozparovač, co měl na svědomí tolik zmařených mladých životů, nebyl také viklefistou a nehoroval pro chudou církev?“

„Všude se najde černá ovce,“ odvětil zkroušeně mistr Stanislav a usedl na lavici vedle Blasia natrásaje si přitom svůj černý talár. „Však ten hiberniánský alchymista, který má dnes pohřeb, byl prý také prazvláštní ptáček,“ dodal profesor opatrně.

„Jistě myslíš hraběte Roqueperta. Jenže ten, pokud je mi známo, nemá na svědomí žádný krvavý mord.“

„Ale zavlekl nám sem mor, černou smrt,“ dodal jakoby nic mistr Stanislav a chopil se korbele s pivem, který před něj postavila hbitá číšnice.

„Jak můžeš ty, osoba nad jiné vzdělaná, šířit takové nesmysly?“ osopil se na něj Blasius. „Už někdo umřel, samozřejmě kromě hraběte Roqueperta?“ Poté se sám pořádně napil, aby svlažil své hrdlo před další slovní potyčkou se svým přítelem.

A tak, zatímco se dva učení kněží přeli U Zlaté husy o černou smrt a vinu irského alchymisty, rychtář Jakub Protiva z Protivce si se svými druhy prohlížel mrtvolu starého Matese.

„To nevypadá na kousnutí,“ povzdechl si, když si prohlédl ranku na krku, která zřejmě způsobila smrt někdejšího falešného hráče a prodáváče svatých ostatků. „Viděl bych to asi takhle. Mates věděl, že je ten irský čaroděj na pravdě boží, a tak se sem vydal krást. Však to známe, příležitost dělá zloděje, o tom není sporu.“

Mařík Polenda a Jaroslav Barbořin souhlasně přikývli.

„Vlezl sem někdy před půlnocí,“ pokračoval ve svém výkladu rychtář. „Asi mu to nedalo valnou práci, dům byl jen ledabyle zajištěn a všude kolem panovala tma. Koňský trh je rozlehlý a poměrně málo osvětlený. Nejbližší koše s pochoďnými jsou až před hostincem U Zlaté husy a dole na můstku, co vede přes příkop do Havelské brány Starého Města pražského. Kdo z vás měl tady včera službu?“

„Já,“ pípl nešťastně biřic Vojtěch. „Jenže šéfe, Koňský trh je rozlehlý a já měl ještě na starosti ulici ke svatému Jindřichu, Nekázanku, Senný trh a taky Chudobice,“ vehementně se hájil.

„Nic si z toho nedělej,“ uklidňoval svého podřízeného rychtář. „Spíše mi jde o něco jiného. Mates sem vlezl a myslel si, že tady bude sám a všechno důkladně prošmejdlí a snad mu to nějaký ten peníz hodí, aby měl na pivo a medovinu. Jenže zatím ho někdo předešel...“

„Nebo se sem někdo vplížil za ním,“ vpadl Protivovi do řeči Mařík.

„Mlč a nepřerušuj svého nadřízeného,“ okřikl ho rychtář. „To vím taky, že tady buď už někdo byl, nebo sem přišel za Matesem...“

„Ten mrtvý hiberniánský alchymista jako upír,“ vydechl Jaroslav Barbořin a honem se pokřižoval.

„Právě že žádný upír. Jen se podívejte na tu ránu, co má Mates na krku. Vždyť už jste, chlapi, nějakou tu ránu viděli. Cožpak takhle vypadá kousnutí? To se spíš někdo snažil, aby to vypadalo jako kousnutí. My si máme myslet, že to udělal upír, ale zatím jsou to velmi dovedně mířené rány do krku nějakým ostrým předmětem, možná nožem nebo šídlem.“

„Ale takovými ranami by starého Matese přece nikdo neusmrtil,“ namítl Mařík Polenda.

„Velmi správně,“ pokývl hlavou rychtář. „On totiž byl Mates uškrcen. Račte si, chlapi, všimnout jeho krku. Kdosi ho uškrtl a pak ho poznamenal tak, aby to na první pohled vypadalo,

jakoby ho někdo kousl a sál z něho krev.“

Biřici samým překvapením vytřeštili oči na svého nadřízeného.

„Ale to nedává smysl. Proč by se někdo chtěl vydávat za upíra a vraždit starého Matese?“ zeptal se za všechny biřice Jaroslav Barbořin.

„To právě musíme zjistit. Pokud vím, jedinými dvěma lidmi, které sem kdy ten hiberniánský čaroděj pozval, byl otec Blasius a mistr Křišťan. Ti jediní dva vědí, jak to tady vypadalo, když byl ještě naživu. Kdo ví, co tady kdo hledal? Třeba to má něco společného s alchymií, s nějakými lektvary nebo elixíry, co já vím. Jedině až tohle zjistíme, budeme moci snáze odhalit vraha starého Matese. Je vám to jasné?“ Rychtář se vítězně rozhlédl po svých podřízených, kteří mu nepříliš přesvědčeně přikyvovali.

„Rychle mi sežeňte otce Blasia,“ řekl nakonec. „A Matese odnese do márnice u svatého Štěpána. Nechť je mu země lehká.“ S těmito slovy rychtář důstojně opustil alchymistův dům a rozhlédl se, kam by nyní zašel na něco malého k snědku. Zrak mu padl na protější stranu Koňského trhu, kde se zvedal domovní štít hostince U Zlaté husy. Netušil, že zde potká toho, koho dal právě hledat, otce Blasia.

V.

Otcí Blasiovi málem zaskočilo, když spatřil ve dveřích hostince mohutnou postavu rychtáře Protivy. Okamžitě ho napadlo, že jde za ním kvůli ztracenému zubu svatého Jeronýma. Měl v tomto ohledu černé svědomí, protože Jakubovi slíbil pomoci v pátrání po této údajně vzácné relikvii, ale ve skutečnosti nepostoupil ani o píd'. Večer se ještě s rychtářem vydali do Jedové chýše, kde, jak františkán doufal, měli natrefit na malíře mistra Řehoře, jenže doufal marně. Chabá konstrukce jeho domněnky, kterou se tajně konejšil, se tak rozplynula jako dým. Blasius honem dojedl poslední sousto masa se skývou chleba a pečlivě vytřel omastek ze svého talíře.

„Jen se cpi,“ zahučel nad ním Protiva. „A vy buďte pozdraven, mistře Stanislave. Myslím, že byste měl našeho Blasia více napomínat, aby držel své chutě na uzdě. Jinak z něj za chvíli bude tlustá bečka a kazatelna u svatého Štěpána se pod jeho váhou zřítí.“

„Zlatá slova, rychtáři,“ souhlasil Stanislav ze Znojma. „Neustále mu připomínám, že obžerství a opilství patří mezi hříchy, leč v tomto duchu mluvit do Blasia je totéž, jako mluvit do dubu.“

„Nechte toho oba,“ okřikl je františkán, sotva spolknul chléb. „Raději si, Jakube, dej taky kus vepřového. Takhle ho umí udělat jen tady U Zlaté husy.“

S tím hmátl Blasius po svém korbetu a pořádně se napil piva. Pak si rukávem své sutany utřel ústa a zeptal se rychtáře, který se zatím uvelebil na stoličce proti němu:

„Co tě za mnou přivádí? Stále sháníš zub svatého Jeronýma?“

„Jaký zub svatého Jeronýma?“ podivil se mistr Stanislav, ale Jakub, který slíbil opatovi Emauzského kláštera, že o ztrátě vzácné relikvie pomlčí, hbitě převedl řeč jinam:

„Žádný světec mě teď nezajímá. Spíš potřebuji, Blasie, abys mě následoval do domu toho hiberniánského alchymisty. Ty jsi přece byl u něj na návštěvě, vid? A já potřebuji vědět, jak to tam vypadalo za jeho života.“

„On tam snad někdo něco ukradl?“

„To právě nevím,“ povzdychl si rychtář.

„Říká se, že tam včera viděli upíra. Prý je to mrtvý hrabě Roquepertus. Jedna babka mi na Koňském trhu něco povídala o obrovském netopýrovi, kterého prý tady včera o půlnoci viděli. Lidi už začínají bláznit. Ráno jsem musel uklidňovat hrobníka Koláčka, který mi přísahal na Panenku Marii, že viděl na zubech toho zesnulého hiberniána krev...“

„Ono to zatím tak vypadá, že někdo chce, abychom si všichni mysleli, že tady rádí nějaký vampýr,“ přerušil mnicha Protiva.

„Proč by to dělal? To jsi zjistil podle té mrtvoly, kterou jste prý v Roquepertově domě našli?“

Jakub zamyšleně přikývl.

„Dáte si také vepřovou pečení s křenem, pane rychtáři?“ nečekaně se ho zeptala číšnice Matylda a otřela se mu o záda svými velkými prsy.

„Poslechni, ty jsi nějaká přítulná,“ zasmál se Jakub.

„To víte, když tady teď rádí vampýr a ještě k tomu nám hrozí černá smrt, tak si chci ještě naposled užít s pořádným chlapem, jako jste vy a ne tady s těmi dvěma velebníčky. Jeden je dočista vycmrndlý, že se pořádně nenají, druhý,“ významně strčila do Blasie, „je zase jako bečka sádla. S takovými si pořádná holka moc neužije!“

„Zmlkni, nádobo hříchu,“ okřikl ji mistr Stanislav, kdežto františkán se jen vesele zašklebil a plácl Matyldu po zadečku.

„To máš ode mne jako svaté požehnání. Příště ti požehnám jinde!“

„Lidi toho naslibují,“ odbyla ho číšnice a otočila se k rychtáři: „Tak chcete tu pečínku nebo ne?“

„Sem s ní,“ zavelel Protiva, „a přines mi žejdlík piva, nebo zemřu žízni.“

„K vašim službám, pane rychtáři,“ zahlaholila Matylda a proplétala se mezi stoly směrem ke kuchyni. Věděla, že o oba důstojné otce se může otřít žertem, ale rychtář je ramenem světské spravedlnosti. Toho musí ctít.

Netrvalo dlouho a Jakub Protiva se konečně pustil do jídla. Krájel si nožem plátky masa na prkénku, máčel je v křenu a prsty vkládal do úst. Blasius zatím zmlknul a nic nedbal na to, že mistr Stanislav s ním chtěl zapříst hovor o drzosti ba nekřesťanském chování číšnic. Na mysli františkánovi vytanulo alchymické labororium ve sklepení Roquepertova domu. Pokud tam každý leze jak do neoploceného sadu, ocitají se všelijaké ty tinktury, vzácné elixíry a hermetické rukopisy ve vážném ohrožení. V duchu si představoval, co všechno by se mohlo stát, kdyby se jich zmocnil někdo nepovolaný. Jenže čím více na to myslel, tím více se začínal strachovat. Pokud rychtář se svými biřici našli v domě mrtvolu, jednoznačně to svědčilo o tom, že někomu na tom, co zde zanechal ten irský hrabě, tuze záleží. Dokonce tolik, že je kvůli tomu schopen vraždit. A právě alchymická laboratoř se starými rukopisy plnými magických zaklínadel by mohla být tím lákadlem. Vždyť jestliže se dokázal Roquepertus pomocí nějakých neznámých látek proměňovat, mohl by s nimi stejného výsledku dosáhnout i nějaký jiný alchymista či mág. Potíž byla v tom, že Blasius se vždycky díval na alchymii poněkud přezíravě. Poznamenaný svým vzděláním na univerzitách v Bologni a v Padově ji považoval za pohanskou ba d'ábelskou nauku. A řeči o jakémsi egyptském bohovi Hermovi Trismegistovi a jeho díle zvaném Smaragdová deska na něj nedělaly valný dojem. Ale kdo tedy může odhadnout případné riziko? Kdo je natolik obeznámený s alchymií? Kdo dokáže

zjistit, zda se z Roquepertova laboratoria něco důležitého neztratilo? Blasius věděl pouze o jediném takovém člověku. Byl to mistr Křišťan z Prachatic. Vždyť právě jeho si ten tajemný hrabě vybral jako partnera ke svým debatám, kdežto on, Blasius, se k tomu připletl pouhou náhodou. A přítel Křišťan jistě přijde na dnešní pohřeb. Také se jistě objeví mniši hiberniáni, s nimiž Roquepertus přišel do Prahy, a snad proto o něm vědí i cosi víc. Třeba je mezi nimi i nějaký Roquepertův fámulus třeba jen částečně zasvěcený do jeho magických praktik.

Blasius ponořen do svých úvah na chvíli přestal vnímat, co se kolem něho děje a ani nepostřehl, že značně zadýchaní stanuli u jejich stolu biřici Mařík Polenda a Jaroslav Barbořin s očima obrácenýma na rychtáře.

„Šéfe,“ vyhrkli jeden přes druhého, „purkmistr Hanuš Zlatník chce s vámi nutně mluvit.“

„A copak mi chce?“ zeptal se Protiva mezi dvěma doušky piva.

„Je zle. Purkmistr má strach z toho dnešního pohřbu. Chce ho zakázat.“

„Pročpak?“ Rychtář se na své podřízené podíval s nelíčeným údivem.

„Říká se, že ten mrtvý cizinec s tím složitým jménem...“

„Hrabě Roquepertus,“ napověděl Maříkovi Blasius, který se zatím probral ze svých úvah.

„...no že ten Roquepertus k nám zavlekl mor. Prý má být rychle bez obřadu pochován, aby byl klid.“

„A purkmistr prý dnes odjíždí s celou rodinou z Nového Města pražského,“ pospíšil si sdělit další novinku Jaroslav Barbořin.

„A kampak se chystá?“

„Ke svým příbuzným do Čáslavi. Tam prý je zdravější povětrí.“

„Á, krysy opouštějí lod’,“ povzdechl si františkán.

„Milý Blasie, za urážku purkmistra bych tě také mohl zavřít do městské šatlavy.“

Řeholník se zašklebil: „Nemohl. Jednak jako duchovní podléhám církevnímu soudu a pak já jen citoval úsloví vlašských lodníků. A za citáty se přece ještě nezavírá. Nebo snad Jeho Milost král Václav vydal nějaký nový dekret, o němž ještě nemám povědomí?“

„Neboj, příteli, tebe bych nikdy do šatlavy nezavřel, ani kdybys pozurážel všechny purkmistry křesťanského světa. Ale musíme zaplatit útratu a pospíšet si za Hanušem Zlatníkem, jemuž zřejmě hoří koudel u zadku,“ zvolal takřka vesele rychtář a zvedl své mohutné tělo z lavice. „A ty,“ obrátil se ještě před odchodem k mnichovi, „se pak se mnou podíváš do domu toho alchymisty. Souhlasíš?“

„Kde tě najdu, Jakube?“

„Nejspíš na hřbitově u svatého Štěpána.“

„To znamená, že pohřeb hraběte Roqueperta přece jen bude?“

Rychtář pokrčil rameny: „To teď záleží na purkmistrovi. Bůh s vámi, učení páni.“ A s tím, následován oběma biřici, opustil Blasie a mistra Stanislava.

Před Novoměstskou radnicí pofrkávali a hrabali kopyty čtyři statní koně zapražení do těžkého vozu přikrytého plachtou. Ozýval se odtud pláč několika dětí a ženský křik.

„Manželka je netrpělivá. Jakmile slyšela o té morové nákaze, nedala jinak, než že musíme za mými příbuznými do Čáslavi,“ omlouval se Hanuš Zlatník, který nervózně přešlapoval vedle kočího. „Konšel Štěpánek Mokrý a Jindřich Bradatý už také odjeli,“ dodal takřka významně. Pak se naklonil k Jakubovi a zašeptal mu do ucha: „Jeho Milost král Václav je už pět dní na Křivoklátě a jeho bratr uherský král Zikmund s celým svým doprovodem dnes ráno opustil Pražský hrad. Víš přece lépe než já, že tihle páni mají ty nejzaručenější informace.“

„Ale ty jako purkmistr bys...,“ pokusil se rychtář Zlatníkovi rozmluvit jeho útěk z Prahy, ale ten ho nenechal domluvit.

„Právě jako purkmistr musím dbát na to, abych zůstal na živu. Kdo by jinak spravoval Nové Město, až se ta černá smrt přežene. Když přišla nákaza poprvé ještě za císaře a krále Karla blahé paměti, umřela na ni manželce téměř celá rodina. Nemůžeš se jí divit, že má takový strach. Nemohu ji nechat samotnou.“

„Takže tě žene odpovědnost za správu města a obavy o manželku...“

„Správně,“ vpadl purkmistr rychtáři do půlky věty. „Nechávám ti to tady na starosti. Když to nebude tak hrozné, pošli pro mne do Čáslavi. Budu s rodinou bydlet ve mlýně mistra Jáchyma.“

„Prý mám zakázat dnešní pohřeb toho hiberniánského alchymisty.“

„Samozřejmě. To on k nám zavlekl mor.“

„Ale mistr Křišťan z Prachatic hovořil o mrtvici.“

„Já těm učeným doktorům moc nevěřím. Mor je už v Norimberku i v Řezně a ten čaroděj to nepochybně z Bavor přivezl sem k nám.“

„Jenže ten alchymista je šlechtic, hrabě. Nemohu urozené osobě nedopřát křesťanský pohřeb.“

„Jakápak urozená osoba,“ rozčílil se Hanuš Zlatník. „Ani jediný groš mi nezaplatil za pronájem toho domu. A přitom mi za něj jiní nabízeli zlaté florény.“

„Počkej,“ podivil se rychtář, „ten dům na rohu Koňského trhu a Staré pasířské je tvůj, Hanuši?“

„Jistě,“ sebevědomě se usmál purkmistr. Protiva si v té chvíli uvědomil, že Hanuš Zlatník je vskutku mimořádně bohatým mužem, rozhodně daleko bohatším, než si většina lidí myslí.

„No, nepřeji ti nic zlého, ale teď tam máš vampýra,“ ušklíbl se rychtář.

„Co říkáš? Jaký vampýr?“ vylekal se purkmistr.

„Upír. Ten, kdo vypadá ve dne jako mrtvý a v noci se probouzí a živí se lidskou krví. Prostě našli jsme v tvém domě

tělo muže, kterého upír zardousil, respektive to mělo vypadat jako upíří zardoušení.“

„Nepovídej! To je hrůza,“ vydechl Hanuš Zlatník a v očích se mu podivně zablýskalo. Vypadalo to, jakoby ho něco napadlo. Protiva nebyl hloupý a znal takové záchvěvy náhlého poznání.

„Ty něco víš?“ zaútočil na purkmistra.

„Vím, nevím. Asi to není pro tuhle chvíli podstatné. Dej mi na ten dům pozor, prosím tě.“ S tím uchopil rychtáře za obě ruce. Něco se děje, pomyslel si Jakub. Hanuš Zlatník nikdy nikoho neprosí. To už zatím musí být něco hodně významného.

„A brzy pro mne pošli,“ dodal ještě purkmistr a otočil se na kočího: „Tak práskni do koní, ať už jsme pryč.“ Kočí švihl bičem, zvolal „hyjé“ a Zlatník se co nejrychleji pokoušel vyšplhat se svým kulatým bříškem do vozu. Chvíli mu to sice trvalo, ale než povoz projel Dobytčí trh do Žitné ulice, pohodlně se už uvnitř uvelebil.

„O čem jsi mluvil s rychtářem?“ zeptala se ho manželka, které se zatím podařilo umlčet rozkřičené děti.

„To víš, starosti s městem.“

„Nepovídej. Hovořili jste o nějakém vampýrovi.“

„To jsou jen povídačky.“

„Tak proč tě to tak vyvedlo z míry?“ naléhala žena.

Ale purkmistr se zakabonil a až do Kouřimi z něj nevymámila ani jediné slovo. Netušila přitom, že její Hanuš nadělal svým chováním vrásky také rychtáři Protivovi. Jeho přiznání, že mu patří dům mrtvého alchymisty Roqueperta a jeho nepředstíraný úlek, když se dozvěděl o vampýrovi, mu nešly z hlavy. Vlekl se ke svatému Štěpánovi, aby na místě splnil purkmistrův příkaz a zakázal smuteční obřad. Za tím není strach z moru, kdepak, uvažoval v duchu. Kdepak. Vždyť ten hibernián neměl na těle jedinou černou skvrnu, jakou mívají ti, které zkosila černá smrt. Jakub už kdysi ve Francii a v německých zemích několik takových mrtvých viděl a ti vypadali zcela jinak. Jistotu mu dával i mistr Křišťan, který je přece zkušený lékař a dokáže

rozpoznat morové onemocnění. Spíše to vypadá, jakoby chtěl někdo vyvolat poplach a zmatek. Stejně jako s tím vampýrem. Hrobař Koláček se ohání tím, že měl Roquepertus na zubech krev, ale Blasius ani páter Vlachník na zubech mrtvého žádnou krev neviděli. Jak je to možné? Zabítý Mates měl vypadat jako zardoušený upírem a přitom ho někdo uškrtil a jeho krk poznamenal nožem. To je nad slunce jasnější! A teď ještě k tomu to podivné chování purkmistra. Proč bere do zaječích před údajným morem a vymlouvá se přitom na manželku? Nemá náhodou strach z něčeho jiného? Proč se tak vyděsil, když jsem mu řekl o vampýrovi? Zkrátka a dobře Jakub měl o čem přemýšlet. Když si uvědomil, že ho ještě k tomu bude uhánět emauzský opat o ten zatracený zub svatého Jeronýma, dostával vztek a byl by už býval nejráději zahrnul do krčmy U Mořské panny, aby si spravil chuť hltem dobré žitné pálenky.

V kostele už bylo vše připraveno ke smuteční mši. U oltáře stáli kolem rakve mniši hiberniáni, s nimiž Roquepertus dorazil do Prahy. Nechyběl tady ani mistr Křišťan z Prachatic a samozřejmě Blasius, který měl jistě připraven smuteční proslov. Jakub si všiml, že už se mu trochu lesknou oči, což vždycky znamenalo, že se předem dostatečně posilnil tekutou inspirací. Kostelní lavice byly zaplněny jen zpolá. Zřejmě se už zvěst o černé smrti rozšířila po celém Novém Městě a mnozí si myslí, že ji mohou od toho alchymisty dostat i přes dřevo rakve. O to to bude jednodušší, když celý obřad jednoduše zakáže, usoudil rychtář. Naklonil se k Blasiovi a něco mu pošeptal do ucha. „Cože?“ odpověděl mu nechápavě kazatel. „Co to povídáš? Jaké nařízení purkmistra? Kvůli černé smrti? Hraběte Roqueperta prostě ranila mrtvice. Zeptej se tady mistra Křišťana!“

„Nedá se nic dělat,“ odstrčil Blasia rychtář a sám si stoupl před rakev a do ztichlého svatoštěpánského kostela nahlas prohlásil:

„Lidé drazí, křesťané, z nařízení purkmistra Nového Města

pražského se smuteční obřad nekoná. S nebožtíkem se rozloučíme jen na hřbitově tichými modlitbami.“

V chrámové lodi to zašumělo. Hiberniánům, kteří neuměli česky, musel rychtářova slova přeložit do latiny Blasius. Muži v šedých kutnách se zrzavými vlasy a vousy a koňskými obličejí se nechápavě dívali jeden na druhého.

„Proč purkmistr zakázal mši za zemřelého?“ zeptal se znepokojeně páter Vlachník. „Na to přece nemá právo!“

„V případě ohrožení města na to právo má,“ vysvětlil mu Protiva.

„Jaké ohrožení? Jaký vampýr? Sám přece, Jakube, dobře víš, že hrabě Roquepertus žádným vampýrem není,“ přidal se Blasius.

„Ohrožení černou smrtí, morem.“

„Ale vždyť žádné úmrtí na mor nebylo v posledních dnech v městech pražských zaznamenáno,“ protestoval mistr Křišťan z Prachatic.

„Purkmistr si myslí, že ten alchymista k nám mor zavlekl.“

„Nesmysl. Já mu to vysvětlím. Argumentům medicínské vědy přece nemůže nevěřit.“

„Nevysvětlíte mu nic, mistře Křišťane. Purkmistr Hanuš Zlatník před čtvrt hodinou opustil Prahu. Prý utíká před černou smrtí,“ ušklíbl se rychtář.

„Však právě,“ přidal se k hovoru konšel Jan zvaný Ocas, představený cechu kožešníků a rukavičkám. „Z Norimberku se k nám blíží černá smrt. Vždyť proč není v Praze Jeho Milost král Václav? Ha? Proč ráno odjel jeho bratr uherský král Zikmund? Ha? Náš purkmistr není hloupý, ví, co dělá a za řeči nějakých vzdělců si nic nekoupíme. Ty nás připraví leda do hrobu. Však i já dám ještě dnes večer zapřahat a vydám se s rodinou nejspíše až na Moravu.“

„Jen si dejte pozor, milý konšele, za Litomyšlí. Prý tam tuze řádí lapkové,“ ušklíbl se Blasius.

„Lapkové říkáte, důstojný otče? To je strašné! V Praze černá

smrt a na venkově samý loupeživý rytíř. Kam jen ten svět spěje? Slušný člověk se nemá kam vrtnout! Jak se na to může Pán Bůh dívat?“ A Jan Ocas s hlasitým bédováním opustil kostelní loď. Většina přítomných ho zvolna následovala.

Mniši hiberniáni zatím vynášeli rakev s tělem svého krajana k jámě, kterou hrobník Koláček vykopal u kostelní zdi. Za nimi pomalu kráčel mezi ministranty páter Vlachník s nazlobeným Blasiem. Rychtář toho využil a naklonil se ke Křišťanovi: „Mistře, vy jste navštívil zemřelého v jeho laboratoriu, že?“

Oslovený lehce kývnul: „Ani mi to nepřipomínejte, rychtáři. Byl to vskutku děsivý zážitek.“

„A vyznáte se v alchymii?“ Nenechal ho domluvit Protiva.

„Ach, je těžké rozumem obsáhnout vše, co představují hermetické nauky. Vždyť jejich cílem je pochopit univerzum a porozumět všem tajemstvím přírody. Pro nás jako křesťany je to o to horší, že musíme pečlivě oddělovat pohanské učení od zjevených božích pravd.“

Jakub se zamračil. Jestli nechá toho učenice povídat, zahrne ho žvásty, z nichž ho leda budou brnět uši.

„Promiňte, mistře, já jsem jen potřeboval, abyste se se mnou a s Blasiem podíval do laboratoria ve sklepení Roquepertova domu.“

„Chcete snad sám laborovat, rychtáři? Zlákalo vás opus magnum, umění transmutace?“

„Ne,“ rázně zavrtěl hlavou Jakub. „Chci vědět, zda se v laboratoriu po smrti toho alchymisty něco změnilo.“

„Myslíte, jestli tam po Roquepertově smrti náhodou někdo nebyl?“

„Zcela správně.“

Křišťan z Prachatic se zastavil a vážně pohlédl Protivovi do očí. Rázem si připomněl, jak se jemu a Blasiovi hrabě Roquepertus před očima proměnil ve vládce světa a lekl se představy, že by ho někdo mohl napodobit. Naštěstí, pokud věděl, po smrti císaře a krále Karla se v Praze žádný schopný

alchymista nezdržoval. Ale to přece neznamená, že by tady nemohl inkognito působit. Pokud se někdo takový našel, mohl klidně Roqueperta sledovat a osvojit si jeho tajné laboratorní postupy, zmocnit se jeho magických knih, ba s jejich pomocí, nedej Bože, čarovat!

„Rychtáři, to nesnese odkladu. Pohřební obřad jste stejně zakázal, takže nač se tady dále zdržovat?! Pojďme se raději hned podívat do toho domu na rohu Koňského trhu.“

„Jsem rád, že to takhle chápete. Řeknu ještě Blasiovi!“

A tak se rychtář, mistr Křišťan a bratr Blasius rychle vytratili ze hřbitova, kde mniši hiberniáni zatím zpívali latinské litanie a hrobník Koláček je od vykopaného hrobu sledoval opilým zrakem. Za chvíli se už hnali dolů Koňským trhem, v tuto dobu už poměrně pustým, k ústí Staré pasířské ulice. Před Roquepertovým domem postával biřic Vojtěch, aby každému, kdo by snad chtěl vyzkoušet domovní dvěře, zabránil ve vstupu z moci úřední.

„Doufám, že jsi se odtud ani nehnul?“ zeptal se přísně rychtář.

„To víte, šéfe, že ne,“ odpověděl Vojtěch a přehodil si sudlici z levého na pravé rameno. „Však mám také pořádný hlad!“

„Neboj, najíš se, až tě vystřídá Jaroslav,“ uklidnil ho Protiva, odepjal od svého opasku jeden z klíčů a odemknul těžké dubové dveře. Poté, co zde ráno našli starého Matese, raději nechal nejen dům hlídat, ale také ho sám zamknul klíčem nalezeným u mrtvého Roqueperta. Upírovi by tím sice rychtář ve vstupu nezabránil, ale nějakému nežádoucímu zvědavci ano.

„Podej mi křesadlo!“ přikázal Jakub svému podřízenému a po chvíli vstoupil dovnitř s planoucí pochodní. Však už se také venku šerilo a v síni, do které vešli, byla téměř tma.

„Laboratorium je ve sklepě,“ upozornil Blasius.

„Pamatuji si, že tady někde vzadu byly kamenné schody,“ připomněl mistr Křišťan.

„Ale napřed hrabě otevíral nějaké dvěře,“ doplnil františkán.

„Tyhle to byly?“ zeptal se rychtář a světlo pochodně dopadlo na dřevěná železem pobitá vrátka. Byla mírně pootevřená a za nimi vedly příkré schody kamsi do černé hlubiny.

„Zdá se, že nás někdo předešel,“ zasípal vystrašený Blasius.

„Nebo ten alchymista prostě zapomněl zamknout,“ utěšoval se Křišťan.

„Nezapomínejte, *vážení* učenci, že před námi tady už nejméně dva lidi byli,“ ozval se rychtář, otevřel vrátka úplně a s pochodní v ruce srdnatě vstoupil na úzké schodiště mířící do sklepení.

„Kteří dva?“ podivil se biřic Vojtěch.

„Starý Mates a jeho vrah,“ odpověděl mu ponurým hlasem Jakub.

VI.

Řítil se mlázím, suché větve praskaly pod kopyty jeho koně a kdesi vpředu slyšel štěkot psů pronásledujících srnu. Jen tak tak stačil sklonit hlavu, aby mu haluz neshodila kožešinovou čapku z hlavy, ještě chvíli a bude na volné louce, pak teprve popožene svého oře k pořádnému trysku, pocítí vítr ve tváři a závrat' z rychlosti. Tyhle chvíle měl nejraději. Nezáleželo mu na ulovené zvěři, mnohem více si vychutnával bláznivou štvanici, opojnou rozkoš z rychlé a stále rychlejší jízdy, kdy jako by splýval s tělem koně, jako by se stávali jedním tvorem svobodně pádícím kupředu, lhostejno kam. Prý kdysi takoví tvorové na zemi existovali, zpola lidé, zpola koně, v bájích pohanských Řeků se jim říká kentauri. Ted' si přál být kentaurem, nepotřeboval kuši a toulec se šípy, aby zastřelil srnu, lovecká vášeň ho nyní nechávala chladným, zato ho rozpalovala tahle d'ábelská jízda s větrem o závod. Vzdaloval se psímu štěkotu, hlasy lovčích už k němu dávno nedoléhaly, letěl jako na křídlech a grošákovi se ted' rozstříkovala oranice od kopyt. Kdo ví, kde je Křivoklát, koho to zajímá? Les už mu zmizel za zády, hnal se přes pole a měl chuť si zavýskat. Pustil levou rukou uzdu, bláznivě si strhl z hlavy čapku a odhodil ji za sebe. Podobně chtěl naložit i s kuší, když tu před sebou spatřil několik srubů. Z otvorů v doškových střeších stoupal dým a na provaze napnutém mezi dvěma kůly vlálo ve větru čísi prádlo. Trhl uzdou a kůň zvolnil krok. Jakkak se asi ta vesnice jmenuje, napadlo ho. Co kdyby se prostě zeptal? Zastavil se na návsi u dřevěné zvoničky a pokynem ruky v rukavici z jemné kůže k sobě přivolal malého bosého chlapce

ve špinavé košili, který tu stál s úžasem otevřenými ústy a poučil na něj oči. „Hej, ty! Pojď sem!“

Chlapec rychle zapleskal chodidly a poslušně přiběhl k jezdcí.

„Dej mi napít! Mám žízeň.“

„Pane, stačí vám voda z naší studny?“

„Ale jistě,“ jezdec se usmál. Vida, jaký zdvořilý hoch. Dělá, jako by v téhle díře měli i víno nebo medovinu.

Chlapec odběhl, odkudsi se ozvalo skřípění rumpálu a za chvíli tu byl opět, tentokrát s dřevěným vědrem. Jezdec hbitě seskočil z koně, uchopil vědro, přiložil si ho k ústům a začal hltavě pít, až mu voda stékala po vousech.

„Jsi šikovný. Jistě děláš rodičům radost,“ pochválil chlapce, když se pořádně napil a dal z vědra napít také svému koni.

„Já už nemám rodiče,“ odpověděl kluk. „Jsem sirotek.“

„To je mi líto,“ pokývl hlavou jezdec. „Tak tady máš za svou ochotu.“ A s tím vytáhl z měšce u opasku stříbrný groš a podal ho chlapci.

„Děkuji pane,“ kluk se zapýřil, groš rychle skryl v umouněné dlani a pokusil se o poklonu, až se nad tím musel jezdec usmát.

„Jak se jmenuješ?“

„Říkají mi Janek.“

„Můj děd byl také Jan a byl to prý nadmíru statečný muž. Ale já ho nikdy nespátřil.“

„Co se s ním stalo, pane?“

„Jsi zvědavý. To je správné. Můj děd padl ve velké bitvě daleko odtud.“

„On byl rytířem? Jaký chci být také rytířem!“

„Třeba se jím staneš. Jednou tě třeba bude král pasovat na rytíře.“

„Pane, zajisté žertujete. Jakpak by se mohl sirotek z malé vesnice setkat s králem?“

„To by jsi se možná divil, jak je to snadné,“ zasmál se jezdec a rychle se vyhoupl do sedla svého koně. Právě ve chvíli, kdy se z kraje lesa ozvalo trubení na lovecký roh. Už mě volají,

pomyslel si. Otočil koně, zamával chlapci a zvolal: „Tak sbohem, rytíři!“

„Sbohem pane. A budete-li mít někdy žízeň, přijďte zase!“ zamával mu bosý kluk a rozběhl se k jednomu ze srubů.

Jezdec se pomalu vracel. Tentokrát jel jen co noha nohu mine a usmíval se do vousů. Náhodné setkání s tím kurážným klukem ho potěšilo. Popravdě řečeno mu záviděl. Ten ještě může mít iluze o světě, může snít o tom, že bude rytířem a pojedje do veliké bitvy. Jezdce však nikdy bitvy a války nelákaly. Jak mohl, tak se jim vyhýbal. Sice se nejlépe cítil v sedle koně, ale zápolení, rvačky, boje a zabíjení se mu protivily. Nejraději byl úplně sám. Kdyby tak mohl vrátit ty chvíle, kdy se řítíl lesem, loukou a polem svobodný a s větrem o závod. Jenže co teď řekne Jírovi z Roztok? Kam že se hnál, když ne za štvanou zvěří? Copak vždycky musí zabít srnce, jelena nebo kance? Proč? Nesnášel pohled na krev, ale tajil to před ostatními. Snad právě proto dával bílému vínu přednost před červeným vínem, které mu svou barvou krev připomínalo.

Z úvah ho vytrhl Jírův hlas: „Královská milosti, hledali jsme vás! Kam jste ujel?“

Václav se konečně probral a zeptal se svého komořího: „Jak se jmenuje támhle ta vesnice?“

„Těch pár srubů? To budou asi Nezabudice.“

„Aha,“ pokývl hlavou král Václav. „Potkal jsem tam takového šikovného chlapce. Vůbec se mě nebál a přinesl mi vědro vody. Prý chce být rytířem.“

„To víte, děti, Vaše Milosti, mají bujnou fantazii.“

„Zjistěte mi, komoří, jak se jmenuje. Třeba bych ho někdy skutečně mohl pasovat na rytíře.“

„Vždyť to bude poddanské dítě,“ namítl Jíra z Roztok.

„Nevídáno! Což vy jste nebyl jen obyčejný zeman? A co Zikmund Huler? Do úřadu jsem ho vybral jako neurozeného měšťana.“

Jíra raději už nic neříkal. Doufal, že král na svůj chvilkový

rozmar zase zapomene, jako už zapomněl na mnoho svých jiných nápadů. Cožpak je možné srovnávat jeho, Jíru z Roztok, s nějakým otrhaným vesnickým klukem? Ani ve snu ho nenapadne, aby se po něm sháněl. K čemu by to také bylo?! Panovník má mít jiné záležitosti na starosti a jestli nemá, pak je tady on, královský komoří, aby mu to připomněl. Nadzvedl se v třmenech a zvolal na loveckou družinu: „Vracíme se na Křivoklát! Vzhůru na Křivoklát!“

Urození jezdci za družného hovoru obraceli koně a po lesní stezce se jeden za druhým vydávali zpátky. Psovodi zatím sháněli velké lovecké psy do houfu, zvířata po sobě ňafala, navzájem se kousala, ale bylo na nich vidět, že jsou půldenní štvanicí unavena a ráda se vrátí do svých kotců. Samozřejmě s výjimkou tří skvrnitých dog, které doprovázejí krále do jeho komnat. Právě jedna z nich loni na svatého Silvestra zadávala královnu Johanu. Nejvyšší hofmistr Konrád Krajíř z Krajku, který Héru, tak se právě ta doga jmenovala, neměl příliš v lásce, ji chtěl dát utratit. Ale král Václav si postavil hlavu. Héra je přece jeho miláček, kdežto ke své manželce naopak nijak nepřilnul. Dal jí sice vystrojit několikadenní pohřební slavnosti, vnitřek rozestavěné svatovítské katedrály nechal pokrýt černým sukem, ale sám raději odjel na hrad Žebrák, což mu samozřejmě pražský arcibiskup Jan z Jenštejna hned vytknul. Od té doby se ti dva, kdysi nerozluční kumpáni, upřímně nenáviděli. Václav zbavil Jenštejna úřadu kancléře, který mu kdysi propůjčil ještě jeho otec, císař a král Karel blahé paměti. Arcibiskupa tím hluboce urazil, a pak už si ti dva dělali jen naschvály.

Jíra z Roztok zpomalil svého koně a přitočil se ke králi: „Proč jste vůbec nelovil, Vaše Milosti? A kde jste nechal svou čapku?“

Je všetečný a drzý, pomyslel si Václav. Proč jsem ho vůbec jmenoval komořím? Jenže koho jiného? Snad ne Jindřicha z Rožmberka nebo Viléma z Landštejna? Ti jsou tak domýšliví,

že se jistě domnívají, že by měli vládnout sami. A co takový Ota z Bergova nebo Boček z Kunštátu? Tyhle urozené pány mu byl čert dlužen. Dokáží myslet jen na vlastní prospěch a svého krále vůbec nerespektují. A když povýší obyčejného zemánka, zase mu z toho brzy naroste hřebínek.

Ach, kdyby se tak mohl všem přiznat, jak nerad panuje, jak ho tíží česká a ještě více říšská koruna. Vládnutí bavilo jeho otce, císaře a krále Karla. Rád splétal nitky intrik, rozděloval a zase odebíral pravomoci, podváděl a lhal, sbíral informace na kde koho, aby ho pak mohl vydírat, poroučel a přikazoval, rozsuzoval spravedlivě i nespravedlivě, ale přesto byl stále veleben a ctěn. Pravda, leccos se mu také nepovedlo. Když zemský sněm odmítl jeho sjednocený zákoník Majestas Carolina, klidně prohlásil, že shořel, než aby se někoho doprošoval nebo ho snad upravoval. S císařskou korunovací v Římě si zase musel počkat, až umřel kardinál Visconti, jeho největší odpůrce. Pak už si nikdo proti němu netroufal nic namítat.

Ach, být tak jako otec! Jenže on, Václav, je bohužel jiný. Baví ho pádit na koni s větrem o závod, povídat si s vesnickým klukem, laškovat s lazebnicí, popíjet víno s dobrými kumpány, číst si v učených knihách, ale vládnout nechce, ale bohužel musí. Nemůže přece připustit, že jeho vykutálený bratříček Zikmund má na politiku mnohem větší talent. Stejně je mu to na nic. Ta uherská sběh, co si říká velkomožná šlechta, mu teď unesla manželku a tchyni. Nezbylo mu než přitáhnout do Prahy s prosíkem, aby mu Václav půjčil peníze na vojsko. Tůdle! Jen když slyšel, že je Zikmund na cestě, raději odjel z Prahy na Křivoklát. A bude-li třeba, odskočí si odtud na Žebrák, či jinam. Zikmundovi ať pomůže bratránek Jošt, další z téhle povedené lucemburské rodinky.

„Máte starosti, Vaše Milosti? To kvůli tomu listu říšských kurfiřtů?“

„Ty ať vezme čert,“ odsekl v návalu náhlé upřímnosti Václav.

„Jíro,“ obrátil se panovník na komořího, „chci se dnes večer bavit a slyšet jen dobré zprávy.“

„Doufejme, že vyšehradský kanovník Václav Králík z Buřenic přiveze dnes večer z Prahy jen příznivé zvěsti.“

„Doufejme a modleme se,“ pokýval hlavou král.

Průvod jezdců hlučel, jen panovník jel uprostřed nich zamlklý a jakoby zamyšlený. Teprve pohled na hlavní kulatou věž Křivoklátu, která se vyloupila ze syté zeleně lesů, ho vrátil do přítomnosti. Zapadající slunce zbarvilo oblohu do šarlatových tónů, odkudsi se ozval křik nějakého dravého ptáka. Ach, vědět tak předem, co ho dnes večer asi čeká, s čím přijede důstojný otec Králík, pomyslel si král Václav. V duchu si představil toho prohnaného vyšehradského kanovníka. Zvláštní velebníček! Je na něj sice spolehnutí, obstará kde co, ale na obyčejného kanovníka se chová poněkud familiérně, snad tuší, že je jeho levobočným bratrem. Zatím toho nezneužívá, chraň Bůh, ale jednou by mohl a král měl strach na to pomyslet. Kam se vrtnul, narážel na stopy svého císařského otce. Svatovítská katedrála, Kamenný most, Karlštejn, Nové Město pražské, které mělo Praze dodat podobu nového Jeruzaléma či Říma rozložených na sedmi pahorcích... Ale nejvíc ho překvapovala setkání s nevlastními bratry a sestřičkami, které jeho mimořádně náruživý a plodný otec zanechal po celé Evropě.

Jeho, Václava, prvorozeného řádného syna měl sice nejraději a už ve dvou letech ho nechal korunovat českým králem, v patnácti pak králem římským, ale ani jeho sourozence nezanedbával. Zikmundovi zajistil uherskou princeznu a s ní i Uherské království a Janovi už ve třech letech udělil titul markraběte braniborského. Dcery zase promyšleně rozmisťoval po evropských panovnických dvorech. Zkrátka Lucemburkové měli v jeho představách vládnout celé křesťanské Evropě. Jenže po otcově smrti se to všechno nějak zadrhlo. Sny se rozplývaly jeden po druhém a v rodině nebylo nikoho, kdo by je dokázal naplňovat.

Z ochozu věže se ozvali trubači, vítající vracejícího se krále a jeho doprovod. Václav dojel na první nádvoří, štolba mu podržel koně, aby mohl seskočit, a pak se v doprovodu Jíry z Roztok, Jana Čůcha ze Zásady, Jindřicha Lefla z Lažan, Konráda Krajíře z Krajku a jeho jmenovce Konráda Kuplíře ze Sulevic odebral do hodovní síně v hradním paláci. Za nimi se po schodech řítily tři velké skvrnité dogy, narážely do lidí a snažily se přitulit k panovníkovi. Václav je rukama v kožených rukavicích hladil a dokonce připustil, aby tu a tam některá vyskočila a olízla mu tvář. Sluha před ním otevřel dveře síně zdobené freskami zpodobňující svatého Jiří zápolícího s drakem a na protější stěně pohanskou římskou bohyni lovů s jedním obnaženým nadrem a napjatým lukem. Ve velkém, žulovými deskami obloženém krbu už hořel oheň. Král se spokojeně uvelebil ve vyřezávaném dřevěném křesle, nechal si sluhou zout jezdecké škorňe a odmotat onuce a natáhl nohy, aby si je ohřál od plamenů.

„Kde je víno?“ rozkřičel se, sotvaže spatřil číšníka v červenobílém kabátci, erbovních barvách českých panovníků.

„Hned, Vaše Milosti. Budete si přát vlašské, rýnské nebo snad mělnické?“

„Mělnické je trpké a křiví mi ústa. Sem s vlašským, které zrál pod poledním sluncem.“

„Chválím Vaši Milost, že si umí vybrat,“ ozval se z druhého konce hodovní síně králův lékař Zikmund Albík z Uničova.

„Pospěš si, ty nemehlo,“ obořil se na číšníka Jíra z Roztok. „Máme zatracenou žízeň. Na lovu nám vyprahlo.“

Za chvíli se už zaperlilo víno v pohárech ze zelenavého, jak se říkávalo lesního skla. Král povstal, v očích mu zajiskřilo a zvolal: „Nejdříve, přátelé, připijme svatému Hubertovi, patronovi všech lovců!“

„Tak jest!“ volali šlechtici jeden přes druhého a zvedali poháry, jejichž sklo se blýskalo ve světle pochodní na stěnách a svící na těžkém dubovém stole.

Po druhém přípitku, tentokrát svatému Václavovi, patronu země české a českých králů, se ve dveřích objevil obřadník a ohlásil očekávaného hosta: „Důstojný pán Václav Králík z Buřenic, vyšehradský kanovník.“

Vzápětí se objevil kněz prostřední postavy v černém taláru s liščí tváří, v jehož živých hnědých očích se zračila prohnanost. Na hlavě uprostřed světlých, lehce zkadeřených vlasů měl vyholenou tonzuru a na krku mu visel stříbrný kříž. Před králem poklekl na jedno koleno a sklonil hlavu se slovy: „Vaše královská milosti, urození páni...“

„Vstaňte, důstojnosti, nesluší se, aby osoba stavu duchovního takto klečela před králem,“ napomenul ho rozšafně Václav. Zvědavě se přitom zahleděl na příchozího a jako pokaždé i tentokrát hledal v jeho tváři rysy své a svého otce. Prý někdy po smrti své druhé manželky Anny Falcké náhodou císař a král Karel kdesi natrefil na půvabnou manželku buřenického zemana a poctil ji svou přízní. Plod této hříšné lásky byl samozřejmě určen pro církevní kariéru. Kdyby se narodila holčička, skončila by jako abatyšce některého z ženských klášterů, zato syn putoval do Vlach na univerzitu a pak mu, samozřejmě anonymně, obstaral jeho skutečný otec nějaké výhodné obročí. Prý i to přízvisko Králík znamená nikoliv ušáka, ale malého krále. Václav se lehce ušklíbnul. Záviděl dávno mrtvému otci jeho plodnost. Sám se dosud syna nedočkal. Jeho první žena Johana mu žádné dítě nedala a pokud věděl, ani z žádnou z přítulných lazebnic a nevěstek ještě nezplodil syna. Snad je to boží trest za to, že spíše než ženy ho tajně přitahují mladí muži. Bránil se tomu, seč mohl, nechtěl si připustit, že by se mohl provinil hříchem sodomie a raději své touhy zaháněl vypitým vínem.

„Posad'te se, přáteli,“ vyzval kanovníka. „Jíro, nalijte víno našemu hostu,“ obrátil se na svého komořího a ten nedbaje toho, že je to úkol spíše pro číšníka, hbitě naplnil jeden z pohárů a přisunul ho k Václavu Králíkovi. Ostatně nejen

panovník, ale i on byl zvědav, jak kanovník pořídil v Praze a jaké zprávy přináší od podkomořího Zikmunda Hulera. Kněz lehce smočil rty ve víně a usmál se: „Váš bratr, Milosti, ráno opustil Prahu.“

„Bohu budiž chvála!“ zvolal král a mezi jeho druhy to zašumělo.

„Zajisté se zastaví v Brně u mých bratranců Jošta a Prokopa. Myslíte, důstojnosti, že ho podpoří?“

„Těžko předem soudit. Markrabě Prokop není vašemu panu bratru Zikmundovi příliš nakloněn a druhý markrabě Jošt je zase opatrný na peníze. Však má sám na Moravě problémy s lapky, kteří na cestách obírají kupce.“

„Čím hůře, tím lépe,“ ušklíbnul se král a zamnul si spokojeně rukama.

„Co mého bratříčka tak rychle vypudilo z Prahy? Strach z morové rány?“

Kanovník se pobaveně usmál: „Ten váš podkomoří Huler je vskutku povedená kopa a lidi, ochotné ho poslouchat, má všude. Zpráva o blížící se černé smrti zasáhla pražská města jako rána bleskem. Hulerovi agenti se vskutku vyznamenávají.“

„Vaše Milosti, *zahrávat* si s poplašnými zvěstmi o moru není právě vhodná zábava,“ ozval se znepokojeně Albík z Uničova.

„Buďte bez obav, doktore, však na to nikdo neumře a my alespoň dostaneme pár lidí z Prahy,“ uklidnil ho konejšivým hlasem panovník. „Když mají strach z moru, nezbude jim čas na to, aby intrikovali proti mému trůnu.“

„Stačilo rozhlásit, že černá smrt je už v Norimberku a že tam už několik stovek lidí odevzdalo duši Pánu,“ pokračoval ve výkladu Václav Králík. „Vždyť nic tak nezaumíme, než tragická zpráva. Hlavně pokud se týká někoho jiného.“

„Lidé jsou vesměs hovada,“ přitakal Čůch ze Zásady a všichni kolem hodovního stolu se srdečně zasmáli, jako by řekl nějaký povedený vtip. To už číšníci a číšnice přinášeli na stůl

mísy s vonícím masem v brusinkové omáčce a talíře s chlebem a medovými koláčky.

„Necht' nám Bůh požehná tyto dary,“ pronesl spokojeně král, když pohlédl na plnící se stůl. Pak se otočil na kanovníka a zeptal se:

„Kolik lidí už ujelo z Prahy?“

„Odjíždějí především bohatí, purkmistři měst pražských, konšelé, kupci, zatím jich není mnoho, ale skutečnost, že odjíždějí vyvolává obavy u těch ostatních. Všichni poukazují na to, že Vaše Královská Milost už před několika dny odjela sem na Křivoklát. Když odjede panovník, vždycky to něco znamená.“

Král spokojeně pokývnul.

„Na Novém Městě pražském nám nahrála náhoda. Shodou okolností před dvěma dny zemřel jakýsi cizí alchymista, který k nám přišel odkudsi z Brabantska či snad až z Irska. Rázem se roznesla pověst, že sem zavlekl mor. Váš učený kolega,“ Václav Králík se obrátil na doktora Albíka, „mistr Křišťan z Prachatic sice tvrdí, že zemřel na mrtvici, ale lidé mu stejně nevěří. Navíc se rozneslo, že ten alchymista se po smrti stal upírem.“

„Čím dál lepší,“ pochvaloval si král. „Kdo si tohle vymyslel?“ zeptal se kanovníka a ten jen sklopil oči a pokrčil rameny: „Upřímně řečeno, Milosti, nevím. Dost možná, že je za tím jen lidská pověřivost. Už se totiž rozneslo, že ten alchymista se chtěl stát pánem světa.“

„Taková drzost!“ rozhořčil se král. „Dobře, že je po smrti. A co můj vzácný přítel arcibiskup?“

„Sedí ve svém hradě v Roudnici a nechce prý ani vystrčit nos.“

„Dobře mu tak,“ prohlásil panovník. „Když si vzpomenu, že nechal zbourat můj jez na Labi,“ ozval se Čůch ze Zásady.

„Však jsem si také arcibiskupa pozval na Karlštejn, pár dní ho zdržoval medosladkými řečmi a nabídkami k usmíření a vy,

Jene, jste mu zatím se svými lidmi vypálil pár jeho statků a mlýnů.“

„Nač má mít také arcibiskup statky a mlýny?“ zasmál se Čůch. „Ježíš byl přece chudý a církevní hodnostáři mají být jako on.“

„Mluvíte jako ten anglický kacíř Viklef,“ Václav Králík zahrozil Čůchovi prstem.

Král nečekaně bouchnul pěstí do stolu: „Vždyť má pravdu! Nač potřebujeme bohatého arcibiskupa a všechny ty zazobané preláty, co si jen cpou břicha a hromadí majetek. Můj otec, dej mu Pán Bůh věčnou slávu, v tomhle udělal hroznou chybu. Všechny ty církevní hodnostáře obdařil statky, zlatem a klenoty, povolil jim vybírání různých desátků a daní a na královskou pokladnu už nic nezbude.“

„To se musí změnit,“ souhlasil Jindřich Lefl z Lažan a všichni, až na Václava Králíka a Zikmunda Albíka, mu přitakali. Kanovník cítil, že by měl změnit choulostivé téma rozhovoru a tak nezávazně prohlásil: „Ta brusinková omáčka je vskutku výtečná. Dává smčimu velice lahodnou chuť. Přirovnal bych to k ambrosii olympských bohů!“ A hned si dvěma prsty vsunul jedno sousto do úst.

„Ach, milý Králíku, můj jmenovče, vy své vzdělání nezapřete,“ zasmál se král Václav. „Ještě chvíli mluvte a budu se tady cítit jako mezi starými pohanskými Řeky někdy v časech slavného Alexandra!“

„Vždyť vy, Milosti, jste novým Alexandrem!“ zapochleboval panovníkovi Jíra z Roztok.

„Nechte toho, komoří,“ usmál se král, jemuž jeho slova příjemně zalichotila. „Ještě po mně budete chtít, abych válčil s Peršany a táhl do Indie. Víte přitom dobře, že já útrapy dlouhých cest nesnáším. Ani za svým švagrem králem Richardem do Anglie se nevydám. Dělá se mi špatně, když si představím, že bych se měl plavit přes rozbouřené moře.“

„Moje řeč, Milosti,“ přitakal doktor Albík, „taková plavba

nedělá dobře lidskému žaludku.“

„Proto buďme rádi, že Čechy nejsou na mořském břehu,“ ozval se Konrád Kaplíř ze Sulevic.

„Zato máme vymyšlený mor,“ utrousil král a všichni kolem stolu se hlasitě rozesmáli.

VII.

Pomalu, jen co noha nohu mine, sestupovali po schodišti do sklepení. První šel rychtář, který s pochodní ve zdvižené pravačce svítil na cestu, za ním Blasius samým napětím tající dech, pak Křišťan z Prachatic a nakonec biřic Vojtěch.

„Těch schodů je nějak moc,“ postěžoval si františkán. „Když jsme tady byli s hrabětem Roquepertem, tak jich tady tolik nebylo, vid’ Křišťane?“

„Také to cítíte jako já?“ zeptal se znenadání Jakub Protiva, zatímco svou pravou škorní hledal další schod.

„Co máme cítit?“ podivil se Blasius.

„Zdá se mi, že cítím spáleninu. Musím si na to pořádně posvítit.“ S těmito slovy zvedl pochodeň ještě více. V mihotavém světle plamene se před nimi objevilo laboratorium, respektive to, co z někdejšího laboratoria zbylo. Čtyři muži spatřili alchymickou pec a pak už jen obraz zkázy. Celá klenutá místnost vypadala, jako by se jí prohnala ohnivá smršť. Zmizel stůl, z něhož zbyly jen ohořelé trosky, police, na níž kdysi stály tlusté folianty a flakóny s tinkturami. Také prášky byly dočista pryč a na jejich místě se povalovaly jen jakési spečené škvarky. Když rychtář obrátil zrak ke stropu, uviděl, že klenba je pokrytá vrstvou podivného černého mazu.

„Tady snad řádl sám d’ábel,“ uklouzlo biřici Vojtěchovi.

„Zdá se, příteli, že nejste daleko od pravdy,“ poznamenal mistr Křišťan a sklonil se k podlaze, kde ležela podivná temná hromada, která zřejmě bývala živým tvorem.

„Proboha, co to je?“ zděsil se Blasius.

„Spíš kdo to byl,“ upřesnil mistr Křišťan. „Rychtáři, posviťte

nám sem!“ Jakub sklonil pochodeň a s překvapením hleděl na člověka, jehož tělo pokrývala popraskaná černá kůra. Jen tam, kde míval oči, byly dva výrazně světlejší otvory a mezi ohořelými rty byly v šíleném úšklebku vyceněny žluté zuby.

„Co se tady stalo?“ vyhekl Vojtěch. „To přece není normální spálenina.“

„Ne. Ten člověk nepochybně zkoušel nějakou materii ze zásob hraběte Roqueperta,“ přemýšlel nahlas mistr Křišťan. „Posviťte sem, rychtáři! Vidíte? Ten nešťastník si zřejmě předem něčím natřel celé tělo, aby se mu pokus vydařil. Z té zvláštní materie je ta černá kůra...“

„Pamatuješ na to, jak se ten hiberniánský alchymista proměnil v toho mocného vládce?“ napadlo Blasia.

„Jak bych nepamatoval. Dodnes mně při té vzpomínce běhá mráz po zádech,“ odvětil Křišťan z Prachatic.

„Možná že ten, kdo tu leží mrtvý před námi, se o to také pokoušel. Možná, že o tom něco vyčetl v Roquepertových knihách, možná sám viděl jeho experiment s transmutací sebe sama...,“ zauvažoval nahlas františkán.

„A odnesl ho ďábel,“ vpadl mu do věty Vojtěch. „Ne sice tak doslova, nicméně svým způsobem máte pravdu,“ souhlasil Křišťan. „Musíme to ráno pořádně prohledat. Samozřejmě s vaší účastí, páni vzdělanci,“ obrátil se rychtář na Blasia a mistra Křišťana. „Zkuste si ještě teď vybavit, jak to tady vypadalo při vaší návštěvě.“

„Vždyť z toho nezůstal kámen na kameni. V každém případě tady muselo dojít k nějaké ohnivé explozi. Asi jako kdyby vybuchl sklad střelného prachu,“ odpověděl zamyšleně františkán a hned dodal: „Pokud jde o zítřek, dovoluji si připomenout, že mám zítra kázání.“

„Doufám, že lidem vyvrátíš ty pověsti o vampýrovi,“ připomněl mu rychtář.

„To víš, že se na to chystám. Už jsem si něco našel v epištole svatého Pavla...“

Blasius chtěl ještě něco říci, ale už nedořekl. Kdesi v domě se ozvalo podivné plácání, jako by někdo nahoře roztahoval křídla. Všichni na chvíli ztichli a zaposlouchali se do těch zvláštních zvuků. První se vzpamatoval biřic Vojtěch. „To je upír!“ zašeptal a cítil, jak se mu srdce hlasitě rozbušilo.

„Nebo že by si pro nás přišel ďábel?“ zašklebil se Blasius, pro jistotu se přežehnal křížem a rozhlédl po ostatních. V té chvíli je pohltila tma. Jakub Protiva totiž s pochodní v ruce pospíchal nahoru a bral schody po dvou. A ostatním nezbylo, než aby se vydali za ním, pokud nechtěli zůstat potmě.

V přízemí rychtář nic podezřelého nespatriil. Zaposlouchal se do ticha a po chvíli to podivné plácání kdesi nad hlavou uslyšel znovu. Hbitě se rozeběhl po schodech do patra, ani se pořádně nedíval pod nohy, až na posledním schodě škobrtнул a málem upadl. Naštěstí mu pochodeň nevypadla z ruky. V jejím světle se v patře rozhlédl po těch pár kouscích nábytku, kterými byla místnost zařízena, ale nic podezřelého nespatriil. To už za ním pospíšili Vojtěch a mistr Křišťan, kdežto tlustý Blasius ještě hlasitě funěl někde dole na schodišti.

V té chvíli se hlasité pleskání ozvalo znovu a ve tmě se cosi otřelo o Jakubovu tvář. Podíval se pozorněji a uviděl, jak otevřeným oknem vylétl ven velký netopýr.

„Vida, tady máme našeho vampýra,“ s úlevou se usmál rychtář. „Ta stará žebračka, co mluvila s Blasiem, nelhala, když tvrdila, že viděla netopýra. Vsadím se, že nahoře v podkroví jich žije celá kolonie.“

Nové plácání křídel, které se jim ozvalo nad hlavami, potvrzovalo rychtářova slova. Konečně se i františkán vyhrabal až nahoru a sotva popadal dech.

„Tak jsme našli toho vampýra,“ hlásil mu s úsměvem mistr Křišťan. „Žijí tady netopýři, noční létavci, které pověřiví lidé považují za posly ďábla a spřežence čarodějnic.“

„Taková hodná zvířátka a tak strašně pomlouvaná,“ souhlasil Blasius. Z mysli mu však stále nešel obraz toho mrtvého tam

dole v někdejší sklepní laboratoriu. Bylo jisté, že čáry hraběte Roqueperta už jen tak hned nikdo nezopakuje. Ten jediný neznámý, který se o to pokusil, zaplatil svůj pokus životem.

„Musíme si to tady pořádně prohlédnout za světla,“ prohlásil rychtář. „Teď bych se nejraději trochu vzpamatoval nejlépe U Zlaté husy.“

„Báječný nápad,“ pochválil Jakuba Blasius.

„Už se nemohu dočkat, až si dám pivo,“ ozval se biřic Vojtěch.

„Pro tebe nebude žádné pivo. Ani se odtud nehneš,“ nakázal mu přísně rychtář. Vojtěch zklamaně protáhl tvář. „O půlnoci tě přijde vystřídat Jaroslav Barbořin. Do té doby hlídáš dům toho zatraceného alchymisty. Tím spíš je to nutné, že vlastně patří našemu purkmistrovi.“

„Co to povídáš, Jakube? Tenhle dům že je majetkem Hanuše Zlatníka?“ podivil se Blasius.

„Také jsem to nevěděl,“ přiznal rychtář. „Teprve dnes mi to před svým odjezdem z Prahy purkmistr přiznal.“

„Jestli purkmistr neutekl před vampýrem a na mor se jenom nevymlouvá,“ napadlo františkána.

„Tím spíše, že ve městech pražských žádný mor není,“ ozval se Křišťan z Prachatic. „Vůbec nechápu, kde se ta fáma bere.“

„Fama crescit eundo, tvrdil už starý dobrý Vergilius,“ poznamenal v latinských verších sběhlý Blasius. „Česky řečeno, pověst roste tím, jak se šíří.“

„Vy jste, mistře, vážně přesvědčen, že tady žádná morová nákaza není?“ zeptal se vážně rychtář a starostlivě pohlédl na Křišťana.

„Samozřejmě. Roqueperta prostě ranila mrtvice, jeho srdíčko selhalo. Žádné černé skvrny, příznačné pro dýmějový mor jsem na jeho těle nepozoroval. Za to dám ruku do ohně.“

„Ale lidé jsou vyplašení a tvrdí, že mor už je v Norimberku a dokonce v Řezně.“

„Z Bavor samozřejmě nemám žádné zprávy. Ale v městech pražských mor není. To mohu jako lékař potvrdit.“

„Proč potom všichni tvrdí, že je tady mor, když se žádné velké umírání nekoná?“ podivil se Blasius. „Takřka to vypadá, jako by na té fámě měl někdo zájem.“

„Myslíš?“ podivil se rychtář. „Vždyť purkmistr Hanuš mívá spolehlivé informace.“

„A co když ho někdo chtěl dostat z Prahy? Co když to nějak souvisí s tím domem, kde bydlel hrabě Roquepertus?“ uvažoval nahlas Blasius.

„Na to ti těžko kdo odpoví,“ poznamenal Křišťan. „To spíš tady rychtář by měl vědět, co se to zde na Novém Městě děje. Tak mě napadá, že budu muset přichvátnout, aby mi nezavřeli Havelskou bránu.“

„Mistře, nezapomeňte se tady zítra zastavit. Musíme si ještě jednou za denního světla prohlédnout ten Roquepertův nebo spíše purkmistrův dům. A bez vás, který se vyznáte v alchymii, jsme ztraceni.“

„Hned po ranních přednáškách pospíším za vámi na Nové Město. A teď mi dovolu, abych se s vámi, panové, rozloučil. Necht' Bůh žehná vašemu konání.“

„Kéž by tomu tak bylo,“ pokýval hlavou Blasius. „Bůh s tebou, příteli Křišťane!“

Rychtář a františkán osaměli pod vývěsním štítem hostince U Zlaté husy. V odlesku pochodní se třeptil nad jejich hlavami pták ze žlutého kovu.

„Nuže vejďme a proberme ještě všechno, co nás tíží. Je toho na mou už stárnoucí hlavu poměrně dost,“ povzdychl si Jakub Protiva a vešel do hospody, kde ho uvítal křik hostů a pach omastku mísící se s vůní rozlitého piva. Pod velkým kotlem uprostřed místnosti plápolal oheň a kolem něho se točily hbité číšnice a kuchtičky.

„Á, pan rychtář!“ ozvalo se hned několik opileckých hlasů, sotvaže se Protiva s Blasiem objevili ve dveřích. „Tak vy jste

nevzal do zaječích jako purkmistr? Vy se nebojíte moru?“ hlaholil platněř Jošt.

„Od koho jste slyšel o moru, Jošte?“ zeptal se ho Jakub, sotva s Blasiem našli místo na lavici u zdi.

„Božíčku, rychtáři, vždyť je toho plné Nové i Staré Město. Všichni boháči už odjeli. Ti jsou přece nejdůležitější a jejich život je cennější než zlato,“ odpověděl za platněře jakýsi jednooký tulák ve špinavé košili.

„Co si dáte?“ oslovil příchozí hostinský Tomáš. „Pivo, víno, medovinu a rychle objednávejte, času do smrti je málo. Nebo myslíte, že mám zavřít hospodu, když je tady ten mor? Ani toho cizího čaroděje jsme nemohli pochovat, jak se náleží.“

„To byl příkaz purkmistra Hanuše Zlatníka,“ vysvětloval mu rychtář. „A pokud jde o naši objednávku, dvěma korbely piva nás rozhodně neurazíš.“

„A nalej nám ještě žitnou pálenku. Ta prý mor zažene,“ přisadil si Blasius.

„Máte pravdu, velebnosti, trocha pálenky ještě nikomu neublížila,“ souhlasil platněř Jošt.

„Jen dej pokoj,“ okřikl ho hostinský Tomáš. „Jen si vzpomeň, jak jsi dopadl posledně!“

„Ale černou smrt jsem od sebe zahnal,“ zasmál se Jošt. „Však na mě si nějaká morová nákaza brousí zuby marně. Dokud žiji, tak jsem tady!“

„Moje řeč,“ souhlasil s ním Blasius a uchopil kolem pasu číšnici Matyldu, která jim právě přinášela piva.

„Ale, ale, velebný otče, nekázal jste snad v neděli u svatého Štěpána o mravnosti?“

„Víš, rozmilá Matyldo,“ povzdechl si františkán, „tak už to bývá, že něco jiného říkají ústa a zase něco jiného dělá ruka.“ A pěkně jí přitom zmáčkl zadeček. Číšnice vypískla a pleskla ho přes ruku a všichni kolem stolu se hlasitě rozchehtali.

„Ty si nedáš pokoj, Blasie,“ drbnul do mnicha rychtář. „Copak dělá ta tvoje holubička, Magdaléna? Už jsem ji dlouho

neviděl.“

„Naposled včera v Emauzích na obraze mistra Řehoře,“ připomněl mu Blasius.

„Máš pravdu. Stejně mi to nejde do hlavy. Vždyť se mniši budou modlit před obrazem nevěstky!“

„Co se ti na tom nelíbí? Když měl namalovat svatou Máří Magdalénu, tak si prostě našel její nejbližší jmenovkyni. Cožpak Magdaléna není dost hezká?“

„O tom není sporu,“ rozumoval Jakub. „Ale přece jen...“

„Jaké přece jen... Je to pořád lepší, než kdyby podle Magdalény nebo třeba tady podle Matyldy maloval Pannu Marii. Ale dobře, že jsi mi Magdalénu připomněl. Potřebuji se jí na něco zeptat.“

„Á, důstojný otec dostal chuť hřešit!“

„To, čistě mezi námi mužskými, také, ale především ti chci pomoci s pátráním po zubu svatého Jeronýma.“

„Nechápu, co by mohla mít Magdalénu společného se ztracenou svatou relikvií.“

„Však se to včas dozvíš. Teď máš dost starostí s tím upírem.“

„Žádný upír není, o tom jsem přesvědčen. Jen komusi záleží na tom, aby si lidé mysleli, že hrabě Roquepertus je upír.“

„Stejně jako někomu tuze záleží na tom, aby měli všichni strach z moru.“ A Blasius jakoby náhle osvětlen shůry dostal nápad. „Víš ty co?“ zeptal se Jakuba. „Moje zítřejší kázání bude o lživých zvěstech a falešných prorocích.“ Mnich se celý rozzářil a s chutí se napil se pálenky. Cítil, jak se mu uvnitř rozlévá teplo násobené šťastným nápadem.

„To jsem zvědav, jak budeš ráno z kazatelny po té pálence a pivu blekotat,“ špičkoval Jakub Protiva. Já jsem si vždycky myslel, že kazatelé se na své kázání předem připravují, že si dokonce píší předlohu.

„To je zcela laická představa,“ odbyl ho Blasius. „My, velcí duchové, jsme schopni kdykoliv a kdekoliv moudře pohovořit o čemkoliv.“

„Jen se nevytahuj,“ napomenul ho rychtář. „Nejsou náhodou takové domýšlivé řeči také hříchem? Nezdobí mudrce více skromnost než pýcha?“

„A kdo mě má pochválit, když se nepochválím sám?“ zasmál se františkán.

V podobném duchu se oba přátelé bavili dál a vzájemně se špičkovali, až odbíjení půlnoci, které se sem do hostince tlumeně neslo z věží kostelů měst pražských, jim prozradilo, že je potřeba vyrazit k domovu. Navíc rychtář chtěl ještě zkontrolovat výměnu stráží u Roquepertova domu, projít se nočními ulicemi k Dobytčímu trhu a dohlédnout na zavírací dobu krčem a hostinců. Nohy měl už sice trochu vratké, přesto však dokázal jít po Koňském trhu poměrně rovně a ještě podpírat svého tlustého přítele Blasia.

„Á, náš kazatel zase trochu přebíral,“ volal za nimi hostinský Tomáš, když za posledním návštěvníkem zavíral dveře své nálevny. Číšnice už propustil před půl hodinou. Zvláště Matylda tuze prosila, zda by mohla odejít dříve. Ted' za ní brousil jeden z vlašských kameníků, který pracoval na stavbě kostela Panny Marie Sněžné. Však je to také stavení div divů. Jeho klenba je prý ve stejné výšce jako klenba samotné svatovítské katedrály, co ji stavěl sám mistr Parlér.

Tomáš se ještě naposled ohlédl za rychtářem a františkánem a rozhodl se jít hned na kutě. O úklid síně a kuchyně se ráno postará manželka a kuchtičky. Ale než stačil definitivně zavřít dveře, prořal temný Koňský trh srdceryvný zoufalý ženský výkřik. Tomáš nebyl z těch, kdo by se hned polekal. Na nic nečekal, strhl pochodeň ze zdi a rozběhl se směrem, odkud se ozval onen výkřik. Nebylo to snadné, protože kromě nároží, které slabě osvětlovaly pochodně v kovových koších, byla celá plocha tržiště ponořená do tmy. Výkřik však nezburcoval jen jeho. Z jiného směru k místu, odkud zazněl výkřik, pádily kožené škorně rychtáře Jakuba Protivy, za ním pleskaly trochu nepravidelně opánky františkána Blasia a zase odjinud další

nohy.

„Madona mia!“ vyjekl vlašský zedník, který na místo doběhl první.

„Odstupte!“ zvolal pevným hlasem biřic Jaroslav Barbořin, jenž sem přiběhl ze svého stanoviště před Roquepertovým domem.

Skupina zedníků a kameníků se rozestoupila a před nimi leželo děvče s rozhozenýma rukama a široce vytřeštěnýma očima. Jaroslav vedle ní poklekl a uchopil ji za ruku. Cítil, jak z ní lidské teplo pomalu uniká a zvolna chladne.

„Proboha, to je Matylda,“ zvolal hostinský Tomáš. „Co se jí stalo?“

„Je mrtvá,“ tiše odpověděl biřic.

To už zde byl i rychtář, který během krátké chvíle zcela vystřízlivěl. Sklonil se k Matyldě a všiml si dvou podivných ranek na krku. „Vidíš to, Jaroslave? Stejná zranění jako u starého Matese. A všimni se, jak má červený krk. Ve skutečnosti ji někdo velmi silný zardousil a pak zranil na krku tak, aby to vypadalo jako kousnutí.“

„Bože, buď milostiv její duši,“ zašeptal mu za zády Blasius a do očí mu vyhrkly slzy.

„Zadávil ji upír, stejně jako starého Matese,“ vykřikl kdosi v hloučku.

„Rychtáři, viděl jsem vysokého černého chlapa, jak se k Matyldě přiblížil a políbil ji na krk,“ ozval se ze tmy další hlas.

„To nebyl upír,“ odpověděl docela tiše Jakub Protiva.

„Proč by kdo Matyldu zabíjel?“ namítl hostinský Tomáš. „To nedává žádný smysl. Škoda, že jsem ji pustil dřív. Kdybych ji zdržel, aby uklidila, mohla ještě žít.“

Tomáš uchopil rychtáře za paži: „Musíte mu probodnout srdce kulem. Jinak se ho nezbavíme. Zapřísahám vás, proboha svatého, udělejte to. Moje nebožka bába zažila takového vampýra a nakonec mu musel hrobník vykopat jeho rakev, otevřít ji a kat mu posvěceným špičatým lipovým kulem

proklál srdce. Od té doby byl pokoj.“

Protiva chtěl něco namítnout, ale viděl, že hlouček, který se kolem Matyldina těla shromáždil, je stejného názoru jako hostinský a usoudil, že by nemělo smysl se s nimi všemi hádat. A tak si jen smutně povzdechl, zatlačil nebožce oči a poprosil Blasia, aby se nad ní pomodlil. Raději bych ji zase držel za zadek, pomyslel si františkán a nahlas spustil: „In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti...“

Cítil, že mu slova těžko vycházejí z úst, po tvářích mu tekly slzy, polykal je a podle tichého stkaní poznával, že se i jiným nevede o mnoho lépe. Číšníci Matyldu měli lidé rádi. Byla veselá, nespoutaná, byť také trochu od rány... Proč právě ona? Že by to byl skutečně vampýr, který se jen potřeboval napít lidské krve? Proč by kdo Matyldu zabíjel. Před časem ten rozparovač měl motiv.

Šílený sice, ale pochopitelný. Rozhodl se osobně trestat nevěstky a smilnice. Že by se někdo takový znovu našel? Domluvil, přežehnal tělo, mezitím zahalené kusem plátna, křížem a ucítil, jak ho někdo uchopil za paži. Otočil se a uviděl Jakuba Protivu. „Musím s tebou ještě mluvit,“ zašeptal mu do ucha. „Doufám, že už jsi vystřízlivěl.“ Blasius mlčky přikývnul.

VIII.

Hrobník Martin Koláček byl už s prvním kohoutím zakokrháním na nohou. Ne že by byl příznivcem časného vstávání, pospal si rád, zvláště když ránu předcházelo nemalé večerní popíjení, ale toho dne byl kupodivu střízlivý a docela odpočatý. Zvěsti o moru ho totiž strašily jako noční můra a přemýšlel, zda by předem neměl vykopat nějaký hromadný hrob pro očekávané oběti černé smrti. Ale třeba bude chtít městská rada jámu někde za městem, aby se od mrtvých nenakazili živí. Také bude potřebovat hodně vápna, aby jím mohl mrtvoly zasypávat. Možná, že sám zemře mezi prvními. Za posledního moru někdy léta Páně 1349 za panování císaře a krále Karla se prý ve Vlašsku a ve Frankrajchu stávaly takové případy, že pomřely hrobníci a nebožtíkům neměl kdo vykopat hroby. Prý pak museli vzít do ruky lopatu i lidé urození a ženy. V takových Benátkách prý vymřely tři čtvrtiny města. Černá smrt zkosila všechny faráře a neměl kdo podávat umírajícím svátost oltární a sloužit zádušní mše. Koláčka napadla otázka, co se pak s takovými dušemi stalo? Šly rovnou do pekla, i když byly čisté jako lilie? Nebo skončily v očištcí do doby, než si na ně někdo vzpomene? Zároveň mu připadalo divné, proč by měla něčí duše trpět nezaviněně? Musí se na to zeptat pátera Vlachníka nebo raději kazatele Blasia, řekl si hrobník s hlasitým povzdechnutím a mírně přidal do kroku.

Práce mezi mrtvými ho naučila zvláštní vyrovnanosti a lhostejnosti ke všemu živému. Něčí skon, ať už se jednalo o starce nebo o dítě, bral bez velkého dojímaní a v jeho očích se málokdy zaleskla slza. „Bůh dal, Bůh vzal,“ opakoval při

takových smutných příležitostech Vlachníkovo úsloví. Nechápal Blasiovu posedlost životem, Koláčkovým údělem bylo pohřbívání zesnulých a s každým takovým pohřbeným jako by pohřbil i kus sebe sama. Rozhlédl se přes dřevěné kříže i kamenné náhrobky, pod nimiž odpočívali ti bohatší a urozenější bývalí obyvatelé Nového Města pražského. U zdi kostela svatého Štěpána byl nový rov, nad nímž bude, jak alespoň doufal, brzy rovněž vztyčen kamenný náhrobek, jak se na hraběte sluší. Ale svatý Bože, co je s tím hrobem?

Koláček odložil krumpáč a vydal se k místu Roquepertova posledního odpočinku. K jeho údivu byl původně pečlivě upravený povrch hrobu celý rozrytý, jako by v něm snad rylo stádo divokých kanců. Ale kde by se vzali kanci uprostřed Nového Města pražského? Náhle se dovtípil, hrozná myšlenka prolétla hrobníkovi hlavou. Co když ten čaroděj nebyl mrtvý a dral se ven? Nebo že by byl skutečně upírem? Vždyť přece sám dobře viděl na jeho zubech krev. Co na tom, že páter Vlachník a otec Blasius ji neviděli. Ten vampýr si ji mohl ze zubů prostě olíznout. Koláček se rychle pokřižoval. Věděl, že musí rychle přivést nějakého duchovního, aby hrob vykropil svěcenou vodou. Pustil se ke svatoštěpánské faře a ke svému údivu spatřil před vchodem na hřbitov velké sročení lidí.

„Martine, kde je hrob toho čaroděje?“ volal na něj platněř Jošt a mával velkým zaostřeným kůlem. Za ním se cpal hostinský Tomáš od Zlaté husy, jehož se za kabátec držela manželka a křičela: „Smrt upírovi!“ Ženské, které se sem seběhly snad z poloviny Nového Města, po ní hlasitě volali: „Smrt upírovi!“

„Co vyvádíte, lidičky?“ zeptal se vyjevený hrobník.

„Což to nevíš?“ Ječel rozčilený Tomáš. „Ten upír včera zadával naši číšnici Matyldu!“

„Cože?“ vyděsil se hrobník. „To je strašné! Proto ten hrob tak vypadá.“

„Jak vypadá?“ nechápal platněř Jošt.

„Je celý rozvrtaný. Jako by se z něho někdo hrabal ven...“

„A pak zase zpátky dovnitř!“ zvolal takřka vítězně hostinský Tomáš. „Byl to on. Byl to ten čaroděj! Jošte, sem s tím kulem. Vrazíme mu ho do srdce, aby dal pokoj. Jdeme na to!“ A dav se o překot hrnul na hřbitov rázně skoncovat s upírem. Brzy všichni obklopili Roquepertův rozrytý hrob a Jošt přikázal Koláčkovi:

„Kopej! Ať to odsejpá! Chci vidět víko rakve.“

„Nic se kopat nebude. To by bylo znesvěcení hrobu,“ ozval se uprostřed hloučku klidný a přitom rozhodný hlas františkána Blasia, kterého na faře probudil hlasitý křik bojovníků proti vampýrovi.

„Ale důstojný otče, ten čaroděj zadával naši Matyldu.“

„Ten čaroděj nikoho nezadával,“ řekl pevně Blasius. „Ale když už jste se tak pěkně sešli, následujte mne do chrámu Páně, abych vám, bratři a sestry v Kristu, z kazatelny něco pěkného pověděl.“

Františkán nečekal na odpověď a důstojně nesl své břicho rovnou do kostela. Lidé zrozpačitěli. Blasius byl jako kazatel oblíben, muži ho navíc dobře znali z novoměstských hospod jako dobrého kumpána a věděli, že pokud něco tvrdí, jistě na tom něco bude. Blasius byl sice pověstný jako zdatný piják, ale také jako moudrý a laskavý kněz. Jeho slovo mělo mezi lidmi svou nepopíratelnou váhu. Jošt se zrozpačitě podíval na hostinského Tomáše, pak na hrobníka Koláčka a nakonec odložil na zem kůl a zahučel: „Martine, nech toho kopání. Jdeme si poslechnout důstojného otce.“ A to rozhodlo.

Blasius si tak jistý nebyl. Klid mu však dodávala přítomnost biřiců Mařika Polendy a Vojtěcha, kteří, nespatřeni davem, postávali uvnitř kostela připraveni v případě potřeby zasáhnout hrubou silou a přivolat další pomoc. Ale, jak se ukázalo, nebylo to naštěstí potřeba. V chrámovém šeru se ozvaly kročeje věřících, kteří si jeden za druhým namáčeli prsty do kropenky se svěcenou vodou a přežehnávali se znamením kříže. Vampýr je sice strašil, ale otec Blasius byl konec konců jako duchovní

silnější než nějaký kůl. Však on je moudrý a už něco vymyslí. Kostelní loď se zvolna zaplňovala, lidé, ještě před chvílí rozčilení a rozhořčení, tiše usedali do dřevěných lavic, jen občas se ozvalo pokašlávání či šepot. Vznešené prostředí chrámu s vysokou klenbou podpíranou úzkými sloupy, chlad čišící z kamenných zdí, nábožné výjevy na freskách, vůně kadidla a mihotání plamenů svící, to vše působilo na přítomné uklidňujícím dojmem. Tady víc než kde jinde cítili přítomnost Boha a jejich srdce vrchovatě naplňovala víra, vážnost a úcta.

Františkán zatím stoupal na kazatelnu a v hlavě se mu mísil divoký rej myšlenek s bolavými následky včerejšího popíjení U Zlaté husy. Nahoře se zastavil a očima přelétl tiché moře hlav pod sebou. Na chvíli se s ním všechno zatočilo a musel se opřít rukama, aby snad neupadl.

Viděl, jak se na něj upírá nejméně tři sta, možná čtyři sta párů očí. Mohlo by jich být více, ale strach z moru zřejmě vyliďňuje celou svatoštěpánskou farnost. Beztak u svatého Jindřicha nebo u svatého Petra na Poříčí taková návštěvnost na kázání nebývá. Snad jen u svatého Jiljí nebo u svatého Jakuba na Starém Městě bývá tolik lidí jako tady u svatého Štěpána.

Tohle vědomí zaplavilo Blasia pýchou. Vždycky se holedbal, že je skvělý kazatel, že se přinejmenším vyrovná takovým řečníkům, jakými bývali mistr Vojtěch Raňkův z Ježova nebo Jan Milíč z Kroměříže. Ted' to mohl dokazovat a ted' to také dokáže. Tváří tvář těmhle pobloudilým ovečkám, které ještě před chvílí chtěli znesvětit hrob nebohého hiberniánského alchymisty. Blasius pohlédl na své posluchače, v té chvíli je vnímal jen jako beztvarou temnou masu, nadechl se a oslovil přítomné:

„Bratři a sestry, děti boží!“

Dav v kostele trochu zašuměl a znovu ztichl v napjatém očekávání.

„Před chvílí jste hodlali ve svém spravedlivém hněvu zneuctít hrob nedávno zesnulého křesťana z daleké irské země za

mořem. Mnozí z vás ho považovali za čaroděje, ba za jakéhosi vampýra, vinili jste ho ze smrti osoby nám všem blízké. Ale položme si otázku? Byl váš hněv skutečně spravedlivý? Jistě byl oprávněný, protože vyplýval z lítosti a smutku nad ztrátou mladého života. Ale neměli byste hledat viníka té smrti někde jinde? Cožpak může mrtvý zabíjet? Naši pohanští předkové, kterým nebyl dán dar víry v jediného boha Spasitele a Vykupitele, věřili ve všelijaké vampýry a upíry, ale cožpak může mrtvé tělo vstávat z hrobu, když ho duše opustila a odešla na věčnost? Najdou se jistě lidé, kteří budou tvrdit opak toho, co říkám já. Ale dovolu, abych vám citoval z druhé epištoly Petrovy: „Vstoupili ovšem také lživí proroci v lidu, jako i mezi vámi povstanou lživí učitelé, kteří budou záludně zaváděti zhoubná sektářství, zapíráti dokonce Krista, jenž je vykoupil, a tím ovšem uváděti na sebe rychlou zkázu...“

Blasius si v té chvíli nebyl jist, zda-li právě to jen ten vhodný citát pro tuto příležitost, nicméně v hlavě měl po včerejšku trochu zatemněno a v ústech sucho. V duchu si říkal, že se bude muset co nejdříve napít alespoň mešního vína, ale víc než žízeň ho trápila obava, jak na jeho slova zareagují jeho posluchači. Zatím, jak se zdálo, mu doslova viseli na rtech, což františkána povzbudilo k dalšímu citátu:

„Svatý Pavel v první epištole Korintským píše: ‚Bratři, nebud'te dětmi v myšlení, ale ve zlém bud'te dětmi; v myšlení bud'te dospělí.‘ Co tím mínil? V našem případě tím mínil, abyste odvrhli pohanské pověry a jednoznačně uvěřili v Pána, Hospodina, našeho Spasitele a Vykupitele. Naši chloubou budiž svědectví našeho svědomí, že jsme ve svatosti a čistotě Boží.“

Věřící pod kazatelnou pokyvovali hlavami a hltali každé Blasiovo slovo, byť ne všichni jeho slovům rozuměli. Ale s tím už se jaksi předem smířovali. Vždyť kázání má být také trochu zašmodrchané, aby bylo o čem přemýšlet a o čem se přít.

„Držte se vzoru zdravých slov, která jste ode mne slyšeli ve víře a v lásce, jež má svůj základ v Ježíši Kristu. Zachovejte

toto krásné svěřenectví skrze Ducha svatého, který v nás přebývá.“

Blasius si uvědomoval, že by to chtělo nějaké gesto, aby posluchače ještě více připoutal. Rozpřáhl proto ruce a zvolal: „Požehnej nám, Pane, a osviť svou moudrostí naše hlavy, nechť jsme pevní ve víře i v báni boží, amen!“ Pak františkán sepal ruce, sklonil hlavu a tichým hlasem, který se pod klenbou svatoštěpánského kostela nesl až do nejzazšího koutu, řekl:

„Pomodleme se nyní za naši sestru, nešťastnou Matyldu, za její duši, nechť plesá ve věčné radosti v království nebeském.“ A sám hned začal: „Otče náš, jenž jsi na nebesích...“

Všichni v kostele poklekli na kamenné dlaždice, sepaljali ruce a opakovali po kazateli slova modlitby. Vypadalo to, že ranní rozčilení je zapomenuto. Blasius však pro jistotu ještě na závěr zvolal: „Běžte, děti Páně, a nenaslouchejte falešným prorokům a nepodléhejte pohanským pověrám. Nechť upřímná víra prozáří vaše dny v tomto slzavém údolí.“

Jeho posluchači ještě klečeli na dlažbě a ve zbožném dojetí se vroucně modlili, Blasius zatím těžkým pomalým krokem sestupoval z kazatelny.

„Děkuji ti,“ zašeptal mu rychtář Jakub Protiva, který stál u posledního schůdku. „Mluvil jsi sice trochu zmateně, nicméně na lidi to zapůsobilo. Uvidíme, co bude dál.“

„Bojím se, že jsem někomu překazil jeho temné plány. Ale nechápu, o co tomu neznámému vlastně jde.“

„Ani já ne,“ přiznal rychtář. „Kam půjdeš teď?“ zeptal se svého přítele.

„Mám po včerejšku pořádně vyprahlo,“ pokývl hlavou Blasius. „Pospíchám rovnou do Černého pivovaru.“

„Já myslel, že půjdeme do Roquepertova domu to tam lépe obhlédnout za denního světla,“ namítl rychtář.

„Ne. Já už tam nejdu,“ odsekl netrpělivě františkán a aniž se s Jakubem rozloučil, pospíchal k východu z kostela. Cestou ho ještě zastavovali věřící, aby mu poděkovali za jeho kázání,

nebo se alespoň dotkli jeho ruky či alespoň kutny. Za jiných okolností by to Blasiovi velice lichotilo, ale dnes ho posedla jakási tušená obava. Stín podivného strachu se vplížil do jeho vědomí a on chtěl být od něho co nejdál. Co vlastně má znamenat celá ta zvláštní hra s vampýrem? Proč se v ní vůbec angažuje? Kdo za tím stojí? Je to zvláštní, když stál před časem tváří tvář tomu krvavému rozparovači, nebál se, ale teď najednou dostal strach. Včera slíbil rychtáři, že lidem vymluví vampýra, prohlásí ho za pohanskou pověru, za lživou zprávu falešných proroků, budiž, to se skutečně stalo, splnil svůj slib a učinil to, co považoval v dané chvíli za správné. Ale sotvaže z kazatelny domluvil, už si tak jistý nebyl. Sám sice na žádného upíra nevěřil, jako na ně nevěří ani ten, kdo v jeho zastoupení vraždí, ten, jemuž smrt hraběte Roqueperta přišla náramně vhod. Nezabil ten neznámý nakonec také toho Irčana, nemýlí se mistr Křišťan, když tvrdí, že ho pouze ranila mrtvice? A kdo byl ten mrtvý ve vyhořelém Roquepertově laboratoriu? Co to bylo za neznámého alchymistu, který si místo vlastní transmutace způsobil smrt?

Zahloubán do přívalu otázek došel Blasius až na Dobytčí trh. Dneska tu nenaháněli pohunci a pasáci dobytek, žádní sedláci nedorazili. Zpráva o tom, že v městech pražských řádí mor se už s prvními uprchlíky rozesla po okolí. Podivný mor, když nikdo neumírá. A když, tak jen násilnou smrtí jako včera Matylda. Proč se vlastně rozšířily ty dvě falešné informace o moru a vampýrovi? Nepochybně za tím stojí něčí zájem. Blasius se na chvíli zastavil a zamyslel. Neslyšel, že ze slanečkové boudy na něj cosi volá Tomáš Fišmajstr, stejně tak neslyšel bušení kamenickými kladivy na stavbě kaple Božího těla. Kameníci měli slíbené tučné prémie, a tak je zprávy o černé smrti příliš nezajímaly.

V přívalu otázek si františkán uvědomil několik podezřelých okolností. Proč vlastně Jeho Milost král Václav odjel z Prahy, když věděl, že přijede jeho bratr uherský král Zikmund? Vždyť

tehdy ještě nebylo po nějakém moru ani vidu ani slechu? Je to jasné, ti dva povedení královští bratři si nikdy nepadali do náruče a rozhodně k sobě necítili bratrskou lásku, dumal Blasius. Tentokrát však Zikmund Václava potřeboval, v Uhrách mu vévoda Horváth zajal manželku a tchyni. Mladšímu Lucemburkovi tedy nezbylo nic jiného, než shromáždit vojsko, potlačit povstalce a manželku a tchyni zase osvobodit. Jenže vojsko stojí peníze, hodně peněz, a tak milý Zikmund přitáhl za bratrem do Čech s prosíkem. Co teď měl Václav dělat? Svému mladšímu bratrovi pomoci nechtěl a potřeboval se ho rychle zbavit? Jak to nastrojit, aby se tak stalo cestou nejmenšího odporu? A tak si prostě vymyslel buď on sám, nebo některý z jeho rádců, že Praze hrozí morová nákaza, černá smrt a zařídil, aby se tato zpráva co nejrychleji všude rozšířila. To by nebyl takový problém. Špatná zpráva se totiž šíří nepoměrně snadněji než dobrá zpráva. Účelu bylo proto rychle dosaženo. Zikmund vzal honem vale, to dá rozum. Nač by riskoval, že se jeho vzácné královské tělo nakazí morem a Uhry tak přijdou o svého panovníka?

Jenže nač ještě ten výmysl s vampýrem? Tahle otázka nešla Blasiovi z hlavy. Že by si někdo přihříval polívčičku? Každopádně to byl někdo hodně obratný a bezohledný. Vždyť musel nejen nenápadně, zato s patřičným efektem zavraždit dva lidi a rozrýt Roquepertův hrob, aby to vypadalo, jako kdyby se vydrápal v noci ven, aby mohl pít teplou lidskou krev. A samozřejmě ještě předtím, když alchymista ležel v otevřené rakvi, mu ten někdo musel potřít zuby krví a vyděsit tak hrobníka Koláčka... Ale počkat, vždyť brzy na to jsme tam dorazili my s páterem Vlachníkem a Roquepertus už na zubech žádnou krev neměl. Jak to? Že by si Koláček vymýšlel? Možná to mělo vypadat, že si mezitím zuby olízl. Nebo se ten někdo neznámý bál, že poznáme, že krev na zubech je jen fingovaná? V každém případě ten někdo neznámý musel být včera ráno ukryt v kostele svatého Štěpána a pravděpodobně se pohybuje

stále někde poblíž.

Blasiovi z toho nápadu přeběhl mráz po zádech. Bylo mu jasné, že z jeho dnešního kázání ten záhadný neznámý určitě neměl žádnou radost a dost možná se ho bude chtít zbavit. Co když se o nejbližší noci stane i on, nejvýmluvnější kazatel v městech pražských a bývalý spolužák pražského arcibiskupa, obětí údajného upíra. Prostě ho někdo zezadu zaškrtní a pak ho poznamená na krku nožem, aby to vypadalo jako zranění od upírův zubů. Lidé si řeknou, že se mu upír pomstil za dnešní kázání. Brrr! Františkánovi se zdálo, že se ho v té chvíli dotkly čísi ruce na krku. „Neee!“ vykřikl, až se po něm všichni ohlédli.

To už stál pod vývěsním štítem Černého pivovaru. „Přemku, honem! Jde po mně!“ zaječel na překvapeného hostinského.

„Kdo?“ podivil se Přemek. „Pojďte si honem sednout, důstojný otče. Asi jste přetažený. Není divu, ten mor a do toho ten vampýr!“

„Nechceš se raději bavit o něčem jiném?“ zaprosil Blasius.

„A co o vašem dnešním kázání? Prý byli všichni úplně unesení. Musím si vás také někdy poslechnout, ale to víte, mám živnost, nemohu se odtud utrhnout!“

„Pivo!“ zasípěl františkán a Přemkova chvála ho pranic netěšila. Rezignovaně se svalil na lavici u zdi a toužebně očekával, až se před ním na stole objeví korbel s pěnivým moken. V hospodě bylo zatím ještě čisto, zameteno a vyvětráno, nepáchly zde kuchyňské odpadky, ani spálený omastek. Takhle po ránu měl krčmy nejraději. Mohl tu sedět takřka sám, podle chuti klábosit s hostinským nebo si tiše rozjímat a pomalu upíjet a těšit se z drobných radostí života. Ale ten den se z žádných radostí netěšil. Všechno na něj padalo a strach mu svíral srdce. A jak se mu tak pochmurné myšlenky honily hlavou, všiml si zvláštního prstenu na Přemkově prostředníčku.

„Hej, Přemku, proč máš ten prsten na prostředním prstu? Měl

bys ho nosit na prsteníčku.“

„Je moc veliký. Na prsteníčku mi klouže, mohl by mi spadnout a to by byla škoda. Vždyť je to ryzí zlato.“

Blasia v té chvíli cosi napadlo. Ještě přesně nevěděl co, ale jakési podivné tušení ho jakoby cvrnklo do hlavy. Starosti s vampýrem byly, alespoň na chvíli, rázem zapomenuty.

„Odkud máš ten prsten? Nikdy jsem ho u tebe neviděl.“

„To byste se divil, velebný otče, kdo mi ho prodal,“ usmál se trochu záhadně hostinský, když před františkána stavěl plný korbel. Blasius se rozvážně napil, utřel si rukávem svého hnědého mnišského hábitu ústa a zeptal se:

„Kdo tedy? Jestli mi to můžeš prozradit. Snad ne sám purkmistr.“

„Kdepak. Někdo úplně jiný. Ta vaše dovádívá přítelkyně Magdaléna.“

„Prosím tě, kde ta by vzala zlatý prsten,“ usmál se Blasius.

„Třeba jí ho dal nějaký její kunčoft. Neměl čím zaplatit za rozkoš, a tak sejmul prsten a dal jí ho.“

„A proč si ho Magdaléna nenechala?“ podivil se františkán.

„Co by dělala s mužským prstenem? Vypadá, jako by ho nosil nějaký velmož. Teď ho nosím já, majitel jednoho z nejvýznamnějších pivovarů a hostinců v Novém Městě pražském.“

„Jen se nevytahuj, Přemku, a ukaž mi ten poklad, ať si ho prohlédnu z blízka.“

Hostinský ochotně sejmul prsten a podal ho Blasiovi. Mnich vzal poměrně širokou lesklou obroučku ze žlutého kovu dvěma prsty a začal si ji z blízka prohlížet. „Doufám, že jsi Magdalénu moc neošidil.“

„Kdepak, dal jsem jí celý měsíc grošů. Víš, že mám pro ni slabost. Chtěla si koupit nějaké hadříky na sebe...“

Františkán si pozorně prsten prohlížel a pak vyrazil na Přemka s otázkou: „Víš, že je ten prsten poškozený?“

„Jak to?“

„Tady na té plošce byl vsazen nějaký drahokam nebo dokonce drahokamy. Možná perla, kdo ví.“

„To je teda škoda,“ polekal se hostinský. „Vlastně mě tak Magdaléna ošidila, ne?“

„Nevím,“ zamyslel se Blasius. „Zkusím se jí na to zeptat.“

„Zapře vám to, důstojný otče.“

„Mně ne. Vždycky jí připomínám, že lhát je hřích a toho se Magdaléna bojí. Víš, Přemku, když se i malé hříchy nasčítají a je jich opravdu hodně, máš pak dočista černou duši a dostaneš se i za drobná provinění do pekla.“

„A jéjej, co myslíte, otče, jak si stojím já?“ zaškemral hostinský.

„Myslím, že s přihlédnutím k pivu, jaké zde varíš a jaké dáváš míry, ti může být lecjaký hříšek odpuštěn. Protrpíš si sice pár let v očistci, ale pak tě jistě čeká věčná blaženost na nebesích.“

„Víte to jistě, otče?“ zajímal se ustaraný hostinský.

„Samozřejmě,“ pronesl s potutelným úsměvem Blasius. „Cožpak ty pochybuješ o tom, že my duchovní rozmlouváme s ...“ a ukázal palcem nahoru.

„Dobře. Ale proč jsou pak dva papežové?“

„Protože jeden je nepravý. Je nástrojem ďábla. Teď jde o to, rozhodnout který,“ povzdechl si františkán a honem se snažil změnit téma. Nechtělo se mu zapřádat s hostinským debatu na choulostivé teologické téma.

„Tady ti vracím ten prsten a musím se zeptat Magdalény, od koho ho dostala a zda-li jsi jí dost zaplatil.“

„Počkejte otče, vždyť, jak říkáte, ten prsten je stejně poškozený. Chybí mu drahokamy, které ho zdobily.“

„Ale je z ryzího zlata. Bezpochyby je...“

Blasius se najednou zarazil v polovině věty.

„Stalo se něco?“ polekal se Přemek.

„Ne nic, všechno je v pořádku,“ řekl zamyšleně františkán a ještě jednou si prsten pozorně prohlédl. Už tušil, co je to za prsten. Jen ještě musí vyslechnout Magdalénu. Natáhl se a

podal zlatý kroužek zpátky hostinskému. V duchu si vybavoval jeho nešťastnou tvář, až ho bude muset vrátit právoplatnému majiteli. Nebo že by se mýlil? Ale to už se hospoda zvolna zaplňovala, Přemek si rychle nasadil prsten zpátky a pospíchal obsloužit další hosty.

IX.

Rychtáře Jakuba Protivu poněkud zaskočilo Blasiovo odmítnutí, jít s ním do Roquepertova domu. Připadalo mu, že se po svém kázání začal chovat nějak divně. Dokonce se mu zdálo, že v jeho očích zahlédl strach. Čeho by se františkán tak polekal? Ještě na kazatelně se choval naprosto suverénně a nic nenaznačovalo, že by se v něm odehrál nějaký zlom. Nebo měl opravdu jen po včerejšku žízeň a spěchal na pivo? Nebo mu někdo v souvislosti s pověstmi o vampýrovi začal vyhrožovat?

Ostatně sám rychtář něco podobného očekával. Měl tady za poslední dny tři mrtvé. Když si je dá do časové posloupnosti, tak první je dozajista ten tajemný alchymista, z něhož zbyl v Roquepertově laboratoriu jen škvarek. Každopádně ho bude muset nechat odnést do márnice ke svatému Štěpánovi a pochovat jako neznámého mrtvého. Ještě jednou si musí tu černou mrtvolu pořádně prohlédnout. Třeba na ní najde něco, co mu pomůže v její identifikaci, co mu alespoň naznačí, v jakém směru se má ubírat jeho pátrání. Někdy přece stačí maličkost, třeba ohořelá přezka u opasku, mince, dýka, prostě něco takového, co nemohlo podlehnout ohni. Každopádně je divné, že výbuch v laboratoriu nikdo nezaznamenal. Vždyť to musela být rána jako hrom! Ale kdo ví, sklep s bytelnými zdmi mohl ránu ztlumit a to by pak nikdo na Koňském trhu o nějaké explozi v podzemí nemusel nic vědět.

No a pak jsou tady další dvě mrtvoly, starý Mates a číšnice Matylďa. Zatímco ta první je patrně jen obětí nehody, ty dvě další měly vyvolat dojem, že tady řádí upír. Mates se k tomu přিপletl náhodou. Prostě se šel podívat do Roquepertova domu.

Věděl, že hrabě je po smrti, a tak to měla být loupež takřkajíc bez rizika. Mates nebýval žádný zvláštní zloděj, podvodník to ano, ale jinak nikdy moc nekradl. Ale v poslední době se mu dařilo čím dál hůř, a tak není divu, že se v noci vydal na roh Koňského trhu a Staré pasířské vyzkoušet své štěstí. Bohužel tam na někoho natrefil a ten někdo s ním udělal krátký proces. Zároveň ten někdo toho využil, aby vraždu zaranžoval jako smrtelné kousnutí upírem. A aby vyvolal paniku a strach z vampýra, zabíjel následující noc podobným způsobem znovu. Roquepertův dům byl už hlídaný, ostatně na nikoho kromě biřice by tam ani nenatrefil, a tak si na půlnočním Koňském trhu vybral tu nejsnazší oběť, číšnici Matyldu. Že se tak stalo právě zase na Koňském trhu, to má jistě nějaký význam. Jenže vědět tak jaký! Ale však on na to přijde.

V těchto úvahách došel až do míst, kde Stará pasířská ulice ústila na Koňský trh. Dnes tu byl mnohem menší ruch než jindy. Pověsti o moru pomalu vylidňovaly město. Rychtáře předjel povoz vezoucí kámen na stavbu chrámu Panny Marie Sněžné a vzápětí se k němu natáhlo hned několik rukou s nastavenými dlaněmi. Žebráci se černé smrti, jak bylo vidět, příliš nebáli, byť jejich příjmy citelně poklesly.

Jakub sáhl do měšce pro drobné měděné mince. Vyslechl si několikéré „zaplať Bůh, pane rychtáři“ a zahlédl Jaroslava Barbořina, jak na něj mává před vchodem do Roquepertova domu.

„Dobré ráno, šéfe,“ zdravil hlídkující biřic.

„I tobě dobré ráno. Je tady mistr Křišťan?“

„Ještě nedorazil, ale objevil se tady nějaký, jak se zdá, vznešený člověk, který by s vámi rád hovořil.“

„Kde je?“ zeptal se Protiva. Ale to už uslyšel za svými zády zdvořilé odkašlání, otočil se a spatřil nenápadného muže v šedém plášti a s tváří vroubenou pečlivě upraveným a mírně prošedivělým plnovousem. Zcela šedé, a dalo by se říci ocelově chladné, byly pak jeho oči.

„Vy jste novoměstský rychtář Protiva z Protivce?“ otázal se ten cizí člověk, jako by nepostřehl rychtářský medailon se znakem Nového Města pražského na Jakubově hrudi. Otázaný přikývl a sám položil otázku:

„Smím vědět, s kým mám tu čest?“

Šedé oči probodly rychtáře ledovým pohledem.

„Jsem jenom posel, chcete-li prostředník. Na mém jménu nezáleží.“ Neznámý sepal ruce v rukavicích ze světlé kůže na hrudi. Plášť se mu při tom pohybu trochu pootevřel a rychtář spatřil jílec meče, který muži visel po boku. „Chci se vás otázat, zda by bylo možné koupit si tento dům. Pokud vím, není momentálně obýván.“

Cizí muž na rohový objekt vůbec neukázal, nicméně z pohybu jeho ocelově šedých očí bylo zřejmé, o jaký dům se jedná.

Rychtář zpozorněl. „Ale to se musíte obrátit na pana purkmistra Hanuše Zlatníka,“ odpověděl navenek zcela lhostejným hlasem. Uvnitř mu však jakýsi skrytý instinkt hlásil, že nebyl osloven náhodně. „Pokud je mi známo, tento dům je v jeho vlastnictví.“

„Ale slyšel jsem, že ho bude prodávat.“

„To máte tedy lepší zprávy než já.“ Protiva se lehce pousmál.

„Mám takový dojem, že je ještě potřeba vyřešit pár formalit. Každopádně bychom rádi s panem purkmistrem hovořili.“

„To půjde asi těžko. Pan purkmistr odjel.“

„A mohl byste pro něho poslat?“

„Když budu vědět, kdo o to žádá, jistě,“ odvětil rychtář a nepřestával se usmívat.

„Řekněme, že osoba hodně vysoko postavená.“

„Promiňte pane, ale to je příliš obecně řečeno. Vy znáte mé jméno, znáte jméno dosavadního majitele domu, ale já neznám vaše jméno, tím méně pak toho, v jehož zastoupení jednáte.“

Ocelově šedé oči vyslaly další ledové bodnutí. Neznámý lehce zkrivil rty:

„Chápu, rychtáři Protivo, že vzhledem k úřadu, který zastáváte, potřebujete znát bližší informace. Nicméně v tuto chvíli vám je dát ještě nemohu. Musíte respektovat skutečnost, že ten, koho zastupuji, zatím nechce vystupovat veřejně. Vzhledem k jeho mimořádnému postavení bych vám však nedoporučoval na tom cokoliv měnit. Mohlo by to poškodit zájmy nejen naše, ale i vaše a vůbec celého království a možná i říše.“

„To jsou silná slova a já jen obyčejný rychtář. Nechápu, jak může prozrazení kupce jednoho domu na Koňském trhu poškodit zájmy království nebo dokonce Svaté říše římské.“

Sedé oči znovu bodly. Neznámý se jakoby bezděčně dotkl jílce svého meče. Nicméně měl se na pozoru před tím, aby snad vyvolal konflikt s urostlým a ozbrojeným rychtářem a jeho rovněž ozbrojeným biřicem.

„Až se příště sejdem, prostě mi jen vydáte klíče od domu, ano?“

„Bude-li podle platné kupní smlouvy váš, tak proč ne.“
Ušklíbnul se Jakub.

„Zatím buďte s Bohem!“ Neznámý se mírně uklonil a vydal se Koňským trhem k Havelské bráně.

„Pěkně namyšlený panáček,“ poznamenal Jaroslav Barbořin, sotvaže cizinec odešel.

„Jen aby nám ještě nezkomplikoval život,“ povzdechl si rychtář a napadlo ho, že ten neznámý se tady neobjevil náhodou. Jestlipak nemá nějakou spojitost s tím vampýrem, napadlo ho. Ale příchod Marika Polendy a dalších biřiců mu připomněl, že by se měli vydat na důkladnou prohlídku Roquepertova laboratoria. Už chyběl jen mistr Křišťan a samozřejmě Blasius, jenže toho se asi nedočkají. Budou si tedy muset poradit sami.

Vypálené sklepní laboratorium už nepůsobilo tak hrůzným dojmem jako včera večer. Protivu především zajímalo mrtvé tělo ležící na kamenné podlaze, respektive to, co z těla zbylo.

Píd' po pídi si pečlivě prohlížel spálené ostatky, až prsty narazil na cosi kovového. Po chvíli vyhrabal z černých škvarků lesklou minci a vzápětí druhou. S trochou škodolibosti si uvědomil, že starý Mates měl možná víc než smůlu. Kdyby býval při prohledávání Roquepertova domu zabloudil do sklepa, mohl slušně zbohatnout. Mince nalezené u mrtvého byly totiž florentinské zlaté, florény. Po chvíli jich měl rychtář na dlani celou hrst a zlatě se leskly ve světle přinesených pochodní. Na každé z nich byl na lícové straně vyražen znak bohatého toskánského města Florencie – stylizovaný květ lilie. Všichni biřici se k němu nahrnuli a zvědavě si zlaté mince prohlíželi.

„Možná už víme, odkud ten mrtvý byl,“ nahlas uvažoval Protiva.

„Podle těch zlatých mincí byl rozhodně bohatý,“ ozval se Mařík Polenda.

„Především pocházel z Florencie. To jsou tamní mince zvané florény.“

„Jak jste to poznal, šéfe?“ zeptal se Vojtěch.

„Podle té lilie. Ostatně sám jsem kdysi v doprovodu císaře a krále Karla blahé paměti ve Florencii byl. Je to náramně bohaté a výstavné město. Jestli se nám podaří zjistit, zda do pražských měst nepřišel v poslední době nějaký florentský alchymista...“

„Mistr Křišť'an by to mohl vědět,“ napadlo Jaroslava.

„Správně, mistr Křišť'an. Ale kde je? Už tady měl dávno být.“ S těmito slovy nasypal Protiva nalezené mince do koženého váčku, potěžkal ho a dodal:

„Tenhle poklad odevzdáme purkmistrovi. Bud' patří pozůstalým po mrtvém, nebo Hanuši Zlatníkovi, protože jsme ho našli v jeho domě.“

Biřici zklamaně protáhli obličej.

„Já myslel,“ ozval se Mařík, „že by to mohl být takový náš společný tajný fond pro všechny případy.“

„To tě ani nesmí napadnout. Zatím je to důkazní materiál,“ pronesl přísně rychtář.

„Proč důkazní?“ nechápavě se zeptal Vojtěch.

„Protože je to důkaz původu toho mrtvého, rozumíš?“

Vojtěch smutně pokývl hlavou.

„Mrtvolu zabalte do nějakého plátna a odneste do márnice u svatého Štěpána,“ přikázal rychtář.

„Ale šéfe,“ namítl Mařík Polenda.

„Ty s nimi nemusíš. Budeš tady hlídat.“

Polenda neochotně přikývl.

„Jeden z vás pak zůstane na hřbitově u svatého Štěpána a bude hlídat hrob toho hiberniánského alchymisty. Jak se jenom jmenoval? No však víte... Obávám se, že by někoho mohlo znovu napadnout vrátit se k hrobu s kulem a chtít vyhrabávat rakev a probodnout tomu údajnému upírovi srdce...“

„Jak si přejete, šéfe,“ ozval se Vojtěch.

„Já bych mu třeba pomohl,“ ozval se Jaroslav Barbořin.

„Kdepak. Ty spolu s radničním sluhou Bartošem si vezmete koně a pojedete pro purkmistra. Víte, kde ho najdete?“

Jaroslav se na rychtáře nechápavě podíval.

„Pojedete do královského města Čáslavi a budete se ptát po mlýně mistra Jáchyma.“

„To znamená, že pojedeme na Kouřim a Kutnou Horu. Když ráno vyjedeme, do zítřejšího večera bychom tam mohli být...“

„Pojedete hned a bez purkmistra se nevracejte,“ napomenul je přísně rychtář. „Řeknete mu, že je tady po něm náramná sháňka. Však jsi viděl toho chlapíka, co chce koupit tenhle dům. Náramně podivný panáček. Tak alou, ať už tě tady nevidím!“

„A co budete dělat vy, šéfe?“ zeptal se další z biřiců.

„Nebud' drzý a o mne se nestarej,“ napomenul ho Protiva.

„To není drzost, jen starost. Něco mi napovídá, že nám brzy půjde o kejhák a nerad bych, aby se vám něco stalo.“

„Děkuji za péči. Já už se o sebe postarám sám.“

Zatímco Vojtěch s ostatními biřici ještě balil spálenou mrtvolu do plátna, rychtář si to už rázoval napříč Koňským trhem ke

Zlaté huse. Předpokládal, že po noční nešťastné události bude zavřeno a ukázalo se, že se v tomto ohledu nemýlil. Doufal však, že si bude moci pohovořit s těmi, kteří včera viděli Matyldu odcházet a možná si přitom něčeho podezřelého všimli. Došel až pod vývěsní štít znázorňující zlatého ptáka, který měl sice vypadat jako husa, ale stejně tak dobře to mohl být holub nebo přerostlý vrabec. Pěstí zabušil do vrat a za zády se ozval skřehotavý hlas:

„Dneska vám nenalijí, pane rychtáři!“

Otočil se a spatřil starou žebračku s vráscitým, poněkud umouněným obličejem a vybledlou plachetkou špatně skrývající šedé vlasy.

„Já nechci pivo,“ odvětil. „Chci mluvit s hostinským Tomášem.“

„Já bych vám nestačila, pane rychtáři?“

„Pokud ještě dobře vidíš, možná ano. Ty jsi tady přece byla včerejší noc, když zabili číšníci Matyldu.“

„Možná ano, možná ne. Přijde na to, pane rychtáři, kolik dáte. A můžete mi říkat panno Eleonoro.“

„Jestli ty jsi panna, tak já jsem svatý Šebestián,“ odsekl Protiva.

„Když nechcete, nic vám nepovím. Třeba jsem toho upíra viděla, kdož ví?“

„Nepovídej.“ Rychtář se dovtípil, že takhle ze stařeny nic nevymámí, hrábl do měšce a vysázel jí na dlaň pět měděných mincí.

„To už by ti mohlo stačit, ne?“

„Za ty penízky vám řeknu jenom to, že jsem někoho viděla. Ale nepovím, koho.“

„Ty vyděračko! Měl bych tě dát zavřít do městské šatlavy.“

„Zavřít mě samozřejmě můžete, rychtáři, ale nic se nedozvíte.“

„Taky bych tě mohl dát natahovat na skřipci,“ strašil žebračku Protiva.

„To byste mohl, ale já bych vám za chvíli zdechla a stejně byste se nic nedozvěděl. Ale vy byste to stejně neudělal, na to máte příliš dobré srdce, rychtáři. Býval jste strážcem císaře a krále Karla blahé paměti. Otec vlasti, pater patriae, jak ho nazval mistr Raňkův z Ježova v pohřebním projevu, se neobklopoval špatnými a zlými lidmi. Takže vám to natahování na skřípec vůbec nevěřím.“

„Nějak moc toho víš na starou žebračku.“

„Spíš hodně pamatuji.“ A babka se rozesmála svými takřka bezzubými ústy.

„Odkud víš, že jsem sloužil císaři a králi Karlovi?“

„Ach, já toho vím spoustu a nebývala jsem vždycky jen žebračkou. Ale kolo osudu mne na stará kolena svrhlo do bída. To už se tak stává, že jednou jsi nahoře a podruhé zase dole.“

„Dobrá. Nech si toho filozofování. Řekneš mi, co jsi včera v noci tady na Koňském trhu viděla?“

Stařena skryla darované měďáky v jakémsi kapsáři v záhybu svých špinavých šatů a znovu nastavila dlaň: „Když změníte kov, pane rychtáři, možná se něco dozvíte.“

Protiva pochopil její narážku a neochotně zalovil ve svém měšci. Představa, že by měl žebračce dávat stříbrné mince, se mu pranic nelíbila. Ale pokud se chce něco dozvědět, asi mu nic jiného nezbývá. Dvěma prsty vytáhl pražský groš a položil ho stařeně na dlaň. Za takový peníz už se dalo leccos pořídit. Žebračka si ho pozorně prohlédla.

„Nedivte se, rychtáři, už dlouho jsem takovou minci v ruce neměla.“ Opět se usmála svými takřka bezzubými ústy, z nichž to nepříjemně páchlo. „Jako záloha by to mohlo stačit,“ prohlásila spokojeně.

„Jaká záloha, ty vyděračko?“ rozhořčil se Jakub. „Už ode mne neuvidíš ani minci.“

„Ale uvidím, rychtáři, uvidím. Až vám povím, co vím.“

„Tak ven s tím!“ poručil Protiva.

„Včera o půlnoci jsem viděla toho upíra. Zezadu se tiše

přiblížil k Matyldě a prokousl jí hrdlo.“

„Na báchoroky nejsem zvědavý. Mám pocit, že tady s tebou zbytečně marním čas.“

„Ale já jsem tomu upírovi viděla do tváře. Dobře vím, kdo to je!“

„Jestli mi řekneš, že je to ten mrtvý hiberniánský čaroděj, tak tě dám doopravdy zavřít do šatlavy za maření vyšetřování.“

„Není to ten hiberniánský čaroděj,“ pronesla stařena tiše.

„Tak kdo?“

„Dneska dopoledne jste se s ním bavil. Má takové šedé oči a z jejich pohledu mrazí. Dneska měl na sobě šedý plášť, ale včera v noci měl černou kutnu.“

„Nepovídej!“ zapochyboval rychtář.

„Jestli potřebujete, klidně to odpřísáhnou třeba na kříž Ježíše Krista. Seděla jsem jen kousek od místa, kudy procházel, ale ten vampýr mě neviděl. Dřepěla jsem schoulená u kašny, kde obvykle odpočívám. Nejdříve mě minula číšnice Matylda, která spěchala za svým milým, tím vlašským kameníkem. Pak šel on. Už dříve stál v podloubí a vybíral si oběť. Jenže právě kolem půlnoci nikdo na Koňském trhu nebyl. Chuděra Matylda měla smůlu.

Byla v té chvíli jediná uprostřed Koňského trhu, tedy pro něj zcela snadná oběť. Když ji zahlédl, tichými rychlými kroky se za ní začal plížit. Jak šel kolem mě, viděla jsem mu pod tu jeho kápi. Zrovna mu měsíc zasvítil do tváře a já spatřila ty jeho šedé oči a prošedivělý plnovous. Na ten obličej do nejdelší smrti nezapomenu. Když jsem ho pak viděla dneska znovu, divila jsem se, co vám ten vampýr chce, že má tu drzost přijít sem a klidně rozmlouvat s rychtářem...”

„Co bylo včera o půlnoci dál?“ rozčileně ji přerušil rychtář otázkou.

„Přistoupil k ní zezadu, uchopil ji za krk a stiskl. Asi ji to ani moc nebolelo. Stihla jen jednou vykřiknout. Pak se zableskl nůž, co s ním dělal, nevím. A pak prostě najednou zmizel. To

asi vampýři umějí. Ale proč chodí ve dne po městě, když má ležet v rakvi?“

Rychtář by v té chvíli nejraději zavýskal samou radostí. Znovu sáhl do svého měšce a žebračce podal další stříbrnou minci: „Tvoje svědectví za ty peníze stojí! Ale až ho chytíme, dostavíš se jako svědek před soudní stolicí?“

„Když potrestáte Matyldina vraha, tak ráda.“

„Děkuji.“ Rychtář se přistihl při tom, že by málem starou žebračku za její slova objal. Ale zápach z jejích úst ho od tohoto úmyslu odradil. Zbývalo mu však to nejdůležitější. Najít onoho cizího chlapíka, který ho oslovil před Roquepertovým domem a oháněl se zájmem království a říše. Ale kdyby měl prošmejdít celou Prahu, však ho najde. Možná by mu mohlo pomoci, kdyby se podařilo zjistit totožnost toho spáleného muže ze sklepního laboratoria. Něco Protivovi napovídalo, že by mohl být s tím šedookým vrahem nějak ve spojení. Byl to pravděpodobně alchymista a snad pocházel z Florencie nebo prostě z vlašské země. Však odtamtud k nám do Čech přichází spousta učených lidí, třeba doktor Angelo, který přece rovněž přicestoval z Florencie. Je to lékař a apatykář a má nedaleko odtud v ulici Ke svatému Jindřichu zahradu, kde pěstuje ty své léčivé bylinky. Kdo by o něm mohl něco vědět? No přece mistr Křišťan z Prachatic, který, třebaže to slíbil, nepřišel na prohlídku Roquepertova domu. Třeba ho něco zdrželo. Nejlepší bude, když se za ním do Karlovy koleje na Staré Město pražské vydá sám. Jistě zná doktora Angela a možná slyšel i o nějakém alchymistovi z Florencie. A rychtář se rychle rozloučil se starou žebračkou a rázným krokem se pustil k Havelské bráně.

X.

Blasius byl rád, že mohl kvůli novému Přemkovu prstenu na chvíli zapomenout na vampýra. Už se chtěl samou zvědavostí rozeběhnout za Magdalénou, aby zjistil, jak k němu přišla, ale Černý pivovar se zvolna zaplňoval dalšími hosty a ti mu nedali pokoj. Samozřejmě přišel na přetřes vampýr a s ním i mor.

„Důstojný otče,“ ozval se koželuh Vítek, „vy jste dneska ráno říkal, že žádní upíři nejsou, ale vysvětlete mi, prosím, ten rozvrtaný hrob toho čaroděje. Vždyť je naprosto zřejmé, že se z toho hrobu někdo cpal ven a zase dovnitř...“

„To je takový problém vzít rýč a hrob prostě rozrýt?“ odpověděl mu otázkou františkán a už chtěl považovat rozhovor za skončený. Ale Vítek se nedal: „Ale proč jste si tak jist, že to neudělal upír. To přece upíři dělají, že v noci vylézají z hrobů, sají živým krev a pak se zase k ránu do hrobů vracejí.“

„Slyšel jsem,“ ozval se řezník Petr řečený Jelito, „že ten, koho upír kousne, se pak také stane upírem. Takže to máme, pokud správně počítám, na krku už tři upíry.“

„Dva upíry a jednu upírku,“ opravil ho kovář Pešík, chlap jako hora s tvářemi umouněnými od sazí. „Ta Matylda by jako upírka nemusela být marná.“ Kovář spokojeně mlasknul a pořádně si lokl piva.

„Jen aby ses nepřepočítal,“ pustil se do něj Vítek.

„Já bych sebekrásnější upírku nechtěl v noci potkat ani náhodou.“

„Říkala bába Javorová, že taková upírka se na tebe upřeně podívá a hned se octneš v její moci. Úplně tě očaruje, a pak ti prokousne hrdlo,“ dal se do vypravování Petr Jelito.

„Co tomu říkáte, důstojnosti?“ obrátil se na Blasia kovář.

Františkán se zatvářil tuze nešťastně a pomalu a důrazně odvětil:

„Na upíry věří leda pohani. A vy jste, doufám, řádní křesťané.“

„No ale vykládejte to nějakému upírovi. Až ho potkám a řeknu mu, že je jen pohanská pověra, co mi na to asi řekne?“ šklebil se Pešík.

„To máte, chlapi, jako s tím morem,“ pospíšil si hostinský Přemek, který vycítil, že se debata obrací proti Blasiovi a honem změnil téma. „Prý je tady mor a slyšeli jste, že by na něj někdo umřel?“

„No ale proč odjela Jeho Milost na Křivoklát?“ otázal se kdosi.

„Cožpak tam neodjel už víckrát? Cožpak tam není královský hvozd, kde náš král Václav tuze rád loví?“ otázal se Přemek.

„To je pravda. Ale z Prahy utekl také jeho bratr, uherský král Zikmund, i náš purkmistr Hanuš...“ namítnul Vítek.

„Náš purkmistr má prostě naděláno v nohavicích. Jen se něco šustne a už se běží schovat, aby ho to nepotrefilo,“ zasmál se Petr Jelito.

„Svatá pravda. Ale nač umřel ten čaroděj? Přece na mor,“ namítnul kovář Pešík.

„Ranila ho mrtvice,“ vysvětlil Blasius. „Ostatní jsou jen babské tlachy.“

„Prý tam dělal nějaké čarodějné hokusy pokusy,“ vysvětloval Vítek. „Ale tady důstojný otec prý v jeho domě byl a může nám potvrdit, co se tam dělo.“

„Nic zvláštního,“ zalhal františkán. Nebude těm místním ochmelkům hned všet na nos, co viděl v Roquepertově laboratoriu. „Byl to bláznivý alchymista, který si myslel, že ze rtuti nebo olova udělá zlato.“

„No to by se mi taky líbilo,“ se zaujetím přitakal Pešík. „A povedlo se mu to?“

„Copak je něco takového možné? Vždyť by to bylo proti přírodě,“ odvětil Blasius a doufal, že tím debatu o Roquepertovi ukončí. Ale chlapi neměli na něco takového ani pomyšlení.

„Říkala bába Javorová, že prý míchal nápoje lásky pro samotného krále. A když se mu to nepovedlo, král ho dal zavraždit. Vy jste přece, důstojný otče, viděl jeho mrtvolu. Tak nám povězte, byl ten čaroděj zavražděn nebo ne?“

„Rozhodně na jeho těle nebyly žádné stopy násilí,“ odpověděl františkán poněkud vyhýbavě.

„No ale mohl ho někdo otrávit,“ napadlo Přemka, který přestal roznášet piva a zaposlouchal se do debaty.

Blasius si vzpomněl na jeden takový případ, který se odehrál při rytířském turnaji na Staroměstském rynku a souhlasně přikývl. „To samozřejmě vyloučit nelze. Ale já o žádných elixírech lásky neslyšel.“

„Pánové,“ ozval se opět Petr Jelito. „Takové utrejchy míchala na objednávku za měsíc stříbrných grošů někdejší majitelka Jedové chýše. Však víte, že ta krčma je starší než celé Nové Město pražské.“

„To je pravda,“ ozvalo se hned několik hlasů a všichni se zvědavě otočili na řezníka v očekávání zajímavého příběhu.

„Já to mám tak z druhé nebo spíše třetí ruky. Stalo se to někdy za slepého krále Jana, který tak hrdinsky padl u Kresčaku, děda nynějšího panovníka Václava.“

„Prý mu říkávali král cizinec, protože si Českého království valně nehleděl,“ skočil mu do řeči kovář, aby se pochlubil svými vědomostmi.

„Nepřerušuj ho,“ okřikl Pešíka hostinský Přemek.

„V té době,“ pokračoval Petr Jelito, „bývala pod Vyšehradem vesnice Psáře, o kus dál proti proudu Botiče byla osada Slup, ale Jedová chýše stávala dočista o samotě. Pochopitelně se jí ještě neříkalo Jedová ale prostě jenom chýše, protože to taková dřevěná chýše byla. Kupci a formani se jí zdaleka vyhnuli, i

když stála docela při cestě. A tak tam chodívali všelijací tuláci, potulní mniši, promiňte otče Blasie,“ zarazil se řezník.

„Ale to nic, přáteli,“ velkoryse se usmál františkán, který příběh o Jedové chýši slyšel už několikrát, ale rád si ho poslechl znovu.

„A samozřejmě také lapkové, nevěstky a různé jiné pochybné osoby. Chýši tenkrát vedla jistá vdova. Její manžel odtáhl s králem do války kdesi ve vlašských zemích a už se prostě nevrátil. Možná si tam narazil nějakou Vlašku, prý jsou to ženské jako oheň, kdo ví. A právě ta vdova se vrhla na čarování. Sbírala různé kouzelné bylinky, vařila je o půlnoci s netopýřimi křídli, myšimi ocásky, žabími nožičkami a podobnými nechutnostmi a pak ty lektvary prodávala. Zajímavé je, a to by nám možná mohl otec Blasius jako studovaný člověk vysvětlit, že většina z nich kupodivu zabírala. Ne tedy přesně na to, na co byly původně určené, ale zabírala. Slyšel jsem vyprávět, že jeden už postarší chlapík z dnešního Starého Města pražského si u ní objednal lék na oteká kolena. Baba mu ho uvařila a lék opravdu zabral. Nikoliv však proti těm otokům, ale úplně na něco jiné. Tomu chlapíkovi pořád stál, takže si ani nemohl natáhnout nohavice. To víte, přátelé, jak ho pak ženské obletovaly, lezly mu samy do postele, každá si s ním chtěla užít, když mu nikdy neklesl, a on byl z toho celý zmordovaný, pořád by jen spal. Manželé těch ženských si to pochopitelně nemohli nechat líbit, tak se smluvili, milého chlapíka jednou v noci chytili a vykastrovali. A byl pokoj.“

„Počkej, Petře, proč se ale té hospodě začalo říkat Jedová chýše?“ zeptal se jeden z řemeslníků.

„Ta hostinská totiž také vařila různé jedy. A budete se divit, ty šly na odbyt nejlíp. V létě chodívala do lesa trhat rulík, nebo jak mu také říkají bláznivá třešnička, a z něho ty jedy připravovala. Povídá se, že si od ní objednal jed i královský podkomoří Jindřich z Lipé a to byl jeden z nejbohatších a také

nejstatečnějších rytířů té doby. Král Jan ho dal zavřít a dokonce ho prý chtěl dát popravít, ale jeho příbuzní se vzbouřili a Lucemburkovi nezbylo, než ho zase pustit a dokonce mu vrátit jeho úřad. A teď si představte, že tenhle pán se zamiloval a ne do nějakého obyčejného děvčete, ale do královny vdovy Elišky Rejčky...”

„To byla ta, co přežila své dva královské chotě...” pochlubil se Přemek svými vědomostmi.

„Ano, ta, ale za žádného z těch dvou králů nebyla vdaná déle než dva roky. Každopádně na tom vydělala hned několik měst na východě Čech. No a do téhle vznešené a prý i tuze krásné dámy se zamiloval Jindřich z Lipé. Potíž byla v tom, že měl doma na hradě Lipnici manželku, jistou Scholastiku z Kamence. Kdosi z jeho lidí mu poradil, ať navštíví hostinskou, co umí vařit různé jedy. Dopadlo to podle očekávání. Jindřich z Lipé tam za jedné zvláště temné noci zajel a odvážel si nádobku z drahocenným obsahem. Scholastika z Kamence pak asi do čtvrt roku zemřela, pan Jindřich jí vypravil nákladný pohřeb, zašel za králem Janem, navykládal mu, jak je zničen žalem nad ztrátou své choti, složil úřad podkomořího a odjel za svou milenkou...”

„Do východních Čech?“ zeptal se kovář.

„Královna Rejčka nechala Hradec, Chrudim, Jaroměř a další města králi a odstěhovala se do Brna, kde založila ženský klášter Sín Panny Marie. A Jindřich z Lipé tam bydlel s ní.“

„Kdo by nechtěl bydlet v ženském klášteře!“ rozesmál se Přemek.

„Přátelé, já o tom něco vím a není až tak o co stát,“ ozval se Blasius.

„Ale důstojný otče, vy si přece na celibát moc nepotrpíte,“ ozval se Vítek.

„Nepřipomínej mi mé hříchy, synu,“ odbyl ho františkán.

„A jak to dopadlo s tou hostinskou?“ ozval se z opačného konce stolu jakýsi zvědavý měšťan.

„Špatně. Tuze špatně,“ povzdechl si Petr Jelito. „O jejím léčitelském umění se totiž doslechl sám král Jan. To bylo v době, kdy při křížovém tažení na Litvu oslepl na jedno oko a začalo mu slábnout i druhé oko. Pozval si sice jakéhosi věhlasného arabského lékaře, jenže když po jeho procedurách začal vidět ještě hůř, ten prohnáný musliman vzal nohy na ramena a honem pláchnul z Čech. Tehdy královi někdo řekl o staré hostinské, která prý vaří uzdravující elixíry. Jan ji pozval k sobě na hrad, pohostil tu šerednou bábu, choval se k ní s náramnou úctou a ona mu skutečně připravila nějaké mazání z bylinek, kterým si měl slábnoucí oko na noc potírat. Jenže po dvou dnech král oslepl úplně, rozzuřil se, hostinskou dal zašít do koženého pytle a hodit do Vltavy.“

„Proč ji neupálili jako čarodějnici?“ zeptal se kdosi.

„Vím já? Vždyť je to už dávno. Král Jan byl pěkný prud'as. Asi se mu zdálo utopení rychlejší a není k tomu potřeba shánět suché dřevo,“ zasmál se řezník.

„No jeho vnuk mívá podobné nápady. Slyšel jsem, že chtěl utopit Jeho Eminenci pražského arcibiskupa,“ ozval se kdosi.

„To snad ne,“ zaprotestoval Blasius. Arcibiskup Jan z Jenštejna byl jeho někdejší spolužák z boloňské univerzity a od té doby, co se spolu usmířili, na něj nedal dopustit.

„Už to tak bude. Ti dva, král a arcibiskup, jsou na sebe jako pes a kočka,“ připomněl kupec Bartoloměj, zcestovalý muž, který měl vždycky dobré informace.

„Bohužel tou nesvorností trpíme všichni, celá česká země,“ ozval se kdosi z opačného konce místnosti. Všichni se po hlase otočili a spatřili kamenického mistra Tobiáše, který pracoval na výzdobě kaple Božího těla.

„Pozdrav Bůh, mistře,“ oslovil ho řezník Petr Jelito. Jen přisedněte k nám. Máme tady takový debatní kroužek kolem našeho kazatele, důstojného otce Blasia. Františkán učinil odmítavé gesto rukou. Původně si chtěl v klidu u piva rozjímat a teď se bez vlastního přičinění rázem stával středem

společnosti. Tobiáš zatím uchopil svůj korbel, zvedl se ze své stoličky a přestěhoval se na lavici mezi debatující.

„Vy přece, otče, Jeho Eminenci dobře znáte, ne?“ dorážel na Blasia.

Mnich přikývl: „Jak by ne, bývali jsme v Bologni na vysokém učení spolužáci.“

„A jaký byl tenkrát náš arcibiskup? Už tehdy byl tak zbožný jako dnes?“

Blasius se ušklíbnul: „Býval to veselý kumpán a nebylo krčmy, kterou by nepoctil svou návštěvou...“

„A co ženské?“

„Ach, nechtějte na mně, přátelé, abych pomlouval Jeho Eminenci. Co bylo, to bylo, nechme to spát.“

Všichni kolem stolu se rozesmáli.

„Líbí se mi, důstojný otče, že se nesnížíte k pomluvám pana arcibiskupa,“ řekl uznale Přemek, ale kovář Pešík ho okřikl:

„Hej, krčmáři, ty nemáš co tady debatovat. Koukej nám přinést každému pivo a taky trochu pálenky. Jestli je tady doopravdy ten mor, tak ať nám ho z těla vyžene.“

„Tak jest!“ volali všichni jeden přes druhého a domáhali se žitné kořalky.

I pro Blasia to byl důvod ke zdržení. Hlt pálenky nemohl odmítnout, zvláště když mu ho objednával někdo druhý, v tomto případě kovář. Ale upřímně řečeno seděl už jako na trní a chtěl se konečně rozeběhnout za Magdalénou, aby se přesvědčil, jak je to s tím Přemkovým prstenem. Nakonec se zvedl s omluvou, že se musí připravit na zítřejší kázání.

„Zase budete horlit proti vampýrovi, důstojnosti, a tvrdit, že jsme pohanští bloudové svedení falešnými proroky?“ rýpnul si do Blasia koželuh Vítek.

„Dočkej času jako husa klasu, synu. Však se to dozvíš,“ ušklíbnul se Blasius, nasypal Přemkovi do dlaně drobné za svá piva a vyšel na Dobytčí trh. Sice se s ním všechno trochu motalo, zřejmě trochu přikrmil včerejší opičku, ale jinak měl

čistou hlavu a strach, který ho popadl po kázání u svatého Štěpána, byl ten tam. Dokonce dostal chuť splnit svůj slib rychtáři Protivovi a vydat se za ním do Roquepertova domu, kde dozajista pátrá s biřici a mistrem Křišťanem, ale touha opět spatřit Magdalénu a zeptat se jí na prsten a na obraz mistra Řehoře, který viděl v Emauzích, v něm převážila. Vydal se tedy po svažitém tržišti z kopce a za staveništěm kaple Božího těla uhnul doleva k Větrné hoře, kde bydlela jeho přítelkyně. Oproti jiným dnům vyhlížela dnes tato končina pustě. Strach z moru a snad také z vampýra zahnal lidi do domů, nebo je dokonce vyhnal z Prahy. Uprostřed ulice se v prachu natřásalo hejno kropenatých slepic. Velký bílý kohout se nakročil a výhružně zvedl hlavu k Blasiovi. Dočista jako rytíř, který chce bránit své dámy, napadlo mnicha a musel se v duchu pousmát. Z Emauzského kláštera se sem nesl mnohohlasý zbožný zpěv ve staroslověštině. Kterýsi švec velebné litanie rušil ťukáním při přibíjení floků.

Blasius namáhavě supěl po schodišti k Magdalénině komůrce. Zabušil na dveře, ale nikdo mu neodpovídal. Zabušil znovu a hlasitě zvolal: „Magdaléno!“ Zase nic. Protější dveře se otevřely a objevila se rozčuchaná, ale docela pohledná blondýnka oblečená jen v dlouhé košili, která jí spadala až do poloviny lýtek. Pod bílým plátnem se rýsovaly pěkné pevné prsy.

„Magdaléna není doma, velebnosti. Včera utekla před tím morem.“

„Nevíte kam?“ zeptal se Blasius a zvědavě si dívku prohlížel.

„Nevím,“ odpověděla a svádivě dodala, „ale snad bych ji mohla zastoupit.“

„Přijde na to jak,“ stejně dvojsmyslně odpověděl františkán.

„A co váš slib cudnosti, velebnosti?“ namítla blondýnka.

„Milá dcero, starej se spíše o své hříchy, než o ty cizí,“ napomenul ji mnich.

Dívka se usmála, popošla k Blasiovi a s hlasem plným

nevinosti se ho zeptala:

„A nechtěl byste mne vyzpovídat?“ Poté natáhla ruku, pohladila ho po tváři, pak mu prstem přejela po hrudi.

„V kostele nebo tady u tebe?“ otázal se jí františkán.

„Do kostela je daleko,“ zasmála se lehkým přidušeným smíchem.

Mnich se opatrně rozhlédl a napadlo ho, že by byl hloupý, kdyby nevyužil této příležitosti. Víc než kdy jindy zatoužil po ženské náruči, po bělostném těle té mladičké rozcuchané a už zřejmě notně zkažené blondýnky. Třeba by ji mohl přivést na cestu ctnosti, napadlo ho. Ale třeba taky ne, co na tom záleží. Vzal ji za ramena a vtlačil otevřenými dveřmi do její komůrky. Pak za sebou rychle přirazil dveře a dlouze dívku políbil.

Když od ní konečně odtrhl svá ústa, neznámá vydechla úžasem: „Nikdy jsem netušila, že duchovní může umět takhle líbat.“

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se a rukou jí přitom ohmatával prsy. Neučinila jediný obranný pohyb, který by ještě více rozdráždil mnichovu touhu a jen tiše pípla: „Marie. Říkají mi také Máří nebo Mařenka.“

„Jako Panna Maria,“ napadlo Blasia.

„Ale panna už rozhodně nejsem,“ usmála se dívka Marie a sáhla mnichovi do rozkroku. Za chvíli už leželi nazí v objetí na lůžku a františkán hodil za hlavu vampýra, mor, rychtáře Protivu i Magdalénu.

XI.

Staré Město pražské vypadalo jako po vymření. Rychtář Jakub Protiva z Protivce kráčel přes jindy živý Masný trh ke Karlově koleji. Tentokrát byly řeznické krámky zavřené, jen tu a tam zahlédl otevřená vrata, před nimiž si povídaly ustarané hospodyňky. Přízrak černé smrti byl všudypřítomný, třebaže zatím ani tady nedošlo k jedinému úmrtí, které by se dalo připsat na vrub morové nákazy.

„Hej, kampak jdete?“ ozvalo se za Jakubem, sotva vkročil do mohutných okovaných dveří Karlovy koleje. Protiva se pomalu otočil, za ním stál novoměstský biřic v kabátci zpola červeném, zpola žlutém, barvách Starého Města pražského. „Promiňte, pane rychtáři,“ omlouval se, sotvaže spatřil na Jakubově hrudi novoměstský znak. „Mohu vám nějak pomoci?“

„Hledám mistra Křišťana z Prachatic.“

„Toho lékaře a astrologa?“ opáčil biřic. „Dnes jsem ho ještě neviděl. Možná by vám mohl poradit probošt Karlovy koleje mistr Mikuláš z Rakovníka. Myslím, že ho najdete v kolejní kapli.“

„Díky, příteli,“ usmál se Jakub a zamířil dlouhou chodbou obklopenou z obou stran řadami dveří naznačeným směrem. Kdesi nahoře se na schodech ozval klapot sandálů, jinak bylo všude nápadné ticho. Snad všichni studenti a učitelé neutekli před morem, podivil se v duchu Protiva. Z prázdných obílených stěn na něj sedala zvláštní tíseň, jako by nad budovou koleje visel nějaký dusivý přízrak.

Konečně uslyšel kdesi v předu hlasitý rozhovor a cítil vůni kadidla. Vstoupil do nepřilíš prostorné kaple zaklenuté

žebrovou klenbou. Jednotlivá pole mezi žebry zdobily fresky znázorňující hvězdy na noční obloze. Úzkými zasklenými okny s lomenými oblouky vyplněnými bohatou kružbou se linuly dovnitř proudy slunečního světla. Před vyřezávaným, bohatě zlaceným oltářem znázorňujícím klanění tří králů narozenému Ježíši stáli dva postarší bradatí muži v černých talárech a o něčem se tiše přeli.

Protiva nejdříve smočil dva prsty pravé ruky v nádobce se svěcenou vodou a s pohledem upřeným na oltář se zbožně pokřížoval. Teprve teď si ho ti dva všimli a obrátili k němu zvědavé pohledy. Starší z nich se však takřka vzápětí rozzářil a češtinou s lehkým měkkým přízvukem se zeptal:

„Nejste náhodou Jakub Protiva z Protivce?“

„A nejste vy mistr Matouš z Krakova?“

„Poznal jste mne, Jakube! Jak už je to dávno, co jsme doprovázeli císaře a krále Karla a jeho vznešenou choť Annu Svídnickou na slavné korunovační jízdě do Říma!“

„Baže, je to dávno a přesto mi občas připadá, jako by to bylo včera,“ souhlasil Protiva a s nelíčenou radostí se díval do moudré vrásčité tváře učeného Poláka, který patřil k prvním studentům po založení pražské univerzity a poté působil v diplomatických službách římského a českého panovníka. „Ani jsem nevěděl, že jste zůstal v Čechách.“

„Jak vidíte, Čechy se mi staly druhým domovem. Jsem kanovníkem kostela Všech svatých na Pražském hradě, přednáším teologii, navíc jsem prokurátorem polského univerzitního národa v Praze.“ Mistr Matouš se usmál a rozhodil rukama. „Na jednoho starce je to starostí víc než dost. Ale povězte, co vás, kdysi rytíře ve službách císaře a krále Karla a nyní, jak vidím podle odznaku, rychtáře Nového Města pražského, k nám na univerzitní půdu přivádí?“

„Hledám mistra Křišťana z Prachatic.“

„Aha, našeho věhlasného lékaře a hvězdáře. Zřejmě Nové Město pražské potřebuje odborníka proti morové nemoci...“

pokývl hlavou mistr Matouš.

„Ale sám Křišťan z Prachatic měl...“

Jenže učený Polák nenechal Jakuba domluvit. „Nejdříve dovolte, abych vás vzájemně představil.“ Ukázal druhému muži v taláru prstem na Protivu a prohlásil: „To je jeden z nejstatečnějších rytířů země české Jakub Protiva z Protivce a zde...“ pokynul opačným směrem „probošt Karlovy koleje mistr Mikuláš z Rakovníka.“ Jmenovaní se vzájemně uklonili, ale než stačili cokoliv říci, mistr Matouš pokračoval: „S Jakubem Protivou jsme společně zažili mimořádně dramatické události při návratu císaře a krále Karla ze slavné římské korunovace. A on tehdy s pány Jindřichem z Hradce, Rožmberky Janem a Joštem, dále s Koldou ze Žampachu, Janem Pancířem ze Smojna a Wernerem Sturmlem předváděli pravé divy udatenství...“

„Ale přátelé, nemyslím si, že kolejní kaple je tím nejvhodnějším místem k vyprávění,“ napomenul kolegu Matouše mistr Mikuláš. „Pojďme do mé pracovny a tam nám bude moci pan rychtář také vyjevit, co ho k nám na Karlovo vysoké učení přivádí.“

Pracovna kolejního probošta páchla trochu plesnivinou a rozlitým duběnkovým inkoustem. Samozřejmě tu nechyběl čtecí pultík s rozevřeným foliantem.

„Studuji právě Summu theologiae velkého scholastika svatého Tomáše Akvinského,“ vysvětloval mistr Mikuláš takřka omluvně. „Támhle mám připravenou k četbě jeho další knihu De essetiis essentiarum a hodlám pak ve vši skromnosti k ní sepsat vlastní komentář.“

Učenec se náhle zarazil, odhrnul několik těžkých svazků v kožených vazbách, prudce se ohnul, zul si jeden sandál a prudce s ním mrštil do rohu místnosti. Ozval se odtud podivný zvuk připomínající kapky deště dopadající na sklo a vzápětí bylo ticho. Jakub se s podivem ohlédl, co mistr Mikuláš vyvádí. Ale ten jen ucedil: „Potvůrka jedna!“ Pak se usmál,

doskáká po jedné obuté noze pro svůj sandál, obul si ho a zvedl ze země dva okousané pergameny. „Jen podívejte, co s mým rukopisem provedla ta malá myš! Škoda, že jsem se nestrefil a utekla. Máme jich v koleji spoustu. Měli bychom tady mít kočky, jinak nám ty malé šedé potvůrky sežerou veškeré vědění.“

Všichni tři muži se vesele rozesmáli. První se zarazil mistr Matouš:

„My se tady smějeme a přitom městu hrozí vražedný mor. Dost možná, že už zítra postihne nás.“

Protiva chtěl něco namítnout, ale mistr Mikuláš ho předešel:

„Pane kolego, slíbil jste vypravování o dramatických zážitcích z korunovační jízdy císaře a krále Karla.“

„Jistě. Stalo se to na zpáteční cestě v Pise, městě s onou podivuhodnou šikmou věží, Torre Pendente, jedním ze současných divů světa. Císař s císařovnou s celým naším doprovodem tehdy bydlel v paláci Gambacorti na nábřeží řeky Arno. Už jsme ulehli, když v tom se chodby naplnily dusivým dýmem a kdosi se sluhů zvolal ‚hoří‘. Císař vyběhl ven jen v noční košili a s ním i mladičká císařovna Anna. Střechu paláce mezitím už zachvátily plameny a hořící trámy začaly padat všude kolem. Tehdy právě tady pan Jakub Protiva z Protivce nečekal na souhlas, uchopil císařovnu do náruče a v patách s císařem za sebou vyběhli před palác. Jenže tam narazili na sběh vzbouřenců. Všichni o překot křičeli, že to my jsme z císařova příkazu zapálili palác a hrozili nám zbraněmi. Jakub si všiml pana Jindřicha z Hradce, který už spěšně vyváděl koně ze stájí. Honem na jednoho z nich vysadil císařovnu Annu, vyhoupl se na koňský hřbet před ní a následován císařem, panem Jindřichem, pány z Rožmberka a ostatním doprovodem se začali probíjet zuřícím zástupem. Chudinka Anna Svídnická se k Jakubovi tiskla jako malé děcko a třásla se úzkostí. Jakub však kolem sebe sekal mečem na obě strany. Mnoho Vlachů to tehdy odneslo rozbitými hlavami, ale prorazil nám ostatním

cestu přes most na protější stranu řeky. Zde jsme si konečně mohli oddechnout. Císař zuřil, křičel, že tohle mu celá Pisa zaplatí. Však také poté, co svěřil svou drahou choť do opatrování Jeho Eminenci arcibiskupu Arnoštovi z Pardubic a uložil ji v klášteře benediktinek, nechal zformovat všechny své rytíře do šiku pod vedením královského maršálka pana Čěnka z Lipé a spolu s nimi vyrazil zpátky přes most na vzbouřence. Propukl zuřivý boj, o němž bohužel nemohu vydat zprávu, protože jako duchovní jsem se ho nezúčastnil. Nicméně ráno dal císař a král Karel postavit na Piazza dei Cavalieri sedm šibenic, na nichž bylo ostatním pro výstrahu pověšeno sedm členů pisánské městské rady. Ti zbylí museli shromáždit na pokutu 33 tisíc zlatých florénů. Poté jsme neklidné město bez odkladu opustili. Mrzelo mě však, že císař a král vyznamenal za hrdinství pány Jindřicha z Hradce a oba Rožmberky, avšak zemany, mezi nimiž vynikl právě zde přítomný Jakub Protiva z Protivce, zcela pominul.

„Mistře Matouši,“ ozval se rychtář, který z té přemíry chvály zrudnul až ke kořínkům vlasů, „musím vás opravit. Jeho Milost císař a král sice přede všemi vyzdvihl Jindřicha z Hradce a Jana a Jošta z Rožmberka, mimochodem skvělé a navzdory panskému stavu skromné chlapíky, ale na nás nezapomněl. Mně osobně poděkoval, věnoval váček zlatých florénů a skvostný zlatý prsten, který jsem později při své svatbě daroval své manželce...“

„Krásné vypravování,“ pokývl hlavou mistr Mikuláš. „Dává mi poznat zesnulého zakladatele a dobrodince naší univerzity zase z jiné stránky a zjišťuji, že to byl vskutku mimořádný muž. Zároveň jsem rád, že poznávám tak chrabrého muže, který stál císaři a králi Karlovi po boku v nejtěžších chvílích a nasazoval pro něho i svůj život. Nicméně pojďme si povídat o něčem jiném. Vás přece, rychtáři, k nám přivedli jakési služební povinnosti.“

„Jistě. Sháním mistra Křišťana z Prachatic. Slíbil mi včera, že

se s námi zúčastní prohlídky jednoho domu na Koňském trhu a neukázal se.“

„Je mi líto, dneska jsem ho ještě neviděl.“ Mistr Mikuláš z Rakovníka rozhodil bezradně rukama.

„Karlova kolej se úplně vylidnila, museli jsme zrušit většinu přednášek,“ přiznal mistr Matouš.

„To mají lidé vážně takový strach z moru?“ podivil se rychtář.

„Včera nás navštívil sám staroměstský purkmistr Hynek Janův a vyprávěl nám o hrozném morovém ráně, která se řítí na města pražská. Není divu, že každý kdo mohl, vzal hned nohy na ramena. Vždyť mimo město na zdravém povětří je bezpochyby mnohem bezpečněji,“ vysvětloval probošt Karlovy koleje.

„Nezdá se mi však, že by i mistr Křišťan utíkal před černou smrtí. Vždyť ještě včera o nebezpečí moru vážně pochyboval,“ tvrdil překvapený Jakub.

„Opravdu? To je pro mne překvapující. Škoda, že jsem s ním sám nehovořil. On jako slovutný lékař je jistě o možném riziku podstatně lépe zpraven než kdokoliv jiný.“

„Pak ovšem je jeho zmizení přinejmenším podivné,“ přemýšlel nahlas mistr Matouš.

„Vzhledem k tomu, o čem jsme včera spolu hovořili, bych si takřka myslel, že na jeho zmizení měl někdo zájem,“ povzdechl si Protiva.

„To přece nemůžete myslet vážně?“ zeptal probošt a z jeho hlasu byla cítit nejistota.

„Páni mistři, u nás na Novém Městě se děje příliš podivných věcí. Mimochodem, slyšeli jste o jistém hraběti Roquepertovi, údajně věhlasném alchymistovi, který před nedávnem zemřel?“

Mikuláš z Rakovníka přikývl a dodal: „Prý se zabýval alchymií, kterou svatý Tomáš Akvinský považuje za přirozenou část filozofie přírody, nicméně možnosti transmutace kovů odmítá. Pokud jde o můj názor, ten podivný hibernián byl obyčejným podvodníkem. Říká se o něm, že do měst pražských

zavlekl mor.“

„Ale mistr Křišťan nám potvrdil, že zemřel na mrtvici.

Zato teď na Novém Městě koluje legenda, že se ten hibernián po smrti změnil na upíra.“

„Babské tlachy, pohanské pověry!“ vpadl do jeho věty mistr Matouš.

„Totéž tvrdí i můj přítel otec Blasius,“ přitakal rychtář.

„Blasius?“ usmál se probošt. „Náramně učený chlapík, ale také pan bumbálek. Až příliš holduje Bakchovi a Gambrinovi, bohům vína a piva. Chtěl jsem, aby vyučoval zde na Karlově koleji, ale odmítl. Prý profesorům málo platíme. Co dělat? Jeho Milost král Václav není takovým příznivcem učenosti jako jeho moudrý otec císař a král Karel, a tak žijeme, jak se dá. Kdo z profesorů nemá nějaké to vedlejší obroč, tře bídu.“

„Proč se vlastně roznesly zprávy o údajném upírovi?“ zeptal se mistr Matouš z Krakova.

„V posledních dvou dnech jsme našli už dvě jeho údajné oběti. Naprosto náhodně vybrané, o nichž si zřejmě máme myslet, že je má na svědomí právě vampýr.“

„Jak to?“ otázali se takřka unisono oba učené mistři.

„Někdo je zaškrtil a na krku poznamenal nožem, aby to vypadalo jako kousnutí upířími zuby.“

„Podivné,“ zamumlal mistr Mikuláš, kdežto mistr Matouš rychtáři mrknutím naznačil, že mu něco chce říci, ale nechce o tom mluvit před svým kolegou. Jakub se proto už raději nezmínil o muži s ledovým pohledem v šedých očích, který projevil zájem o koupi Roquepertova domu, a kterého žebračka z Koňského trhu podezírá z vraždy.

„Zdá se, že jsem vám trochu zamotal hlavy, páni mistři,“ pousmál se Jakub. Pak se podíval na Matouše z Krakova a zeptal se ho: „Mohl bych s vámi ještě trochu zavzpomínat na staré časy?“

„Ale jistě,“ oplatil mu úsměv prokurátor polského univerzitního národa. „Doprovodím vás na ulici, Jakube.“ Oba

se rozloučili s proboštem Karlovy koleje a vydali se dlouhou chodbou zpátky k východu. Rychtářovy kroky v těžkých kožených škorňích duněly po kamenné dlažbě, kdežto vrásčitý Polák vedle něj kráčel ve svých sandálech takřka neslyšně.

„Za normálních dnů tu bývá náramně živo, ale po včerejší podivné návštěvě staroměstského purkmistra Hynka Janova, se zde úplně vyliidnilo. Strach má prostě velké oči,“ hoře si povzdechl mistr Matouš.

„Pokud jsem správně pochopil vaše mrknutí, chtěl jste ještě se mnou hovořit.“ řekl rychtář, když už se oba ocitli před kolejí na ulici.

„Pochopil jste správně, Jakube. Vážím si vás jako statečného a čestného člověka a nechtěl jsem mluvit před proboštem Mikulášem z Rakovníka. Není to sice zlý člověk, ale nikdy nevíte, kdy se jaké slovo může obrátit proti vám. Chtěl jsem vás varovat. Víte něco o Bratrstvu obruče a kladiva, které působí u vás na Novém Městě pražském?“

Protiva překvapeně zavrtěl hlavou. „To je snad, soudě podle názvu, bednářský cech?“

„Kdepak,“ zavrtěl hlavou mistr Matouš. „Je to tajný spolek sdružený kolem stavby kaple Božího těla na Dobytčím trhu.“

„Já myslel, že kapli Božího těla nechává stavět sám král Václav.“

„To si myslí každý,“ povzdechl si učený Polák. „Ale skutečnost je jiná.“

„K čemu je dobré to bratrstvo?“

„Údajně má podpořit Jeho Milost krále v konfliktu s Jeho Eminencí arcibiskupem, nicméně lidé, kteří jsou v souvislosti s Bratrstvem obruče a kladiva zmiňováni, nemají právě tu nejlepší pověst.“

„Můžete mi zmínit někoho z nich?“

„Co třeba Petr řečený Kvas nebo Štěch z Lopuce?“

„Ach, ne,“ povzdechl si nešťastně rychtář. Snad se Jeho Milost nespojuje s tímto prohnaným podvodníkem? Poté, co

byl v městské šatlavě záhadně otráven jistý Žabák, je Petr Kvas šéfem novoměstského podsvětí. Máme se na co těšit, pomyslel si. Jakubovi letěly hlavou ty nejčernější myšlenky. Jestli král Václav má něco společného s Kvasem, pak Bůh s námi.

„Z vaší reakce soudím, že jsem vás nepotěšil, Jakube.“

„Je to ještě horší, než si myslíte, mistře Matouši. Vždyť Petr řečený Kvas je nekorunovaným králem novoměstského podsvětí. Má v našem městě větší vliv než sám purkmistr a prsty v dobré polovině zločinů. Musím si na to bratrstvo posvítit. Nevíte, proč se vlastně nazývají, jako by se jednalo o bednáře?“

„Ve skutečnosti nejde o obruč svírající sud, ale o křížem podané ruce druh druhu,“ vysvětloval mistr Matouš rychtářovi. „Má to prý symbolizovat nerozbornou věrnost zasvěcenců. Kladivo pak úder, kterým bude zdrcen každý protivník.“

„Zasvěcenci! To zní, jako by se jednalo o alchymisty,“ napadlo Protivu a vzpomněl si na mrtvého Florent'ana v laboratoriu hraběte Roqueperta. „Poslechněte, mistře Matouši, vy jistě znáte doktora Angela z Florencie?“ zeptal se rychtář vzápětí.

„Ale ano. Býval přece lékařem a apatykářem císaře a krále Karla a má zahradu s léčivými rostlinami u vás na Novém Městě pražském.“

„Nevíte náhodou, kde bydlí?“

„Ale vím. Je to už starší člověk, moc nevychází, pokud je mi známo, prodal hrad Okoř u Prahy a zdržuje se ve svém domě nedaleko Týnského dvora.“

„Budete tak laskav a doprovodíte mne k němu?“

„Ale ano, Jakube, ze starého přátelství a také tak trochu z vděčnosti za to, že jste mi možná tenkrát v Pise zachránil život.“

„Nemluvte už o tom, mistře Matouši, byli tam tehdy i jiní chabří válečníci. Prozradte mi však, odkud máte vy informace o tom podivném bednářském bratrstvu.“

„Och, ti by vám dali, kdybyste o nich mluvil jako o bednářích. Víte, ti podezřelí bratři se rádi vydávají za mecenáše naší univerzity. Jaksi jim to vylepšuje pověst, dá-li se o nějaké pověsti vůbec mluvit. Všechno o nich mi prozradil jeden polský student jménem Michal Czizko, kterého podporují na studiích a sám je jedním ze zasvěcenců nižšího řádu. Když jste se tu objevil a vyprávěl o potížích, které se vyrojily kolem toho údajného vampýra, hned mě napadlo, zda v tom ti bratři nemají prsty. Povězte mi však, proč hledáte právě doktora Angela?“

Jakub Protiva v duchu uvažoval, zda má mistru Matoušovi prozradit, co objevili v Roquepertově domě. Chvíli mlčel a zatímco kráčeli kolem pranýře uprostřed Staroměstského rynku, uvažoval, s čím vším se dávnému příteli může svěřit. Nakonec usoudil, že bude lépe, bude-li hovořit jen v náznacích.

„Našli jsme mrtvé tělo muže, který možná stejně jako doktor Angelo pocházel z Florencie.“

„A proč si Jakube myslíte, že by měl toho mrtvého doktor Angelo znát? Vždyť Vlachů žije v městech pražských spousta.“

„Ale málokterý z nich je alchymistou. Lékař a apatykář má přece jen k alchymii poměrně blízko.“

Mistr Matouš na to neříkal nic a rychtárovi připadalo, že o něčem přemýšlí. Mezitím prošli Týnským dvorem a ocitli se v úzké uličce, na jejímž konci stál výstavný palác zdobený freskami.

„Jsme na místě,“ řekl konečně učený Polák. „Chcete-li doprovodím vás až dovnitř a představím doktoru Angelovi.“

„Budu rád,“ souhlasil Jakub Protiva a vděčně se na mistra Matouše podíval. Ale než mohli uchopit klepadlo ve tvaru lví hlavy, vyřítili se ze zákoutí uličky čtyři muži s hlavami zakrytými černými kápěmi. Tři z nich třímali v rukou dýky, čtvrtý roztáčel nad hlavou řemdih, ostrými hroty posetou železnou kouli na řetězu upevněném na dlouhé tyči. Jediný úder by každému z nich dokázal rozpoltit lebku. Jakub rychle v poslední chvíli uskočil před prvním úderem a přitom levou

rukou strhnul mistra Matouše za sebe. Pravou rukou zároveň tasil svůj meč. Koule dopadla do prázdna, zato rychtář pohotově ťal útočníkovi po ruce. Ale než se stačil podívat, byli opravdu zasaženi, vrhli se na ně zbývající tři útočníci a doráželi po nich dlouhými noži.

„Utečte,“ křikl Jakub na Poláka a ohnal se po nejbližším zakuklenci svou zbraní. Útočník však včas uhnul, zato Protivu napadli zbývající dva. Ostří jejich nožů s hlasitými zvuky narazilo na jeho meč. Mistr Matouš se zatím pokusil vklouznout do dveří Angelova domu, ale klikou zacloumal marně. Vypadalo to, že je zamčeno. Zato mu nad hlavou zasvištěl řemdiň a už už myslel, že nastaly poslední okamžiky jeho života. Jenže v poslední chvíli se ozval hlasitý výkřik bolesti. Jakub silně ťal mečem a usekl zakuklenci s ježatým bijákem jeho pravačku. Sekl znovu, křik zmlkl a blátivou uličkou se od nich rychle vzdalovali zbývající tři zakuklenci. Pohled na smrt jejich druha je rázem zbavil odvahy. Pochopili, že ten urostlý chlapík s mečem je zřejmě nad jejich síly.

Jakub Protiva se sklonil k mrtvému útočníkovi a strhl mu z hlavy jeho černou kápi. Spatřil obličej asi dvacetiletého mladíka se světlými vlasy. Vyhaslé oči měly modrou barvu nebe a hleděly kamsi vzhůru mimo ně.

„To snad ne!“ vykřikl mistr Matouš. „Vždyť je to můj student, o němž jsem právě mluvil, Michal Czizko.“

„Podivuhodné, váš student se nás oba pokoušel zabít,“ povzdechl si hořce Jakub Protiva.

„Už vidíte, že to tajemné Bratrstvo obruče a kladiva je opravdu nebezpečné?“

„To jsem, mistře Matouši, věděl hned, jak jsem uslyšel jméno Petra Kvase. Nechápu však, oč jim jde a proč se nás pokoušeli zabít. Proti komu byl ten útok, nepochybně předem připravený, veden? Snad proti vám nebo že by proti mně? Vždyť jsem se o bratrstvu dozvěděl teprve před chvílí?“ uvažoval nahlas novoměstský rychtář. „Leda že...“ Nedopověděl a rychle

uchopil kliku dveří Angelova domu. Kupodivu tentokrát se dveře okamžitě otevřely.

„To je zvláštní,“ podivil se mistr Matouš. „Mně dveře nešly otevřít.“

Ale to už Jakub hnán strašným tušením pádil mázhauszem domu ke schodišti a bral dřevěné schody po dvou. Na odpočívadle se zastavil, rozhlédl se a přemýšlel, na kterou stranu se má vydat. Dveře do jedné z komnat byly otevřené. Jakub Protiva vpadl dovnitř a strnul. Pod tapisérií s jakýmsi biblickým výjevem ležel na dřevěné podlaze šedovousý, takřka plešatý muž v černém kabátci. Pod ním spatřil krvavou louži. Lékař a apatykář Angelo z Florencie byl mrtev. Rychtář se k němu sklonil a dotkl se jeho ruky. Byla ještě trochu teplá. K vraždě muselo dojít před malou chvílí. Bylo mu zřejmé, že jejich přepadení čtyřmi zakuklenci s ní úzce souviselo. Hned u stěny spatřil otevřenou truhlici, z níž byly jakoby v chvatu vyházeny nějaké pergameny.

Zatím už k němu doběhl mistr Matouš z Krakova. „Co se děje, Jakube?“ Protiva poodstoupil a Polák chvíli nechápavě hleděl na mrtvého. Pak skryl svůj obličej v dlaních a rozeštkal se. „Odpusťte,“ zamumlal po chvíli. „Je toho na mne moc.“

„Žádný mor, žádný vampýr, ale něco mnohem horšího se tady děje,“ pronesl tiše novoměstský rychtář. „Ale já nepatřím mezi ty, kteří by se dali zastrašit.“ Dodal jakoby pro sebe.

XII.

Hluk potyčky přivábil do úzké uličky za Týnským dvorem houf zvědavců a samozřejmě i staroměstské biřice. S údivem hleděli na mrtvého studenta Michala Czizka s uťatou rukou, vedle které ležel v blátě strašný řemdih. Ještě větší bylo jejich překvapení, když z domu vyšli dva muži, v černém taláru všem dobře známý mistr Matouš z Krakova, jehož důstojné vzezření podtrhoval šedivý plnovous. Za ním se pak objevila statná postava Jakuba Protivy v koženém kabátci. Na krku mu visel medailon s erbem Nového Města pražského značící, že jeho držitel je městským rychtářem. Všichni se s úctou rozestoupili.

„Zabili doktora Angela z Florencie,“ řekl docela tiše Protiva, ale v té chvíli to znělo jako rány kladivem. Mistr Matouš měl zarudlé oči a zjevně byl zcela otřesen. Přímo před tuto dvojici mužů vystoupil z davu malý zavalitý chlapík v zeleném kabátci s mečem po boku a přísně se na oba podíval:

„Jmenuji se Hansa Rost a jsem rychtářem Starého Města pražského. Měl bych vás oba zadržet,“ prohlásil stroze.

„Smím vědět důvod? Vidíte přece můj rychtářský medailon, pane kolego.“

„Jistě, znám vás. Jste novoměstský rychtář Jakub Protiva z Protivce, ale jen proto, že jste býval dobrým přítelem mého předchůdce Wernera Sturma, vás neodvedu do šatlavy.“

„Ani mne neodvedete,“ napomenul Hansu Rosta mistr Matouš. „Víte dobře, že jsem profesorem univerzity a kanovníkem kostela Všech svatých. Nade mnou nemáte žádnou pravomoc. Podléhám pouze církevnímu soudu nebo kancléři univerzity.“

„Škoda,“ ušklíbl se staroměstský rychtář. „Nejraději bych vás oba obvinil hned ze dvou vražd, jednak věhlasného doktora Angela a pak jeho služebníka, který zde před námi leží.“

„Rychtáři, mluvíte nesmysly,“ zavrčel Jakub Protiva. „Šli jsme navštívit doktora Angela a byli jsme před jeho domem napadeni a museli se bránit. Což nevidíte ten řemdih, kterým nám chtěl tenhle mladík rozbít hlavy?“

„Nezlobte se, ctění pánové, já to vidím zcela jinak. Přece mi nebudete tvrdit, že vás napadl jediný člověk? Vás, rychtáři, který jste známý bojovník a býval jste ochráncem císaře a krále Karla blahé paměti. Jistě znáte na stovky figlů, jak někoho šikovně zabít.“

„Co si to dovoluujete? To je urážka před svědky!“ vybuchl Jakub Protiva. Hlouček diváků se mezitím rozrůstal a všichni poulili oči a špicovali uši, aby jim z hádky dvou rychtářů nic neuniklo. „Napadli nás čtyři zakuklenci, ostatně i tento chlapík měl na hlavě kuklu, kterou jsem mu strhl a která dosud leží vedle jeho hlavy.“

„Ale kde jsou ti ostatní? Ha?“ trumfoval rychtář.

„Zahnal jsem je na útěk, zatímco vaši biřici někde spali.“

Hlouček diváků, který se už mezitím pěkně rozrostl, se dal do smíchu. Zdálo se, že namyšlený rychtář Hansa Rost není ve svém městě právě dvakrát oblíben a jak se to tak vypadalo, sympatie všech se přikláněly na stranu všemi váženého mistra Matouše z Krakova a novoměstského rychtáře, který budil obdiv svou mohutnou urostlou postavou. Sám Rost to zřejmě vycítil a zeptal se hlasem o poznání smířlivějším: „Kde je tělo doktora Angela?“

„Leží uvnitř tam, kde jsme ho našli. Chcete-li, pane kolego, doprovodím vás.“ Poslední Jakubova věta byla míněna jako nabídka k usmíření, ale staroměstský rychtář ji nepřijal.

„Vy tady zůstanete. A zatím nikam neodcházejte!“

Pak se v doprovodu dvou biřiců vydal do Angelova domu.

„Je to namyšlený hlupák,“ zvolal kdosi v davu na Rostovu

adresu. Zbývající biřici natáhli krky, aby se po křiklounovi podívali a případně ho vyvlékli z davu, ale zjevně už nepřátelské hučení je od tohoto úmyslu odradilo. Proč by si měli pálit prsty pro svého neoblíbeného šéfa? Raději zatím k nelibosti zvědavců přikryli mrtvé tělo Michala Czizka plachtou.

„Vůbec to nechápu,“ zakroutil hlavou mistr Matouš. „Byl to jeden z mých nejmilenějších studentů, staral jsem se o něj jako otec, se vším se mi svěřoval.“

„To je právě divné. Proč by vám povídal o tom bratrstvu, když zřejmě na jeho příkaz pak šel vraždit. Tomu nerozumím,“ uvažoval Jakub Protiva. Hovořil s mistrem Matoušem jen polohlasně, aby je nikdo další z davu neslyšel. „Možná bude lépe, když staroměstskému rychtáři nepovíte, že toho mrtvého znáte.“

„Myslíte, Jakube?“

„Mám z Hanse Rosta divný dojem. Něco mi na něm nesedí. Zdá se mi, jako by měl z celé záležitosti radost, připadá mi, jako by byl rád, že zde natrefil právě na nás. Škoda, že můj přítel Werner je už po smrti. To byl rychtář na svém místě. Ale tenhle?“

„Pravda. Vzpomínám na Wenera Sturma ještě z doby, kdy jste oba doprovázeli císaře a krále Karla!“

Zase ty vzpomínky. Jakubovi připadalo, že mistr Matouš z Krakova stárne a žije už hlavně minulostí. Neustále se vrací do doby, kdy byl císařským diplomatem a doprovázel Otce vlasti na jeho slavné římské jízdě. Napadlo ho, zda i on až zestárne, nebude také takový. Zda se nebude neustále obírat minulým a vzpomínat na své slavné boje, bitvy a tažení. Doufal, že tomu tak nebude, ačkoliv kdo ví? Třeba se skutečného stáří ani nedočká. Vždyť právě dneska mohl snadno přijít o život. Stačilo trochu pomaleji zareagovat a včas neuhnout před dopadající koulí řemdihu nebo neuskočit při zákeřném výpadu nožem. Mohli pak tady ležet oba dva s mistrem Matoušem.

Dost možná, že by se to tomu novému staroměstskému rychtáři lépe zamlouvalo. Však už vycházel z Angelova domu a ve svém širokém zarudlém obličejí nasadil vzpurný výraz.

„Ukažte mi čepel svého meče,“ přikázal Protivovi.

Jakub nechtěl dělat problémy a podal mu svou zbraň.

Hansa Rost ji opatrně uchopil a chvíli si ji prohlížel. „Zdá se, že jste opravdu doktora Angela nezabil.“

„Bože svatý, proč bych to dělal? Jsem strážce zákona stejně jako vy a ve svém úřadě jsem podstatně déle než vy.“ Vzal si zpátky svůj meč a zasunul ho do pochvy.

„Mírněte se,“ napomenul ho Hansa Rost, „tady nejste na Novém Městě pražském.“

„Však také u nás nikoho bezdůvodně neobviňujeme!“

„Opakuji, mírněte se a nechte si těch narážek!“ zavrčel staroměstský rychtář. „Raději mi povězte, jak dlouho jste doktora Angela oba znali.“

„Několikrát jsem se s ním setkal,“ přiznal mistr Matouš, „ale byli jsme pouze známí.“

„A vy, pane kolego?“

„Navzdory tomu, že má na Novém Městě zahradu, nikdy jsem ho neviděl. Až dnes, ale už bohužel nebyl mezi živými.“

Hansa Rost se zamyslel. Kladení otázek zjevně nepatřilo mezi jeho silné stránky. Konečně ho cosi napadlo a vybafl: „A co jste doktoru Angelovi chtěli?“

Mistr Matouš chtěl něco říci, Jakub Protiva ho však předešel: „Nic zvláštního. Potřeboval jsem jen pro své služební potřeby informaci o jednom Vlachovi, kterého možná znal.“

„O jakého Vlacha šlo?“ dorážel Hansa Rost.

„Neurazte se, pane kolego, ale do toho vám nic není. Jeho osoba souvisí s případem, který vyšetřuji na Novém Městě.“

Staroměstský rychtář chtěl něco namítnout, už otevíral ústa, ale na poslední chvíli svou otázku spolknul. Pak mu oči padly na mrtvého zahaleného plachtou.

„A toho tady na ulici jste znali?“

Protiva si honem pospíšíl s odpovědí: „Už jsem vám říkal, že měl obličej zakrytý kápí.“

„Ale přece jste mu ji strhnul. Poznal jste ho?“

„Nikoho jsem nepoznal a neznám,“ odsekl Jakub.

Rost se nadechl, snad doufal, že tím svou malou postavu alespoň trochu zvětší. „Možná si vás ještě předvolám. Dejte si na mne pozor!“

„To je výhružka?“ klidným hlasem se otázal Protiva. Dav kolem se zájmem čekal, zda znovu dojde mezi oběma rychtáři ke konfliktu. Hansa Rost to zřejmě vycítil a honem řekl:

„Raději už oba běžte!“ Pak se otočil na své biřice a poručil jim: „Rozežňte ty zevlouny!“ Muži v červenožlutých kabátcích začali ratišti svých kopí a sudlic tlouci nejbližší diváky a volat: „Rozejďte se! Tak bude to? Ať už jste pryč! Tady není nic ke koukání!“

Jakub a mistr Matouš byli v té době už dávno ta tam. Před budovou Karlovy koleje si podali ruce. „Mistře, kdybyste natrefil na mistra Křišťana, pošlete ho za mnou. A kdybyste narazil na nějaké informace o tom bratrstvu...“

„Bratrstvu obruče a kladiva,“ dodal Polák s lehkým pousmáním. „Buďte si jist, že vás vyhledám, Jakube. Vždyť jste mi dnes podruhé zachránil život. Jsem vaším velkým dlužníkem.“

„Nemluvte o tom a samozřejmě se nikomu nezmiňujte, nebude-li to nezbytně nutné, o tom, co jsme dnes spolu zažili a o čem jsme spolu hovořili.“

„Spolehněte se. Ať vás Bůh opatruje a provází!“

„Díky. I vás.“

Stmívalo se. Jakub původně uvažoval, že se vrátí na Nové Město Havelskou branou a po mostě přes příkop, ale místo toho ho nohy nesly Novým tržištěm ke Zderazské bráně. Už se šerilo. Zdálo se mu, že Staré Město přece jen trochu ožilo. Na tržišti měli své stánky pekaři, perníkáři i preclíkáři, o kus dál košíkáři, hrnčíři i nožíři. Pravda, nakupujících bylo méně než

obvykle, ale proti tomu, co dopoledne spatřil na Masném trhu, to byl přece jen rozdíl. Zdálo se, jako by lidé pochopili, že se žádný mor nekoná, že nikdo neumírá. A přesto tady byli mrtví. Jakubovi to vrtalo hlavou. Co se v městech pražských vlastně děje? Pripadalo mu, jako by smrt toho hiberniánského čaroděje spustila stavidla poněkud tajemných událostí. Prošel kolem kostela svatého Martina těsně přilepeného na hradby Starého Města a vešel do Zderazské brány. Strážný si ho podezřívavě prohlédl, ale nezastavil ho. Zdálo se, že znak Nového Města pražského má stále svou moc. Protiva přešel přes příkop a ocitl se v Kovářské ulici nazvané tak podle četných kovářských a podkovářských dílen, které lemovaly starobylou cestu na Vyšehrad. Právě sem byla z rozhodnutí zakladatele Nového Města císaře a krále Karla nastěhována všechna hlučná řemesla. Ale teď se zde jen tu a tam ozývalo bušení kladivy. Zato hned na kraji vlevo lákal k návštěvě vývěsní štít hospody U Bílého lva. Rychtář usoudil, že by mohl v této krčmě zkontrolovat, jak se dodržuje čepování správné míry piva. Ostatně měl řízeň jako trám a domů se mu ještě nechtělo.

„Bůh budiž pochválen, rychtáři. Vy jste neutekl před morem?“ Uvítal ho hostinský Kuneš.

„Nechte si toho,“ odsekl Jakub, „a raději mi přineste pivo.“

„Bůh tě potěš, Jakube,“ ozval se od stolu novoměstský koňšel Hanek z Příkopa. „Prý jsi poslal pro purkmistra?“

„Baže poslal,“ pokývl hlavou Protiva. „Potlouká se tady divný chlapík a chce koupit jeho dům.“

„Který? Hanuš Zlatník jich má povícero.“

Rychtář s díky přijal korbel vrchovatě naplněný pěnivým moken a odpověděl:

„Ten, v němž bydlel ten hiberniánský alchymista.“

„Myslíš toho upíra?“

„Hanku, já tě znám jako vzdělaného a rozumného muže. I ty věříš na ty povídačky o vampýrovi?“ rozhorlil se Jakub.

„Věřím nevěřím, dva lidé jsou mrtví, hrob byl ráno rozhrabán

a hrobník Koláček vypravuje divné věci.“

„Tak ti něco povím. Oba mrtvé jsem prohlížel a nikdo jim neprokousl hrdlo, jak by se na upíra slušelo. Byli prostě uškrceni a pak poznamenaní na krku nožem, aby to vypadalo jako otisky upířích zubů.“

„Vážně?“ podivil se Hanek. „Proč jsi to neřekl hned?“

„Cožpak to někoho zajímá?“ rozhořčil se rychtář. „Purkmistr vezme do zaječích a přitom tady nemáme jediné úmrtí na mor.“

„Ale ten čaroděj prý na mor zemřel.“

„Hlouposti. Mistr Křišťan, a to je vynikající lékař, nám potvrdil mrtvici.“

„No to je něco! Pak ovšem nechápu, proč Hanuš tak nahonem odjel.“

„Prý má jeho manželka strach z morové nákazy. Při poslední morové ráně jí zemřela větší část rodiny.“

Hanek zavrtěl hlavou: „Rodinu Hanušovy manželky Kunhuty znám. A není mi známo, že kdokoliv z nich zemřel na mor. V tom odjezdu bude něco jiného. Třeba někdo chtěl, aby purkmistr honem odjel.“

„Vidíš, to mě také napadlo,“ souhlasil rychtář a zhluboka se napil piva. Pak se zadíval na konšela a zeptal se: „Slyšel jsi někdy o nějakém Bratrstvu obruče a kladiva?“

„Měl bych? To jsou bednáři?“

„Prý financují stavbu kaple Božího těla na Dobytčím trhu.“

„O tom nic nevím. Ale pokud jde o tu kapli, zajímá se o ni královský podkomoří Zikmund Huler. Pokud vím, byl několikrát kontrolovat, jak stavba pokračuje.“

„To je zvláštní,“ zamyslel se rychtář. „Ačkoliv tam mohl být také z příkazu Jeho Milosti krále. Vždyť Huler patří k jeho oblíbencům.“

„Kde jsi vzal, Jakube, tu informaci o tom bratrstvu bednářů?“

„Už ani nevím,“ odpověděl rychtář opatrně. „To víš, člověk toho za celý den zaslechne dost, tak se pak ptám dál.“

Protiva dopil pivo, rozloučil se s konšelem, hodil na stůl

minci pro hostinského a vyšel na ulici. Už byla skoro tma. Pomalým krokem zamířil k Dobytčímu trhu do Černého pivovaru a doufal, že tam potká františkána Blasia.

„Důstojný otec tady byl celé dopoledne,“ hlásil mu hostinský Přemek. „Ale kam šel potom a kde je teď, to opravdu nevím.“

To je pěkné, povzdechl si pro sebe rychtář. Měl přijít do Roquepertova domu a místo toho tady vesele popíjel. Jakub si poručil pivo a zachmuřil se. Měl toho za celý den víc než dost. Napřed podezřelý zájem o koupi Roquepertova domu, pak zlaté florény u ohořelé mrtvoly v laboratoriu, podivná informace od té žebračky z Koňského trhu, marné hledání mistra Křišťana, přepadení v uličce za Týnským dvorem, nalezení zavražděného doktora Angela a nakonec konflikt se staroměstským kolegou... Vlastně mu to ani nemůže zazlívát. Vlezl mu do rajónu a začali se kolem něho kupit mrtvoly. I když jen dvě, přece jen to mrtvoly byly. Škoda každého zmařeného života. Jenže co když staroměstský rychtář Rost, nebo jak se jmenuje, někoho kryje? Proč se tak vehementně pouštěl do něj a do mistra Matouše z Krakova. Cožpak Jakub, ten už byl na nějaké to hrubší zacházení zvyklý, není přece z marcipánu, ale proč se rychtář Rost tak obořil na váženého mistra Matouše? Není to podezřelé? A co to bednářské bratrstvo? Sotva se o něm mistr Matouš zmínil, hned je přepadli snad právě ti bednáři.

„Hej,“ zavolal Protiva na hostinského Přemka. „Neviděl jsi v poslední době Petra řečeného Kvas?“

„Myslíte, rychtáři, zemana Petra z Vinoře? Od toho raději ruce pryč! Nerad bych, aby mi Černý pivovar vyhořel.“

„On tě vydíral?“

„Už dříve. Prý zaplat', nebo ti to zapálíme. Co jsem měl dělat? Platil jsem jak mourovatý, každý týden si přišel pro váček grošíků. Přesně věděl, kolik může chtít, abych nemusel zabalit živnost. Pak sem jednou zabloudil Žabák. Pamatujete se na něj přece?“

„Jak by ne,“ přitakal novoměstský rychtář.

„Ptal se mne na Kvas jako vy a já mu všechno vypověděl. No a od té doby jsem měl pokoj. Teď je Žabák po smrti a já každý den trnu, zda se mi Kvas zase neobjeví.“

„A proč jsi mi to neřekl už dříve?“ podivil se Jakub.

„Co by mi to bylo co platné? Necháte mi tady možná jednoho, možná dva biřice, budou tady hlídat a Kvas se neukáže. Sotva vytáhnou paty, přizene se on se svými kumpány a se zapálenými pochodněmi. Co si na něm vezmu? A i když ho chytnete, královský soudce ho zase pustí. Kvas má dobré známé všude...“

„Poslechni, Přemku, slyšel jsi někdy o Bratrstvu obruče a kladiva?“

„Co to má být? Bednářský cech?“

„Ptám se já.“

„No dobrá, tak já odpovídám, že neslyšel. Dáte si ještě pivo, rychtáři?“

„Neslyšel jsi jako nebo doopravdy?“

„Neslyšel jsem vůbec. Bednáři mě nezajímají.“ A hostinský najednou pospíchal od Jakubova stolu pryč, jako by mu za patami hořelo. To je divné, pomyslel si Protiva. Chvilí se ještě zdržel, klábosil s ostatními o moru, jestli přijde nebo jestli už je tady, ale pak se zvedl a zamířil k domovu. Stejně bude mít rychtářka spoustu řečí, kde se celý den toulá. Přemýšlel, jestli by se neměl podívat na hřbitov ke svatému Štěpánovi, zda tam jeho chlapi poctivě hlídají Roquepertův hrob, ale než došel na roh Dobytčího trhu, pořádně se rozpršelo. Za chvíli měl vodu i za košilí, a tak raději zamířil rovnou na rychtu.

Netušil přitom, co se mezitím odehrává na Koňském trhu. Biřic, který měl vystřídat Marika Polendu při hlídání Roquepertova domu na rohu Staré pasířské večer nepřišel. Marika to pořádně našvalo, měl hlad a k tomu žízeň jako trám. Chodil před domem sem a tam, rozhlížel se po okolí a když se s večerem Koňský trh dočista vyprázdnil, napadlo ho, že se nic

nestane, když si odskočí k Mořské panně na jelítko a korbel piva. Dům je stejně zamčený, dovnitř se nikdo nedostane, tak co?

Hostinec U Zlaté husy byl sice blíž, ale tam bylo ten den kvůli Matyldině smrti zavřeno. Hned budu zpátky, rychtář stejně někde sedí v teple pod střechou a překontrolovat mne nepřijde, říkal si Mařík. Přesto se jaksi ještě chvíli nemohl rozhoupat, ale hlad mu však natolik svíral útroby, že to nakonec nevydržel. Zvláště, když k tomu všemu začalo pršet. Nejdříve se schoval v protějším domě pod podloubím, ale když už se natolik vzdálil od Roquepertova domu, usoudil, že vzdálí-li se na chvíli ještě o kousek víc, nic se nestane.

„Tak co, jaká je služba?“ zeptal se ho krčmář Macek hned ve dveřích. „Spěchám, Macku, dej sem jelítko a korbel piva.“

„Nebude ti vadit, že je to jelítko morové?“ utahoval si z biřice krčmář. „Nežertuj a nos na stůl,“ poroučel Mařík. Brzy měl před sebou na talíři pěkné jelítko, k tomu nastrohaný křen, ošátku s chlebem a vyžádaný korbel s pivem. Pravda, k Mořské panně, jak název napovídal, se chodilo hlavně na ryby a také vařené raky a všelijakou vodní havěť, byť té opravdu mořské bylo spíše pomalu. Pro tu museli fajnšmekři a hospodyňky do slanečkové boudy na Dobytčím trhu. Biřic Mařík však měl v souladu s obecným míněním rybu za postní jídlo, které církve povoluje dokonce i na Velký pátek, kdy byl přece ukřižován Ježíš Kristus. Taková ryba moc síly tělu nedá. Proto si raději dopřával pěkně propečené selátko nebo takovou kančí kýtu s brusinkovou omáčkou. Ani jelítkem, jako třeba ten večer, nepohrdnul.

A tak se stalo, že se do něj chtivě zakusoval právě ve chvíli, kdy do krčmy nahlédl dominikánský mnich v černém plášti s kapuci staženou hluboko do čela. Chvíli postál ve vchodu, jako by se rozmýšlel, zda má zůstat, ale pak zase zmizel na noční ulici. Jeho pomalu se šourající postava takřka splynula s tmou, jen občas se vynořil jako stín v místech, kam dopadalo světlo z

hořících pochodní v drátěných koších na rozích rozlehlého tržiště. Zastavil se před Roquepertovým domem, chvíli hleděl do jeho temných oken a pak pokračoval ve své pouti. Šel docela tiše, tak tiše, že ho nepostřehla ani stará žebračka, která na schodech kašny počítala na dlani za den vyžebvané drobné. Svědkové později vyprávěli, že v té chvíli viděli, jak se na Koňský trh snáší obrovský netopýr. Ale nic takového se doopravdy nestalo. Noc byla temná, už sice nepršelo, ale hvězdy byly stále za černým mrakem, který visel nad pražskými městy jako temná hrozba.

Dominikán neslyšně přistoupil ke kašně, sklonil se ke staré žebračce a svými silnými rukama uchopil její krk. Nestačila ani vykřiknou. Ještě než zemřela, pohlédla do šedých očí, které ji probodávaly ledovým pohledem. Pak dominikán vytáhl z kapsáře pod pláštěm dýku a ženu dvakrát lehce škrábnul na krku. Žebračka se sesula na schody u kašny a vypadalo to, že náhle usnula. Poté mnich zmizel, jako by se propadl do země.

Na rohu Staré pasířské se v té chvíli ozvaly rázné kroky. To biřic Mařík Polenda se příjemně osvěžen vrátil na své stanoviště před Roquepertovým domem. Spokojeně si utíral svůj mohutný knír ještě mokrý od pивní pěny. Nasycen a napojen viděl život opět z té lepší stránky a temné nebe a vyhlídka na bezesnou noc mu rázem pranic nevadily.

XIII.

„Vstávejte, otče Blasie,“ křičel sakristián Vavřinec a bouchal přitom na těžké dubové dveře františkánovy komnaty na faře u svatého Štěpána. K Blasiovi se však jeho volání i rány nesly jakoby z veliké dálky. Jen nerad se probouzel z tuze hříšného ale přitom tuze příjemného snu. Zdálo se mu totiž, že sedí nahý v kádi s teplou vodou a čtyři mladé lazebnice oblečené jen v tenkých košílkách píd' po pídí omývají jeho tělo a to i v těch nejchoulostivějších místech. Co chvíli se přitom o něj některá otřela svými pevnými řadry. Ááách! Slastně vzdychal františkán a celý svět se s ním točil. „Otče Blasie!“

Otevřel nejdříve jedno a pak druhé oko. K jeho lítosti nikde neviděl žádnou svůdnou lazebnici. Na bílé stěně visel krucifix a malými kulatými ploškami skla, které zaplňovaly úzké okno, dopadalo z venku světlo na jeho tvrdé lože. Odhrnul přikrývku a posadil se. Hlavu měl ještě plnou svého snu a ještě více té blond'até Marie, s níž strávil polovinu včerejšího dne. Že spáchal hřích proti celibátu, že se dopustil smilstva, na to ani nepomyslel.

„Otče Blasie! Jste tam? Ozvěte se!“ řval sakristián Vavřinec z plných plic.

„No jo. Jsem tady. Kde bych asi tak měl být?“ odsekl spíše pro sebe františkán a prohlížel si své chlupaté nohy vyčuhující zpod jeho poněkud umouněné noční košile.

„Máte tady list od Jeho Eminence,“ volal Vavřinec.

Blasius konečně vstal, prudce otevřel dveře, až sakristián, který se o ně opíral, ztratil rovnováhu a i s pergamenem v ruce upadl na práh komnaty.

„Co jsi říkal? Od koho že mám list?“

Vavřinec s hekáním vstal a podal františkánovi složený pergamen se zavěšenou zlatou pečetí. Blasius si ji se zájmem prohlížel: „To je arcibiskupská pečeť? Ještě jsem v životě žádnou neviděl. Proč jsi mi to neřekl hned, že mi píše sám arcibiskup?“

„Včera večer sem ten dopis přinesl jeden dominikán. Měl černý plášť...“

„Ten dominikáni nosí, já jako františkán mám zase hnědý hábit,“ přerušil ho netrpělivě Blasius. „Proč jsi mne nevzbudil?“

„Netroufal jsem si, otče Blasie.“

„Zato teď sis troufal, co?“

„Teď už je ráno. Stejně máte kázání. A kdoví co důležitého je v tom dopise.“

„Pravda, pravda,“ pokýval smířlivě hlavou Blasius. Včera se od Marie vrátil zcela vyčerpán, padl na lože a hned usnul. Ještě že ho od sebe včas vyhodila s výmluvou, že čeká dalšího zákazníka. Je to zvláštní, nevěstkám jdou kšefty i v době moru. Jenže kdoví, jak to vlastně s tím morem je, dumal františkán a rychle rozbaloval dopis od arcibiskupa Jana z Jenštejna. Když už byl skoro hotov, všiml si, že sakristián stojí stále nad ním.

„Co tady okouníš?“ vyštěkl. „Běž do kostela zapálit svíce!“

Vavřinec jen zablekotal „odpusťte, důstojný otče“ a zmizel.

Františkán konečně rozevřel pergamen s arcibiskupskou pečetí a četl:

„Buďte pozdraven, důstojný otče Blasie. V zastoupení Jeho Eminence arcibiskupa důstojného otce Jana z Jenštejna a na Roudnici Vás tímto žádám, abyste se zítra, v den svatého Barnabáše, dostavil ráno do arcibiskupské rezidence na Menším Městě pražském.“ Na konec byl krasopisně s náležitými ozdobami a kudrlinkami vyveden podpis: „Doktor teologie a církevního práva Johánek z Pomuku, generální vikář pražské arcidiecéze.“

Je to příliš strohé na pozvání od dávného spolužáka, usoudil Blasius. Vypadá to, že to spěchá a přitom nepůjde jen o ochutnávání vína z arcibiskupských sklepů v Roudnici. Ale doufám, že nám Jenštejnovi sluhové připraví něco dobrého k snídani. Nu, co se dá dělat, povzdechl si františkán, opláchl si obličej ve vodě v dřevěném škopku a oblékl si svůj nepřiliš čistý františkánský hábit. Čistému vše čisté, pomyslel si v duchu, obul si opánky a vydal se přes chodbu oznámit páterovi Vlchníkovi, že dnešní kázání odpadá.

„Ale co řeknu lidem?“ zahořekoval kněz a zoufale se podíval na františkána.

„Co bys jim měl říkat? Povolala mne Jeho arcibiskupská Eminence zřejmě v nějaké důležité záležitosti,“ prohlásil Blasius pyšně.

„No jo, ale co když zase přijdou s tím upírem?“

„Žádní upíři nejsou,“ řekl františkán pevně a už pospíchal po schodech na ulici. Ani se neohlédl ke hřbitovu kolem kostela svatého Štěpána, odkud se právě ozval zoufalý výkřik jakési ženy. To už je to tak zařízeno, že ženské křičí víc než muži, pomyslel si Blasius a vzpomněl si přitom, jak včera při milování s ním křičela blondátá Marie. Po všech těch předcházejících trablech a obavách mu bylo najednou zase dobře. Stačí jedna pěkná mladá holka a lichotivé pozvání z nejvyšších míst a hned celý svět přestane být tím uslzeným údolím. Dobře naladěn pelášil františkán přes Koňský trh. Na rohu Staré pasířské na něj zavolal nevyspalý biřic Mařík Polenda.

„Krásný boží den, důstojnosti!“

„I tobě, chlapče,“ odvětil františkán a spěchal dál. Právě když míjel kašnu v dolní části tržiště, ozvalo se odtud rozčilené volání nějaké hospodyně, která sem šla s vědry pro vodu: „Lidičky zlatí, upír zase řádl! To je hrůza!“

Blasius s sebou šubnul, sotva uslyšel o upírovi, jinak se zachoval Mařík Polenda. Popadl svou sudlici a rozběhl se ke

kašně. To františkán, kterému výkřik o upírovi rázem ubral na náladě, přicházel pomaleji a rozvážněji, jak se na osobu duchovního stavu sluší. Došel až ve chvíli, kdy se biřic skláněl nad starou žebračkou. Oči měla vytřeštěné a na vrásčitém krku dvě krvavé stopy jako od upířích zubů.

„To je strašné,“ bědoval hostinský Tomáš od Zlaté husy. „Napřed naše Matylda, teď tenhleten chudák.“

„Víte, že to byla šlechtična?“ dala se slyšet jedna ze zvědavých hospodyněk, které sem přichvátaly zároveň s Maříkem Polendou a Blasiem.

„Jak to?“ podivil se Tomáš.

„Jmenovala se Eleonora z Gutštejna a provdala se za urozeného pána Jáchyma z Choustníku,“ vysvětlovala žena v dlouhé modré zástěře. „Jenže považte, svedla jeho podkoního a měla s ním dokonce pancharta. Její manžel ji za to vyhnal z hradu a ona se z toho, chudinka, pomátla na rozumu a skončila na stará kolena jako žebračka.“

„Hrozný osud,“ pokýval hlavou Tomáš. Pak si všimnul, že vedle něj stojí Blasius. „Co mi teď povíte, důstojný otče? Včera jste nám při kázání říkal, že vampýři jsou jen pohanskou pověrou. Tak kdo to má tedy na svědomí? Vidíte přece kousnutí upířích zubů?“ rozhořčoval se hostinský a všechny ženské kolem se přidaly, začaly dorážet na svého kazatele a rozčileně mu škubat za jeho hábit. Kdo ví, jak by to dopadlo, kdyby nezasáhl biřic Mařík Polenda.

„Nechte toho, ženské. Co si to dovoluujete strkat do osoby duchovního stavu?! Ta žebračka byla přece uškrcena, podívejte!“ Sklonil se a ukazoval na krk nešťastné Eleonory.

Blasius toho využil a rychle se vytratil. To by mu tak ještě scházelo, aby se na něho ty fúrie vrhly! Ani se neotočil a pádil k Havelské bráně a na Staré Město pražské. Měl namířeno na Kamenný most přes Vltavu. Když mu doktor Johánek píše, aby přišel ráno, tak si přece musí přichvátnout.

Staré Město pomalu ožívalo. Když ani minulý den, ani v noci

na dnešek nikde nezaznamenali žádné úmrtí na mor, respektive takové úmrtí, které by se dalo na vrub moru připsat, tržiště začala znovu ožít, kupci a řemeslníci otevírali své krámky a vystavovali své zboží. Po včerejším večerním dešti se navíc obloha rozzářila do modra a jen tu a tam ji zdobily našasené bílé obláčky. Slunce se odráželo v kalužích, v úzkých oknech, ve vědrech s vodou i ve sklenicích ranních pijáků, kteří se pro další boží den posilňovali mocnými doušky. Z kostela svatého Jiljí se ozýval zbožný mnohohlasý chorál a z kovářských dílen do toho znělo bušení perlíků do kovadlin. Blasius vypustil nešťastnou žebračku Eleonoru z hlavy a kolem dominikánského kostela svatého Klimenta a kláštera a špitálu křížovníků s červenou hvězdou došel ke Staroměstské mostecké věži.

„Kampak máte namířeno, důstojnosti,“ obrátil se k němu staroměstský biřic. Kamenný most byl totiž v držení Starého Města pražského, které zde na mýtném vydělávalo nemalé částky.

Blasius vytáhl ze záhradří pergamen se zlatou arcibiskupskou pečeti.

„Ach tak,“ zklamaně se zašklebil biřic. Pohled na pečeť mu zkazil náladu. Už si dělal zuby na pěknou stříbrnou minci, kterou by z toho zatroleného flandáka vymámil za použití mostu. Jenže pečeť se tuze leskla a erb na ní vypadal náramně důležitě. S takovými pány není radno si to rozházet. To pak člověk může, biřic nebřic, skončit pěkně na skřipci, ani nemrkne. Raději se otočil a hledal další oběť. Vida, támhle jede nějaký povoz, z toho určitě dostane víc peněz. Vždyť pokud se jim to nelíbí, mohou jet někde přes brod, nebo třeba plavat.

Blasius už byl pod klenutím brány ve Staroměstské mostecké věži. Bezděčně si přitom vzpomněl, co mu před časem mistr Křišťan z Prachatic vyprávěl o posvátné geometrii spojené s tímto místem. Člověk, který stojí v této bráně v den letního slunovratu, svátek svatého Víta, vidí zapadat slunce přesně za

svatovítskou katedrálou, respektive v místech, kde v katedrále stojí oltář. To však není jediné tajemství Staroměstské mostecké věže. Chrám Panny Marie Sněžné, nejvyšší svatyně na Novém Městě pražském, byl zbudován přesně v prodloužení přímký spojující tuto mosteckou věž s chrámem svatého Víta. Jiná příмка zase spojuje svatého Víta se starobylou rotundu svatého Kříže a jejich kostelem svatého Štěpána na Novém Městě. Zmíněná rotunda je navíc středem jakési hvězdice, jejíž východní cípy končí na významných místech Nového Města a Vyšehradu, na opačném břehu Vltavy pak končí v katedrále, v kostele svatého Vavřince na hoře Petříně a v kostele svatých Filipa a Jakuba ve vsi Smíchov.

Ale Prahu nepropojuje jen posvátná hvězdice, jak Křišťan tvrdil. Významné pražské chrámy vytvářejí vrcholy celkem čtyř trojúhelníků, které symbolizují čtyři hlavní živly – zemi a vzduch, vodu a oheň. Aby tyto trojúhelníky vůbec vznikly, nechal císař a král Karel blahé paměti postavit nejdůležitější kostely Nového Města pražského. Odpovídalo to jeho záměru připodobnit Prahu k novému Jeruzalému, městu nebeské spásy. Mistr Křišťan ovšem Blasiovi prozradil, že autorem tohoto projektu Prahy jako Jeruzaléma byl Karlův kancléř a velký astrolog Jan ze Středy. Po smrti Arnošta z Pardubic se právě on měl stát novým pražským arcibiskupem, jenže se prý s císařem a králem pohádal o projekt posvátné geometrie Prahy. A protože každý vládce musí mít vždycky pravdu, dopadlo to pro milého Jana tuze špatně. Karel nejenže místo něj udělal arcibiskupem Jana Očka z Vlašimi, strýce nynějšího arcibiskupa Jana z Jenštejna. Navíc ještě kancléře propustil ze svých služeb a poslal ho dělat biskupa až na Moravu do Olomouce. Ach, nevděk a ješitnost světem vládnou! Ani ten moudrý císař a král Karel, pater patriae, se nad malicherný spor nedokázal povznést.

Blasius se zahleděl směrem k Pražskému hradu. Nebo že by projekt nového Jeruzaléma, který zřejmě v důsledku odvolání

Jana ze Středy nebyl završen, nepředstavoval malichernost? Františkán se zastavil a zahleděl se k nedostavěné katedrále obklopené pavučinou lešení. Stavitel Petr Parlér teď pracuje v Kolíně nad Labem na přestavbě chrámu svatého Bartoloměje. Král Václav prý na dostavbu chrámu svatého Víta nemá peníze. Co nestihl otec, syna už nebolí, pomyslel si hořce Blasius.

Dotkl se však arcibiskupského pergamenu v záhradě a to ho naladilo na příjemnější myšlenky. Už se těšil na víno z roudnických sklepů. Když už bude s Jenštejnem mluvit, měl by mu poradit, ať dostaví katedrálu stůj co stůj. Ten chrám bude symbolem Českého království a všechny příští generace mu budou za to blahorečit. Blasius si představil, že někde na rynku Menšího Města pražského bude jednou stát socha slavného arcibiskupa a světce Jana z Jenštejna, v ruce bude držet plány na dostavbu katedrály, z jedné strany bude vedle něj, samozřejmě v menším provedení, stavitel a kameník Petr Parlér, z druhé pak on, františkán, slavný kazatel Blasius, který to všechno spískal. Přivřel oči a představil si nejlépe do bronzu odlitý pomník tří hlavních iniciátorů dostavby chrámu svatého Víta, svatého Václava a svatého Vojtěcha...

„Hej, vy tam, důstojnosti, nemotejte se po mostě, jako byste měl v sobě sud vína a uhněte se!“

Blasius tak tak stačil uskočit před povozem taženým dvěma koňmi. Vozka zapráskal bičem a zahrozil františkánovi. Mnich mu s širokým úsměvem poželal. Byl dobře naladěný, těšil se na posezení s dávným spolužákem a v ústech se mu už sbíhaly sliny na hlt nebo více hltů arcibiskupského vína. Se spokojeným úsměvem na rtech prošel mosteckou branou do Menšího Města pražského stuleného na úpatí pod královským hradem. Blízkost vladařského sídla jako by mu dodávala důležitosti. Po levé ruce teď spatřil komendu rytířského řádu johanitů, po pravé se tyčil arcibiskupský dvůr s mohutnou kamennou věží, za ním spatřil klášter svatého Tomáše.

Přeskočil louži uprostřed cesty, vyhnul se stádečku prasat, které si tady spokojeně rylo bez ohledu na důležitost tohoto místa a uchopil klepadlo na dveřích ve vratech do arcibiskupského dvora. Zabušil jednou, zabušil podruhé, nikdo nepřicházel otevřít. Teprve na třetí zabouchání se dveře maličko pootevřely a objevil se ozbrojenec s kovovou přílbou na hlavě.

„Co si přejete, otče?“

„Jsem pozván k Jeho Eminenci,“ zahlaholil bodře Blasius a zamával mu před očima pergamenem.

„To musí být nějaký omyl,“ upozornil františkána strážný.

„Jak to? Tady to přece mám černé na bílém.“

Ozbrojenec, který zřejmě neuměl číst, se však na pergamen ani nepodíval.

„To není možné, aby vás sem Jeho Eminence pozvala!“

„Jak to že to není možné? Víte, kdo já jsem?“ rozpálil se Blasius dotčený ve své ješitnosti.

„Prostě to není možné,“ trval na svém strážný a stále držel dveře jen mírně pootevřené.

„Budu si na vás stěžovat,“ vyštěkl františkán.

„Stejně nemáte komu, důstojnosti. Jeho Eminence arcibiskup je už druhý týden v Roudnici,“ ušklíbnul se zbrojnoš.

„Ale jak to? Vždyť mě sem k němu pozval pan generální vikář doktor Johánek.“

„Nemohl vás pozvat, protože je také v Roudnici. Zřejmě jste, důstojný otče, naletěl nějakému vtipálkovi.“

„Ale tady na pergamenu je přece arcibiskupská pečeť. Je na ní mitra a petrské klíče,“ protestoval Blasius a ukazoval zlatou pečeť strážnému.

Strážný se omluvně usmál: „Musím vás zklamat. Jeho Eminence používá jako pečeť znak Jenštejnů, dvě červené supí hlavy.“

„Jak je to tedy možné?“ podivil se Blasius. „Tomu nerozumím.“

Ale arcibiskupský zbrojnoš mu prudce zavřel dveře před nosem. Doba byla zlá a mohlo jít o provokaci královské strany. Však se leckdy za mnichy vydávali lidé, kteří nikdy nesložili žádný řádový slib ani omylem.

Františkán zůstal stát před arcibiskupským dvorem a bylo mu, jako by ho polil vařící smůlou. Žádné víno z roudnických sklepů ho nečeká, ba ani debata o potřebě dokončení katedrály. Na rynku Menšího Města pražského nebude stát Jenštejnova socha s Blasiem a Parlěrem po boku. Hnal se sem zcela zbytečně.

„Důstojný otec Blasius?“ ozvalo se znenadání za jeho zády.

„Ano, to jsem já,“ františkán okamžitě ožil.

Tak přece to nebyl omyl. Ten strážný zřejmě nic neví a Jan z Jenštejna sem přijel zcela tajně a chce s ním něco důvěrně projednat. Blasius se rychle otočil a spatřil dominikánského mnicha v černém plášti s kápí naraženou do čela. Do tváře sice neznámému mnichovi padal stín, ale nebylo možné si nevšimnout mírně prošedivělého plnovousu a přísných šedých očí, které Blasia probodávaly pátravým ledovým pohledem.

„Můžete mne, prosím, následovat?“ S tím se dominikán otočil a pustil se do úzké uličky kolem kamenné zdi arcibiskupského dvora. Aha, tam bude nějaký další boční vchod, napadlo františkána a rychle se pustil za vzdalujícím se černým pláštěm. Najednou ucítil tvrdou ránu do hlavy, zatmělo se mu před očima, ztratil vědomí a skácel se na zem jako špalek. Do uličky hned vběhli dva chlapíci oblečení jako nějací selští pacholci. „Dejte mu na hlavu pytel a pořádně ho svažte,“ poroučel jim dominikán. Pacholci si počínali velmi obratně. Za chvíli se Blasius proměnil v pevně převázaný balík se zakrytou hlavou. Chlapíci popadli jeho tlusté tělo tak snadno, jako by to byl pytel naplněný peřím, opatrně se rozhlédli a rychle ho odnesli a naložili do zakrytého povozu, který prve na Kamenném mostě františkána předjel.

„Tak máme naloženo,“ řekl dominikán kočímu, když si k

němu přisedl. Povož se znovu rozjel směrem do kopce ke královskému hradu. Dva selští pacholci zmizeli tak rychle, jako se objevili. Nikdo si ničeho nevšiml.

Jen strážný z arcibiskupského dvora zahlédl na chvíli povoz, který zastavil kousek od vrat. Ale proč a zda bylo na něj něco naloženo, vůbec nevěděl a ani se o to nezajímal. Byl jen rád, že se mu podařilo odehnat toho neodbytného františkána. Kdo ví, kdo to vlastně byl. Moc mu to smrdělo nějakou provokací Jenštejnových nepřátel. V duchu proto sám sebe pochválil. Takový průhledný podvod! Ten chudák ani nevěděl, že na pergamenu měl skutečnou arcibiskupskou pečeť, Bůh ví, kde ji splasil. V každém případě toho františkána oklamal, když mu řekl, že arcibiskup používá pečeť pánů z Jenštejna. Taková průhledná lež a ten údajný mnich mu na ni skočil. Zřejmě ho kdosi nastrčil a kdo ví, zda za rohem nečíhali královi vojáci, aby se arcibiskupského dvora zmocnili?!

Blasius se probral po hodně dlouhé chvíli. Bolela ho hlava, něco ho tlačilo do zad a měl hlad a žízeň. Otevřel oči a spatřil planoucí pochodeň. Oheň se nebezpečně přiblížil k jeho tváři a františkán dostal strach, že mu spálí tvář.

„Dejte to dál,“ zabručel namáhavě a chtěl pohnout rukama, ale nemohl. Teprve teď si uvědomil, že je má zkroucené za zády a do zápěstí se mu zařezávají provazy.

„Co to má znamenat?“ namáhavě se zeptal.

„Jen maličkost. Že jste totiž ve vězení, důstojnosti, a jen na vás záleží, jak dlouho si tady pobudete.“

Ve františkánovi hrklo. Napadlo ho, že na něj prasklo včerejší dovádění s blondýnkou Marií a teď ho drží v arcibiskupském žaláři. Jenštejn zřejmě bere své poslání arcipastýře tuze vážně a rozhodl se trestat hříchy kněží své diecéze. Jeho bývalý spolužák se stal jeho prvním výstražným případem. Možná se mu tím i mstí za to, že kdysi psával lepší latinské verše než on. Ach, že jsem taková slabá a hříšná nádoba, zalkal Blasius v duchu a zavřel oči.

„Vás nezajímá, proč vás tu držíme, důstojnosti?“

„To je přece nad slunce jasnější,“ povzdechl si františkán a odmítl otevřít oči. „Jsem v arcibiskupském žaláři. Můj bývalý spolužák mne trestá za hříchy proti celibátu...“

Odpovědí mu byl bujarý veselý smích. „No to se povedlo! Tak arcibiskupské vězení!“ smál se kdosi zlým chraplavým smíchem. „Tak se kolem sebe podívej, ty tlustý žoku! Tohle že je arcibiskupský žalář?“

Temná postava opsala pochodní kruh kolem sebe a Blasius v mihotavém světle spatřil ponuré sklepení vybavené kovovými notně zrezivělými předměty, které nepochybně sloužily k týrání vězňů. Následky takového týrání prozrazovaly pozůstatky zjevně lidské bytosti. Z hromádky hadrů v koutě na Blasia zírala vyschlá lidská hlava s propadlými tvářemi a prázdnými očními důlky. Bylo jen otázkou času, kdy se promění v holou lebku.

XIV.

„Šéfe, pojd'te honem ke svatému Štěpánu,“ křičel před rychtou mladý biřic Diviš. „Lidé se ženou na hřbitov vykopat toho čaroděje a probodnout mu srdce kůlem!“

„Co je to za nesmysl?“ divil se ještě rozespalý rychtář.

„U kašny na Koňském trhu prý našli další upírovu oběť. Ted' s ním chtějí navždy skoncovat!“

„Kde je Mařík Polenda?“

„Chtěl lidi zastavit, ale bylo jich na něj moc. Málem ho utloukli.“

„Koně!“ přikázal rychtář Protiva svému čeledínovi a za chůze si k opasku připínal meč.

„Já jim ukážu, zač je toho loket,“ vrčel, obul si kožené jezdecké škorňe a pospíchal na dvůr. Tady už mu čeledín přidržoval jeho osedlaného grošáka. Jakub se vyhoupl do sedla hbitě jako za mlada a vyjel na Koňský trh. Biřic Diviš s velkou sudlicí mu pěšky sotva stačil.

„Pospěš si! Kde jsou ostatní?“

„Vojtěch hlídá na hřbitově, Jaroslava jste včera poslal pro purkmistra a ostatní hoši už pospíchají rovnou ke svatému Jindřichu.“

„Je tam otec Blasius? Na toho lidé dají.“

Biřic však nic o oblíbeném kazateli nevěděl.

Rychtář už se dál nevyptával, popohнал koně, projel kolem Novoměstské radnice do Žitné ulice. Právě včas! Dav vedený hostinským Tomášem a několika dalšími křiklouny se už valil ke hřbitovu u kostela svatého Štěpána. Kdepak jen je Blasius? Vždyť z oken fary musí vidět, co se děje!

„Pane rychtáři,“ ozval se za ním úzkostný hlas pátera Lukáše Vlachníka. „Dobře, že jedete. Stalo se něco strašného!“

Protiva trhnul uzdou a otočil koně. „Co může být strašnějšího než ti zdivočelí hlupáci, kteří táhnout zneuctít hrob?“

„Biřic Vojtěch!“ křičel Vlachník. „Pojďte honem sem!“

„Co je s Vojtěchem?“ Jakub, jat neblahým tušením, popohnal koně ostruhami na svých škorních a prudkým trysek dorazil ke hřbitovu. U vchodu seskočil ze sedla a málem vrazil do hloučku žen kolem hrobníka Koláčka.

„Stala se hrozná věc,“ lomil Koláček rukama. Mezi hroby leželo šedou plachtou zakryté tělo. Rychtář rozrazil hlouček a strhl plachtu. V té chvíli by se v něm krve nedořezal. Ležel před ním biřic Vojtěch se zavřenýma očima. Byl mrtev.

„Někdo ho zezadu probodl dýkou,“ třesoucím se hlasem vypovídal hrobník.

„Ale proč? Taková podlá vražda!“ vykřikl Protiva.

„Pojďte se podívat, pane rychtáři!“

Koláček táhl Jakuba dál mezi hroby až ke zdi kostela. Tady místo hrobu hraběte Roqueperta zela do země vykopaná jáma, na jejím dně zahlédl otevřenou rakev. Byla prázdná.

„Kde je mrtvola toho čaroděje?“ vybafl vztekle rychtář.

„Fuč! Ulétl jako vampýr!“ vypískla jakási služtička, která zjevně náhodou teď po ránu zabloudila na hřbitov.

„Držte hubu, ženská,“ drsně ji okřikl rychtář. „Kdo ji odnesl?“ dorážel na hrobníka.

Koláček zoufale pokrčil rameny: „Nemám tušení. Večer byl hrob zcela neporušený.“

Protiva se zamyslel. V hlavě si sumíroval obraz toho, co se zde asi v noci přihodilo. Kdosi, patrně jich bylo víc, přepadl biřice Vojtěcha. Ti neznámí se k němu pravděpodobně připlížili a bodli ho do zad. Potom nerušeně vykopali Roquepertův hrob a odnesli jeho mrtvolu. Ale proč by to dělali? Jedno vysvětlení se nabízelo samo o sobě. Když tělo čaroděje zmizí z hrobu, všichni si budou myslet, že je upírem a že prostě frknul pryč.

Kdyby zde zůstal, dříve či později by se ho ti blázni, v čele s hostinským Tomášem, pokusili vykopat a probodnout mu srdce kůlem. A upír s probodnutým srdcem podle letitých pověr přestává být upírem. Jenže kdo má zájem na pověstech o vampýrovi a hlavně proč? Že by ten chlapík s šedýma očima a ledovým pohledem, který se oháněl zájmem království? Nebo tajemné Bratrstvo obruče a kladiva s Petrem Kvasem? Myšlenky letěly Jakubovi hlavou jako divocí koně. Však už se sem blížil dav z Koňského trhu a v jeho čele hostinský Tomáš mával špičatým kůlem.

Rychtář mu vyšel vstříc. „Jdete pozdě, Tomáši!“ ušklíbnul se. „Jak to? Proč pozdě?“

Chtěl ještě něco dodat, ale Protiva ho předešel. „Vampýr vám uletěl,“ prohlásil škodolibě. V davu za hostinským to zašumělo.

„Kde je? Kde je?“ volali lidé jeden přes druhého.

„Chyťte si ho, kde chcete, ale ve svém hrobě neleží. Raději mi povězte, co jste udělali s Maříkem Polendou, nebo budete mít co dělat se mnou.“ Rychtář výhružně položil pravačku v kožené rukavici na jílec svého meče. „Zabili mi jednoho muže a přísahám při Bohu Všemohoucím, že na oplátku zabiji každého, kdo se jen dotkne kteréhokoliv z novoměstských biřiců!“

„Uklidněte se, šéfe,“ ozval se zezadu hlas Maříka Polendy. „Na Koňském trhu jsme se jen trochu strkali a jich bylo o hodně víc.“ Mařík měl viditelnou modřinu pod okem, ale jinak se tvářil celkem spokojeně.

„Prý je tam další mrtvola. Kdo to je?“ otázal se rychtář.

„Ta stará žebračka, co sedávala u kašny...“

„Ta?“ Protiva zalapal po dechu. Právě na ni spoléhal jako na svědkyni, která potvrdí, že ten tajemný šedooký chlapík, zajímavější se o koupi Roquepertova domu, je vrah číšnice Matyldy. Zatmělo se mu před očima. Poté co zjistil, že zabili biřice Vojtěcha, to byla toho dne další rána. „Prohlédl jsi její mrtvolu?“

Mařík přikývl: „Byla usmrcena stejným způsobem jako starý Mates a jako Matylđa. Tedy uškrcena a pak ji kdosi dýkou poznamenal na krku, aby to vypadalo jako kousnutí upířími zuby.“

„Ted' ovšem dotáhli celou věc k dokonalosti. Vykopali Roquepertův hrob a ukradli jeho mrtvolu.“

„Jak to? Vždyť měl hrob hlídat Vojtěch!“ podivil se Mařík. To už dávno kolem nich byli další biřici a ratišti svých sudlic rozháněli dav.

„Vojtěch je po smrti!“

Mařík Polenda vytřeštil na rychtáře oči, jako by jeho zprávě nemohl uvěřit.

„Támhle leží,“ vzdychl Protiva. Biřic se prudce otočil, udělal pár kroků mezi hroby, nadzvedl plachtu zakrývající tělo, pohlédl na mrtvého přítele, chvíli mumlal slova modlitby, pak se narovnal a zahučel:

„Šéfe, co máme dělat? Slibuji, že ted' poteče krev. Ale ne naše!“

„Jen se neukvapuj,“ uklidňoval ho rychtář. Pak popošel ke zkoprnělému hrobníkovi, který tam stál jako hromádka neštěstí.

„Koláčku, kam by se podle vás dala schovat něčí mrtvola, aby to nebylo nápadné.“

„Víte, rychtáři,“ zauvažoval hrobník, „kdyby bylo po mém, šoupnul bych ji někam do márnice. Tam se mezi jinými mrtvolami ztratí. Jenže jestli je ten hibernián opravdu upír...“

„Nechte toho,“ přerušil ho rychtář.

„Ovšem pokud snad nejde o upíra, bude to tělo už trochu v rozkladu. Bude smrdět, chci říci zavánět...“

„Takže by na to někde v jiné márnici přišli,“ doplnil jeho úvahu Protiva.

„No, nemuseli by. To víte, rychtáři, kolikrát nemají pozůstalí peníze na pohřeb, a tak si nebožtík poleží v márnici i další dobu. Nemáte představu, jak pak páchne. Zpočátku je to taková

nasládlá vůně, která láká hlavně všelijakou hmyzí havěť, samozřejmě taky myši, a pak...”

„Nechte si těch nechutností, Koláčku. Kam jinam byste mrtvolu ukryl?“

„Tady ve městě bych ji nenechal, ale když zmizela v noci, pak ti lupiči měli čas ji vynést za hradby. V takovém případě by ji nejlépe ukryli v nějakém vinném sklepě, kterých je na vinicích nad Nuslemi nebo na Vítkově hoře dost.“

„Vida. To mě nenapadlo. Díky! A neviděl jste otce Blasia?“

„Říkal mi sakristián, že ho předvolal sám arcibiskup. Měl mít dneska přece kázání a to odpadlo. To víte, otec Vlachník to za něj nevezme. Ten může leda odsloužit mši, ale dar výřečnosti mu chybí.“

„Aha. Tak ještě jednou díky,“ pokývl hlavou Protiva a začal k sobě svolávat všechny své muže. Poté, co zavraždili Vojtěcha a Jaroslav Barbořin se ještě s purkmistrem nevrátil, jich bylo jen šest, tedy i s rychtářem sedm. O to víc práce budou muset zvládnout.

„Pročesejte celé Nové Město pražské a zaměřte se na všechny krčmy a hostince. Ale tentokrát tam nebudete vysedávat a nalévat se pivem nebo medovinou. Jasně? Každého podezřelého předvedete do městské šatlavy. Především mám zájem na Petrovi z Vinoře řečeného Kvas a Štěchovi z Lopuce.“

„To zavání pěkným malérem,“ poznamenal Mařík Polenda. „Kvas má známé i na královském dvoře.“

„Kdyby měl známé třeba u papeže, mne to nezajímá,“ zavrčel rychtář.

„Taky se podíváte po všech márnících. Hledáme mrtvolu toho čaroděje. Pamatujete si ještě, jak vypadal?“

Všichni kolem kývli.

„Dobrá. Teď si rozdělíme Nové Město, kam se kdo vydáme.“

Po chvíli měli plán hotový. Bylo jich zoufale málo, jen tři dvojice a rychtář se vydal na obhlídku sám. Tajně přitom

doufal, že natrefí na toho šedookého, který se oháněl zájmem království. Po svědectví mrtvé žebračky, o němž neměl důvod pochybovat, sázel na něj jako hlavního původce událostí posledních dnů a nocí. Jenže co až ho najde? Jak mu dokáže, že vraždil, když je svědkyně mrtvá? Stejně je to podivné, rozumoval. Hned tentýž den, co mu řekla, že ten šedooký zabil Matyldu, přišla sama o život. Že by ji někdo slyšel a chtěl umlčet? Vyloučeno. Přece když spolu mluvili, v nejbližším okolí nikdo nestál. Nebo že by její vražda byla zcela náhodná? A jak souvisel zájem šedookého o koupi domu na rohu Staré pasířské a Koňského trhu s pověstmi o vampýrovi? Otázek bylo stále příliš mnoho a odpovědi ve hvězdách!

Biřici brali hospodu po hospodě, teď po pověstech o moru nápadně vylidněných, ale na nikoho podezřelého nenatrefili. Jen tu a tam narazili na staré známé zlodějíčky a rváče a nikoho z nich při nejlepší vůli nemohli podezírat z toho, že by mohl mít prsty v tajemných vraždách na Koňském trhu a ve smrti Vojtěcha. Podobně marné bylo hledání Roquepertovy mrtvolvy po novoměstských márnících. Několikrát přitom narazili na dveře zamčené na petlici a příslušného hrobníka se nedohledali. Až v podvečer došli Mařík Polenda s Divíšem do končin v okolí kostela svatého Apolináře, kde mezi zahradami a dřevěnými boudami stála proslulá a už notně stará, starší než celé Nové Město, krčma Jedová chýše. Mařík si ji tak trochu schválně schovával až nakonec cesty v naději, že alespoň tady, kde se scházivali všelijací rošťáci, natrefí na někoho podezřelého.

„Hej, hostinský, naliž nám žitnou pálenku!“ hlaholil, sotvaže vstoupil. Jednak proto, že kořalku potřeboval, aby se po noci beze spánku a únavném dni trochu vzpamatoval a pak proto, že chtěl dát ostatním štamgastům najevo, že je mimo službu a jejich hříchy a prohřešky ho momentálně vůbec nezajímají.

„Ty jsi dneska nějak hrrr, Maříku! Nebojíš se, když teď jednoho biřice zabili?“

Polenda se neudržel, chytil hostinského pod krkem a zasyčel mu do tváře: „Poslechni, ty hospodská kryso, rychtář nám teď dovolil, že můžeme beztrestně zabít, koho si usmyslíme. Tak si dej pozor, abys to nebyl ty!“

„Vždyť jsem přece nic neřekl,“ bránil se hostinský.

„Poslechni,“ docela tiše zašeptal biřic a držel krčmáře stále pod krkem. „Nemáš tady slovutného Petra Kvase?“

Hostinský zbledl a učinil výmluvný pohyb očima do strany. Polenda strčil do Diviše, který rázem pochopil, oč jde. Skokem se oba přenesli ke dveřím do vedlejší místnosti, Diviš je ramenem rozrazil a s tasenými meči vpadli dovnitř. V nevelké komnatě seděli kolem stolu čtyři chlapíci a metali kostky o stříbrné groše. V jednom z nich Mařík poznal Petra řečeného Kvas, vytáhlého chlapíka s tváří podobanou od neštovic. Kopl do stolu, až odlétl a mince se rozsypaly po hliněné podlaze. Než však stačil přitisknout Kvase čepelí svého meče ke zdi, někdo do něj vši silou strčil, až se zapotácel. Petr z Vinoře toho využil a jako ještěrka proklouzl otevřeným oknem na dvůr. Dalším však Diviš už zabránil v útěku a Polenda t'al svým mečem muže, který ho odstrčil, do ruky.

„Auuu!“ zařval vousatý chlapík. „Co si to dovoluujete, jsem šlechtic!“

„A já papežský legát,“ zavrčel Mařík a srazil ho k zemi. Zbylí dva chlapíci už raději sami leželi a ani nedutali v očekávání věcí příštích.

„Co jsi zač? A odpovídej hezky rychle, nebo přísahám Bohu, že ti mečem rozpáru břicho,“ poroučel Polenda s mečem namířeným na vousáče.

„Jsem rytíř Štěch z Lopuce. Teče mi krev. To si pěkně odskáčete!“

„Štěch? To je to druhé jméno, na které nás upozorňoval rychtář?“ zeptal se Mařík svého druha.

„Tak se mi zdá, že jsme se trefili. Kvas nám sice pláchnul, ale dalšího podezřelého chlapíka máme,“ pochvaloval si Diviš.

Zvedl oba zbývající hráče za límec ze země a hbitě jim odebral jejich dýky, které měli u pasu. Chlapíci sice nadávali, ale proti dvěma svalnatým biřicům jim to nebylo nic platné. Ještě v krčmě všem třem svázali ruce a na provaze je vyvlekli ven.

„Kdo mi zaplatí útratu?“ ječel na ně hostinský.

„Pošli účet Petru Kvasovi. Ten přece utekl bez placení!“ zasmál se Polenda.

Tři hráči v kostky z Jedové chýše se tak stali jedinými úlovky velkého záťahu toho dne. Rychtář Protiva byl spokojen tak napůl. Doufal, že ze Štěcha vyrazí nějaké přiznání, doufal však marně. Rytíř z Lopuce jen vyhrožoval známostmi na královském dvoře, stále ukazoval na svou ruku s mokvajícím obvazem a chtěl mluvit jen s purkmistrem. Zbývající dva chlapíci zase zarytě mlčeli. Však ono je to přejde, pomyslel si Protiva, když všechny tři vedli do radniční šatlavy. „Počkejte, na skřipci budete zpívat jako slavíci,“ sliboval jim. „Ještě rádi mi řeknete, kde najdu Petra Kvasa!“

Ale ani Jakubovi nebylo do smíchu. Ten večer musel ještě rodičům biřice Vojtěcha oznámit, že byl jejich syn zavražděn. Čekala ho cesta do vesnice Michle, kde bydleli. V duchu si sumíroval slova soustrasti a také připravil váček stříbrňáků, kterými chtěl zmírnit jejich žal. Pak je naučtuje purkmistrovi, ať se také snaží, říkal si. Však se purkmistra Hanuše Zlatníka dočkal ještě týž večer. Když se na svém grošáku vracel kolem radnice, všiml si skupiny koní přivázaných u dřevěného zábradlí. V jednom z nich poznal podle sedla hnědáka Jaroslava Barbořina. Sláva, purkmistr je zpátky! Ukázalo se však, že důvod k radosti měl pramalý.

„Co se tu děje?“ oslovil ho Hanuš Zlatník otázkou, sotvaže vstoupil do radniční síně. Purkmistr byl zjevně rozčilený a rázoval po síni sem a tam.

„Vítám tě zpátky, Hanuši,“ pozdravil ho Protiva a se zájmem pozoroval purkmistrovo chování. Za Zlatníkovými zády však spatřil Jaroslava Barbořina, který palcem namířeným k zemi

naznačoval, že první muž Nového Města není s něčím spokojen.

„Vysvětlíš mi, proč sedí v šatlavě urozený rytíř Štěch z Lopuce?“

„Přinejmenším je podezřelý z vraždy,“ odpověděl klidně rychtář.

„Koho měl podle tebe zabít a kde?“

„Včera v domě za Týnským dvorem doktora Angela z Florencie.“

„Pokud vím, Týnský dvůr je na území Starého Města pražského, takže se nás to ale vůbec netýká. Jaké máš proti němu důkazy?“

„Je členem tajného společenství Bratrstva obruče a kladiva...“

„Ne, já snad špatně slyším!“ ječel purkmistr. „To není možné!“

„Proč by to nebylo možné?“

„Protože...“ Hanuš Zlatník chtěl něco říci, ale pak z ničeho nic mávl rukou. „Nic ti nebudu vysvětlovat. Prostě pana rytíře Štěcha z Lopuce pěkně teď hned pustíš ze šatlavy a omluvíš se mu!“

„Ani mě nenapadne!“

„Tak ho jdu pustit sám,“ prohlásil rozhodně purkmistr a namířil si to ke schodům vedoucím do sklepení.

„Nedělej to, Hanuši, pustíš zločince!“

Purkmistr se vrátil, chytil Jakuba za loket, stoupl si na špičky a důvěrně mu zašeptal do ucha: „Víš, co je to bratrstvo zač? Spolek zasvěcenců, který staví kapli Božího těla a který podporuje Jeho Milost krále Václava. Od nich ruce pryč!“

„Tak proč je v tom spolku Petr Kvas?“ odsekl rychtář.

„Říkáš Kvas? Tak o tom tedy nic nevím. No dobře,“ pokývl hlavou purkmistr. „Necháme je tam do rána a pak se uvidí. Jedna noc na slámě snad nebude panu rytíři vadit.“

„Víš Hanuši, ten pan rytíř je také pěkné kvítko. Jestli přispívá

na stavbu kaple Božího těla, to mu hříchy neumaže.“

„Nechme toho,“ zamlouval celou záležitost purkmistr, který neměl rád konflikty a spory a už vůbec ne s umíněným a paličatým rychtářem. „Raději mi pověz, proč jsi pro mne poslal.“

„Jednak tady není žádný mor a pak, je tu po tobě shánka. Jistý chlapík má zájem koupit tvůj dům, kde bydlel hrabě Roquepertus.“

„Jak vypadá ten chlapík?“

„Je střední postavy, má zastřižený prošedivělý plnovous a šedé oči, které kdyby mohly, vraždily by pohledem.“

„Ach ne,“ purkmistr si dlaněmi zakryl tvář.

„Hanuši, ty víš, kdo to je?“

„Jistěže. Jeden z nejnebezpečnějších lidí v Čechách. Markvart ze Zvířetic, pravá ruka královského podkomořího Zikmunda Hulera.“

„Co ty s ním máš společného?“

„Chce mě zničit, za babku skoupit všechn můj majetek.“

„Proč by to dělal?“

„Protože chce ovládnout celé Nové Město pražské a neštítí se přitom ničeho. Ale moc mluvím a to se v tomto případě nevyplácí.“ Purkmistrovi se chvěl hlas.

„Tak proto jsi odjel tak nakvap z Prahy? Ne kvůli moru, ale ze strachu z toho Markvarta, či jak se jmenuje?“

Hanuš Zlatník přikývl. „Ale necháš si to pro sebe, slib mi to?“ zaprosil.

„Nemohu si to nechat pro sebe. Máme tady čtyři vraždy, z toho v jednom případě jde o mého muže a na to se nezapomíná. Přál bych ti vidět tváře jeho rodičů, když jsem jim to dneska sděloval.“

„Tak mi alespoň slib, že když nebudeš mít skálopevné důkazy, nic proti Markvartovi ze Zvířetic nepodnikneš.“

„Já ti mohu slíbit, že ty důkazy mít budu.“

„Pak je to náš konec,“ hořce si povzdechl Hanuš Zlatník a

znovu skryl hlavu v dlaních. Měl v té chvíli pocit, že je dočista mrtvý muž.

XV.

„Tak co, fland’áku, chceš natáhnout na skřípec nebo raději do železné panny? S pannou si ještě nespál, co? Tahle by ti dala zabrat, to ti povídám,“ smál se chlapík se zastřiženým prošedivělým plnovousem a s šedýma očima, které si Blasia prohlížely se zlomyslným potěšením.

„Co ode mne chcete?“

„Abys přestal kázat ty nesmysly o tom, že vampýři jsou pohanskou pověrou. Vampýři jsou, budeš se divit, až ti budou vysávat krev z těla!“

Františkán mlčel. Seděl na slámě, ruce měl svázané za zády a bylo mu v té chvíli do breku. Byl by nejraději plakal jako malé dítě, kdyby se nestyděl.

„Toho mistra Křišť’ana, který tvrdil, že v Praze mor není, tady máme taky. V Praze mor je a ty na něj zhebneš, pokud neskončíš v železné panně, fland’áku. Nebo jestli ti neprokousne tvůj tlustý krček upír. Takhle, dívej se dobře...“ Šedooký chlapík se tváří přiblížil těsně k Blasiovu obličejí a z ničeho nic najednou udělal „raf“, jako by chtěl františkána kousnout. Mnich se lekl, až lehce vyjekl.

„Bojíš se? To je dobře. Tak čím začneme? Hej!“ Šedooký chlapík se otočil a zavolal kamsi za sebe do tmy. Po chvíli se objevil rozložitý, do půl těla nahý svalovec jen v šedých nohavicích a s hlavou zakrytou červenou kápí.

„Kat!“ Blesklo Blasiovi hlavou a srdce se mu sevřelo hrůzou.

„Připrav železnou pannu, ať ji tady důstojnému otci předvedeme v celé kráse.“

Kat přistoupil k vysoké železné skříni ve tvaru lidského těla a

otevřel ji. Uvnitř se ježily ostré bodce.

„No, co říkáš, fland'áku, není to krása? Stačí se postavit dovnitř a nechat se tam na chvíli zavřít. A všechny ty ostré hroty budou pěkně pomalu vnikat do tvého smradlavého těla. Není to rozkošné? Vlašský vynález! A víš kdo ho k nám přivezl? Nikdo menší a méně významnější než císař a král Karel blahé paměti. Nu, kate, přiveď sem našeho přítele.“

Muž v červené kápi došel až Blasiovi, jedním mocným šklubnutím ho postavil na nohy a přitáhl před rozevřenou železnou pannu.

„A teď se podíváme, jak vypadá takové objekty s touto pichlavou dámou. Nu, nedej se dvakrát pobízet, fland'áku, a šup dovnitř!“

Blasius vytřeštil oči, všechno se v něm stáhlo, hrůzou se mu zamotala hlava a najednou zůstal bezvládně viset v katových rukách.

„Omdlel, Vaše Jasnosti.“

„Je to posera. Ani milovat s železnou pannou se nechce. Dneska už ti kněží nic nevydrží. To by měla vidět Jeho Eminence, jakou to má čeládku, a ne se válet někde v Roudnici. Fuj!“

„Mám ho polít vodou, Jasnosti?“ zeptal se kat.

„Nech ho ležet. Máme spoustu času.“

Šedooký chlapík vyjmul hořící pochodeň z kovového držáku na zdi, otočil se a opustil sklepení. Kat v červené kápi ho následoval.

Blasius nevěděl, jak dlouho ležel na kamenné podlaze. Když konečně otevřel oči, měl pocit, že se na něj někdo dívá. Pootočil hlavu a spatřil, jak ze slámy vedle něj vylézá had. Měl však mnohem větší hlavu, než jakou hadi obvykle mívají. Měl žhnoucí oči a velká ústa, z nichž šlehal rozeklaný jazyk. Ke svému úděsu si všiml, že hlava má i dva růžky. Ďábel! Blesklo mu hlavou a zařval děsem, až se skutečně probudil.

Všude byla tma, cítil pach shnilé slámy a vlastního potu.

Jediný zvuk, který slyšel, byl tlukot jeho vlastního srdce. Najednou se mu hrozně chtělo močit, ale nemohl se ani pohnout, natož postavit na nohy. Připadal si celý jako ochrnutý. Tlak v močovém měchýři se stupňoval tak dlouho, až to Blasius nevydržel a prostě se pomočil. Pocítil mokro na stehnech, ale zároveň úlevu a s ní i jiskřičku naděje.

Pokusil se posadit. Začal se pomalu nadzvedávat, s rukama svázanýma za zády a s objemným břichem to však šlo velmi těžko. Supěl a hekal, až se mu to po dlouhém úsilí skutečně podařilo. To už si jeho oči pomalu začaly zvykat na tmou, která ho obklopovala. Připadalo mu, že se nachází v rozsáhlém klenutém sklepení, ale až na strop nedohlédl. Vrchol klenby mohl být někde velmi vysoko. Bylo tu poměrně vlhko a zima, ale to bylo asi to nejmenší, co Blasiovi vadilo. Ještě v klášteře býval podrobován různým zkouškám, které měly potvrdit jeho odolnost a oddanost. Sám pak zažil hodně nepříjemných chvil, kdy neměl ani co jíst, ani střechu nad hlavou. Z tohoto pohledu bylo sklepení, v němž se nyní nacházel, alespoň příjemné v tom, že nebyl vystaven nepřízní počasí a měl jakous takous střechu nad hlavou.

Ale kde vlastně? Arcibiskupský dvůr to jistě nebude. Jinak by se mu neposmívali „flandáku“ a asi těžko by strašili tou železnou pannou. Jak znal Jana z Jenštejna, věděl, že něco takového by nepřipustil. Jenže kdoví? Třeba ani neví, že má ve své rezidenci takovou mučírnu! Kdo by ji pak tedy zřídil? Arnošt z Pardubic? Nebo Jan Očko z Vlašimi? Na žádného z předchozích pražských arcibiskupů mu něco takového příliš nepasovalo. Byli to moudří a laskaví muži, byť o jejich povaze a skutcích věděl jen z doslechu a nikdy se s nimi nesetkal. To Jakub Protiva, který býval osobním strážcem císaře a krále Karla, je jistě znal a mohl by o nich vyprávět.

Jenže co je vlastně s Jakubem? Blasius zavřel oči a představoval si, jak ho ten ramenatý obr přijde osvobodit. Jednou ranou mečem srazí jak toho šedookého, tak kata,

rozváže mu ruce a vyvede ho z tohoto strašného vězení. Proč už tady vlastně není? Jistě ani neví, že on, chudák Blasius, úpí ve vězení. Určitě je to boží trest za to, jak včera dováděl s nevěstkou Marií. Hospodin ho viděl a rozhodl se ho ztrestat. Ale proč tak přísně? Jaképak přísně? Což neporušil celibát, což neporušil posvátný slib složený při vstupu do řádu svatého Františka? Ach, měli by ho důtkami bít, bičovat ostrými hřeby, až by mu kůži na zádech dokrvava rozbili. Jenže když se to vezme kolem a kolem, což nebyla ta železná panna ještě strašnější a což tu stále nečíhá? Možná že za chvíli přijde kat a zavře ho do hrůzné panny a vytáhne odtud jeho mrtvolu. Nezaslouží si žít. Provinil se a musí pykat.

Jenže proč Bůh ve své všemohoucnosti obdařil milování se ženou takovou spoustou rozkoše? Jenom proto, aby člověka zkoušel? Nebo je rozkoš milování od ďábla? Kdo se v tom má vyznat, dumal Blasius. Jakže to napsal svatý Augustin, biskup z Hipponu? Františkán vzpomínal na svá univerzitní studia a v paměti lovil slova: „O, já ubohý! Kdy se bude moci má nerozhodnost vyrovnati Tvé přítomnosti? Ty, Pane, miluješ samotu, já společnost, Ty ticho, já hluk, Ty pravdu, já marnost, Ty čistotu, já nečistotu. A co více, Pane! Ty jsi vpravdě dobrý, já zlý, Ty svatý, já bídný, Ty spravedlivý, já nespravedlivý, Ty jsi světlo, já jsem tma, Ty jsi život, já jsem mrtev, Ty jsi lék, já jsem nemocen, Ty jsi radost, já smutek, Ty svrchovaná pravda, já naprostá marnost jako každý člověk živý...“ Blasius se rozplakal. Štkal čím dál víc, až se mu třásla ramena. Jeho brekot se rozléhal stále hlasitěji pod klenutým stropem sklepení.

Náhle ho uprostřed zoufalého záchvatu sebelítosti a zoufalství vyrušil cizí zvuk. Zdálo se mu, že někdo jakoby z velké dálky cosi volá. Utřel si špinavou dlaní slzy a zaposlouchal se. Podivné bylo, že nedokázal určit směr, odkud se volání ozývalo, natož aby rozuměl jednotlivým slovům. Znělo to jako „kotady“ nebo „jekok“, prostě to nedávalo smysl. Tajemný hlas

se odrážel od klenby skryté kdesi v temnotě nad Blasiovou hlavou. Musím si rozvázat ruce, napadlo františkána. Pak se vydám za tím vzdáleným hlasem. Najednou měl program a to mu vlévalo do žil novou naději. Snad tady přece jen nebude umučen nebo nezahyne bídnou smrtí hladem a žízní. Umučen? Jsou tady přece mučící nástroje, které mají dost ostrých hran a bodců, s jejichž pomocí by se mohl zbavit pout. To je nápad. Zahleděl se do šera, které ho obklopovalo, a očima hledal obrysy té strašné železné panny. Po chvíli cosi po levé ruce uviděl. Namáhavě se postavil na nohy, několikrát přitom povážlivě zavrával, až se mu to konečně podařilo a pustil se opatrnými šouravými kroky po kamenné podlaze směrem k tomu strašnému nástroji bolestivé smrti. Když se dostrachal až na místo, zjistil, že železná panna je zavřená a on ji nedokáže nijak otevřít. Zkoušel to udělat nohama, ale málem si ukopl bosý palec. Co teď? Musí tady přece být i něco jiného. Taková mučirna bývá zařízena všelijakými ostrými nástroji. Co je to tady vedle? Aha, má to přičky, bude to asi žebřík. A vida, tady je nějaký hák. Blasius se k němu postavil zády, položil svázané ruce na hrot háku a snažil se jimi cuknout tak, aby roztrhl provaz, kterým byl spoután. V zápětí pocítil prudkou bolest. Místo provazu si roztrhl dlaň. Cítil řinoucí se krev a bylo mu znovu do pláče. Ale nevzdal se. Na druhý pokus si počínal šikovněji. Pomaloučku škubal svázanýma rukama na hrotu háku, až náhle pocítil úlevu. Bylo to neuvěřitelné, ale měl volné ruce. Naplnil ho pocit obrovského uspokojení. Vida jak málo někdy stačí ke štěstí! Třel si odřená zápěstí a snažil se kusem svého hábitu zastavit krev, jež se mu řinula z dlaně. Konečně se mu to podařilo, a proto se znovu zaposlouchal, zda ještě uslyší ty podivné zvuky. Skutečně odkudsi nad ním nebo snad pod ním, to naprosto nechápal, jak je to možné, se ozvalo „kotady“ či „jekok“.

Mám volné ruce, mohu chodit, co mi schází? Nic. Pouze svoboda, ale i ta brzy bude. Vydá se dál za tím tajemným

hlasem, jen kdyby dokázal rozpoznat, odkud se vlastně ozývá. Pomalu krok za krokem, aby nevrazil do nějakého dalšího mučícího nástroje, se vydal sklepením. Asi po deseti krocích do čehosi vrazil. Hmátl před sebe a nic nenahmatal, sedl si tedy na bobek a hmatal kolem sebe po zemi. Tady něco leželo, bylo to na omak měkké, pak ucítil nějakou látku a pod ní zřejmě lidské tělo. Blasius uchopil toho neznámého a zacloumal s ním: „Člověče, vzbud' se!“

Ale neznámý se mu sesul do náručí a františkán si teprve teď uvědomil, že drží v náručí umrlce. V šeru uviděl, jak na něj z vyzáblého obličeje hledí dva prázdné oční důlky. Zařval samou hrůzou a omdlel.

Probudil ho svíravý hlad a palčivá žízeň. Hej hospodo, chtěl zvolat, než si uvědomil, že neleží s hlavou opřenu o stůl v Černém pivovaru, ale sedí na kamenné podlaze a na klíně má zetlelou a od krys ohlodanou mrtvolu. Prudce ji odstrčil, ale pak ho jako kněze zalila vlna soucitu. Poklekl vedle neznámého nebožtíka a jal se modlit za jeho duši tu nejstarší a nejznámější modlitbu: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno Tvé, buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi, přijď království Tvé...“

Náhle uslyšel za zády kroky a hlas, který důvěrně znal. „Jestli se nemýlím, tak tady se modlí otec Blasius.“

„Křišťane, příteli milý, kde se tady bereš?“

„A kde se tady bereš ty?“

Oba si nad mrtvolou neznámého padli do objetí.

„Jak jsi se tu ocítl?“ vyptával se dychtivě františkán, když přece jen popošli o kus dál a usedli na otep zetlelé slámy.

„Mohu si za to sám svou umíněností. Královský podkomoří Zikmund Huler si mne předvolal na Hrad a vyptával se mne jako lékaře na mor.“

„Když jsem mu řekl, že žádný mor ve městech pražských pravděpodobně není a že jsem zatím neviděl jedinou oběť moru, dal mě sem odvést s tím, že mě pustí teprve tehdy, až

přijdu k rozumu.“

„To znamená, že jsme zavřeni ve sklepení hradu českých králů?“

„Zcela jistě,“ přikývl hlavou mistr Křišťan z Prachatic.

„No to je neuvěřitelné! To je skandál!“ vybuchl Blasius.

„Proč se tak rozčiluješ?“ divil se Křišťan. „Což nechápeš, že Jeho královská Milost má vždycky pravdu a může trestat, koho si zamane?“

„Ale tebe přece trestá jen jeho podkomoří a já dokonce ani nevím, kdo a proč trestá mne. O tom jistě král Václav nemá ani ponětí.“

„Ale Blasie, zase opakuješ tu s takovou urputností tradovanou pověru, že panovník je dobrý a nanejvýš milosrdný a za všechno špatné mohou jeho zlí rádci? Cožpak by si opravdu dobrý panovník vybral zlé rádce?“

„Milý Křišťane, to je na dlouhou filozofickou disputaci. Připusťme, že tebe tu drží, protože jsi veřejně popíral existenci moru v městech pražských. A král Václav právě tuto pověst potřeboval, aby se zbavil svého nemilovaného bratříčka, uherského krále Zikmunda. Ale já jsem tu zřejmě proto, že jsem ve svém kázání popíral existenci vampýra a tvrdil, že víra v nějaké mrtvé vysávače krve je pohanská pověra. To je trochu slabý důvod k uvěznění, ba dokonce k vyhrožování smrti. Vždyť mi tady kat ukazoval takovou hrůznou skříň vypolstrovanou hřebíky, do které mě chtěl zavřít. Říkají té obludnosti železná panna!“

„Blasie, cožpak jsi slepý a hluchý? Proč myslíš, že se Jeho Eminence zdržuje raději v Roudnici a do Prahy ani nepáchne? Bojí se krále a jeho lidí. Vždyť tady v Čechách válčí panovník s arcibiskupem, ti dva se srdečně nenávidí až za hrob. A když král se svými lidmi nemohl zmáchnout Jenštejna, zmáchl jiného kněze, o němž se navíc ví, že je arcibiskupův přítel!“

„Ach,“ povzdychl si františkán, „jací my jsme přátelé? Pravda, za studií v Bologni a v Padově jsme spolu vypili

nejednu číši a prohnali nejednu sukni, ale to už je dávno pryč. Z milosti a přízně Jana z Jenštejna jsem sice kazatelem u svatého Štěpána, ale to je tak všechno, co od něj z dávného studentského přátelství mám.“

Křišťan však trval na svém: „To, co říkáš, nikoho nezajímá. Jednou tě hodili do arcibiskupovy truhlice, tak jsi jeho člověk. A proto zasloužíš trpět. Že proti panovníkovi nic nemáš, že proti němu nebrojíš? Koho to zajímá! Až se budeš houpat na šibenici pod Vítkovou horou nebo na Petříně...“

„Nestraš, Křišťane!“ okřikl svého druha Blasius. V duchu si připomněl, že jako původem šlechtický levoboček by měl být, když na to přijde, s'at. Ale jen jestli stihne královskému katovi vysvětlit svůj vznešený rodokmen! Čert aby to spral!

Oba přátelé zmlkli. Teprve po chvíli se františkán znovu ozval:

„To tady budeme jen tak sedět a čekat, až si pro nás kat přijde? Navíc mám hlad a žízeň a jak to tak vypadá, jídlo ani pití se sem zřejmě nenesí. Vždycky jsem si myslel, že každý vězeň má nárok na skývu chleba a vědro vody denně, jenže jak vidím, pořádně jsem se spletl.“

„A co chceš dělat?“ otázal se Křišťan.

„Zapoj trochu do hry svůj astrologický mozek. Co nám říká dnešní postavení hvězd?“

„Před dvěma dny jsem se díval na svůj horoskop a nic jsem z něho nevyčetl o tom, že bych měl v nejbližší době shnít v žaláři.“

„Alespoň jedna uspokojivá zpráva. Když neshniješ ty, snad neshniji ani já. Ale víš co mi vrtá hlavou? Kde jsi se tady tak najednou vzal? Jak to, že jsme zavřeni v jednom sklepení?“

„Šel jsem stále tmou a narazil na mříž. Chvíli jsem volal, zda tam někdo je...“

„Aha, to bylo vzdálené volání, které jsem slyšel,“ dovtípil se Blasius.

„A pak jsem zkusil tou mříží zacloumat a vida, vysadil jsem

ji. Pak už jsem uslyšel tvou modlitbu...“

„Skvělé. Jestli jsou tady všechny mříže upevněny tak slabě, mohli bychom se po našem vězení trochu porozhlédnout. Třeba se někudy dostaneme ven! Odkud jsi přišel?“

„Tady zleva...“

„Tak půjdeme doprava! Tím snad nic nezkazíme.“

Oba přátelé se vydali naznačeným směrem podél zdi, jednou rukou se stále dotýkali na omak vlhkých kamenů. Občas ucítili, jak jim přes ruku zřejmě přeběhl pavouk, a tak pokračovali v šeru dál a dál.

„Tady, zdá se, cesta končí,“ hlásil Křišťan.

„Něco jsem nahnatal,“ ozval se Blasius.

To, co nahnatal, se ukázalo být silně zrezivělým železným kruhem upevněným ve spáře mezi velkými kameny.

„Asi k němu přivazují vzpurné vězně,“ dumal nahlas františkán. „Zkusím za něj zatáhnout. Třeba se za ním skrývá nějaká tajná chodba. Takovou jsme mívali na univerzitě v Bologni,“ vzpomínal.

Uchopil kruh, zatahal za něj, ale nic se nestalo.

„Musíš silněji. Počkej, pomohu ti.“ Mistr Křišťan uchopil kruh oběma rukama a vší silou s ním škubnul. Ve zdi cosi zaskřípělo.

„Vida, funguje to,“ zvolal radostně Blasius, popadl volnou část kruhu a zároveň s věhlasným lékařem jím trhnul. Před oběma vzdělanci se objevila temná škvíra.

„Sláva, chodba je tady,“ zaradoval se Křišťan a znásobil své úsilí. Celá kamenná stěna se dala do pohybu. Zároveň však Blasiovi ujely nohy a před očima svého přítele náhle zmizel kamsi do hlubin. Křišťan slyšel jen jeho vyděšený vzdalující se hlas. Nezaváhal a vrhl se nohama napřed za ním. Zároveň uslyšel, jak se zeď za ním zase zavírá. Napadlo ho ještě, že je zřejmě uložena na nějakém otočném čepu. Možná je tam dokonce pružina. Ale ta by přece nedokázala pohybovat kamennou stěnou, blesklo mu hlavou, než se praštil a ztratil

vědomí.

Blasius zatím dopadl kamsi do černé páchnoucí vody, všude byla tma, jen kousek před sebou zahlédl proužek světla. Než se však stačil rozkoukat, dostal hroznou ránu do zad a znovu upadl a pořádně si té špíny loknul. Už mě zase mají, blesklo mu hlavou. Ale co to? Útočník se ani nehnul, sice františkána srazil, ale vůbec se mu nesnažil svázat ruce nebo něco takového. Blasius se opatrně dotkl těla neznámého muže, nadzvedl jeho hlavu a teprve zblízka rozpoznal, že je to mistr Křišťan z Prachatic. Oči měl pevně zavřené a nejevil nejmenší známky života.

„Hej, příteli!“ zvolal františkán vyděšeně a začal Křišťana pleskat pravačkou po tváři, aby ho probral. Jak ho přitom držel levačkou nad vodou, začala mu ochabovat. „Prober se, už tě neudržím!“ volal zoufale. Křišťanovo tělo mu sjelo z rukou a zmizelo pod hladinou. Za chvíli se však vynořila mokrá hlava, oči byly otevřené a ústa prskala vodu.

„Fuj, taková špína. V tom jsou snad splašky z celého královského hradu!“ nadával Křišťan. „Jestli až doposud v Praze mor nebyl, tak z téhle močky ho dozajista chytíme jako první.“

„Sláva, ty žiješ!“ radoval se Blasius. „Můžeš se postavit na nohy?“

Křišťan to zkusil a kupodivu to šlo. Voda už mu sahala jen po kolena. „Vidíš tamhle to světlo před námi?“

„Vidím, jdeme tam.“

Chodba se stále zužovala, až to jednu chvíli vypadalo, že Blasius se svým tlustým pupkem tudy neproleze. Jeho františkánský hábit byl celý roztrhaný, ale nakonec se šťastně protáhl i tím nejužším místem. Ještě pár kroků a oba přátelé náhle ovanula vůně lesa a uslyšeli zpěv ptáků. Nad hlavou se jim klenulo narůžovělé večerní nebe. Užaslí a nadšení se skutáleli po prudkém travnatém svahu do Jeleního příkopu. Za nimi se jako temná hrozba tyčily hradby Pražského hradu.

„Rychle pryč, ať nás strážé nezahlédnou,“ popoháněl Blasia Křišťan. Rychle seběhli k potoku Brusnice a hustými křovisky po jeho březích se prodírali po proudu k Vltavě. Teprve ve vrbinách na břehu řeky se zastavili.

„Kde teď seženeme převoz?“ zajímal se Blasius.

„Vidíš támhle ten mlýn?“ Křišťan ukazoval na šindelovou střechu vyčnívající nad mohutnými duby. „Patří mému známému mlynáři Tadeášovi. Před časem jsem mu vyléčil manželku z horečnaté nemoci. Jistě nám neodmítne pomoci a určitě nás převezde na protější břeh.“

A oba přátelé honem pospíchali k mlýnu.

XVI.

„Máte štěstí,“ vrčel rychtář Protiva na Štěcha z Lopuce, když otevíral dveře jeho cely. „Purkmistr trvá na tom, že vás mám propustit. Ale než to udělám, chci se vás na něco zeptat.“

„Nic vám neřeknu,“ šklebil se rytíř Štěch, „dokud se mi neomluvíte za neoprávněné zadržení.“

„Vám se mám omlouvat? To si raději nechám useknout ruku,“ odbyl ho Jakub.

„Jen abyste pak nelitoval. K čemu je rychtář s jednou rukou, he?“

„Nechte si ty poznámky a raději řekněte, co víte o vraždě doktora Angela z Florencie?“

„Toho apatykáře? Tak on to má za sebou? To jsou mi věci. Proč bych měl mít s jeho smrtí něco společného?“

„Protože v ní má prsty jistý polský student Michal Czizka. Znáte ho?“

„Proč si myslíte, že bych ho měl znát?“

„Je členem toho vašeho bratrstva.“

Štěch z Lopuce náhle zvažněl:

„Co víte o bratrstvu?“

„Že jste tam všichni pěkní ptáčci.“

„Ach tak. Podle čeho tak usuzujete, rychtáři?“

„Dobře znám Petra Kvasu a být po mém, už by se dávno houpal na šibenici na Šibeničním vrchu pod Vítkovou horou.“

„Petr z Vnoře je šlechtic a já si vyprošuji, abyste o něm takto mluvil.“

„Od takových šlechticů raději dál...“

„Pozor, rychtáři, abyste nelitoval...“

„Já se, Štěchu, nebojím ani vás, ani vašich přátel, byť by byli i královskými úředníky.“

„Jak je libo,“ ušklíbl se rytíř z Lopuce a pohledem plným nelíbené nenávisti pohlédl na Protivu. „A teď mě pusťte ven!“

„Běžte a vyříd'te Petru Kvasoví, ať si dá na mne pozor,“ zahrozil odcházejícímu rychtář. Díval se, jak Štěch peláší vzhůru po schodech ze sklepení do radničního mázhauzu a bylo mu v té chvíli všelijak. Zase má prázdné ruce a kdekdo si na něj ukazuje. Nové Město je samá vražda a ty chytáš nepravé. Ale jak chytit toho pravého? Kdepak asi je ten chlapík s šedýma očima a ledovým pohledem?

„Co budeme dělat, šéfe?“ ozval se Mařík Polenda. „Takovou jsem měl radost, když jsme včera v Jedové chýši dopadli ten povedený trojlístek a teď jsou zase na svobodě,“ povzdechl si.

„Kuš,“ odsekl nazlobeně rychtář. „Ještě ty mě štví!“ Rozhodným krokem vyrazil z radnice rovnou do Černého pivovaru.

Asi v polovině cesty přes Dobytčí trh ho však zarazilo troubení a dusot koňských kopyt. Koho to sem čerti nesou? Že by někdo přijížděl ohlásit ukončení moru, který se beztak nekonal? Skutečně to vypadalo, jako by k Novoměstské radnici mířil někdo mimořádně důležitý. Přijíždějící jezdci měli kabátce v královských barvách, červené a bílé, vpředu jel trubač, za ním dva muži s taktěž červenobílými praporce. Pak následovali zbrojnoši se štíty, na nichž byli vymalováni dvouocasí stříbrní čeští lvi. To se tady snad objevila sama Jeho královská Milost? Nebo si její heroldy a strážé jenom vypůjčil některý z královských úředníků? Jakub už znal zvyklosti některých povýšenců, kteří se chovali zpupně, jako by sami vládli místo řádného panovníka z boží milosti.

Ale ať už to byl kdokoliv, rychtář rázem pochopil, že by se měl vrátit na radnici a stát purkmistrovi při jeho jednání po boku. Otočil se na podpatku a zamířil si to rovnou k radničním vratům. Právě včas, jezdci už přivazovali své koně k

dřevěnému zábradlí před radnicí a ti nejdůležitější už mezitím vstoupili do mázhauzu. Kdopak to asi přijel, pomyslel si zvědavě Jakub a vešel do vrat. Jeho rázné kroky přinutíli muže v bohatě zlatem zdobeném modrém kabátci, bílých nohavicích a lesklých černých špičatých škorních, aby se otočil. Protiva nevěřil svým očím. Před ním stál chlapík, kterého toužil znovu potkat. Pohlédl do jeho šedých očí a s neskryvanou škodolibostí se ho zeptal: „Ráčíte být pan Markvart ze Zvířetic?“ Oslovený se povýšeně pousmál: „My už se přece známe, rychtáři. Zajímá jsem se o koupi domu na rohu Staré pasířské a Koňského trhu, tam kde straší ten vampýr. Budete tak laskav a doprovodíte mne k purkmistrovi?“

„Ale jistěže,“ oplatil mu úsměv Protiva a zavolal na dva ze svých přítomných biřiců Marika Polendu a Jaroslava Barbořina: „Chlapci, pojd'te s námi!“

Markvart kráčel důležitě po schodech k radniční síni, o krok za ním rychtář a jeho dva muži. Zbývající doprovod královského úředníka zůstal v mázhauzu. A právě o to Jakubovi šlo. Nechtěl vyvolat na radnici rvačku s nejistým výsledkem. Celá akce musela proběhnout hladce a před očima purkmistra Hanuše Zlatníka. Všichni čtyři vešli do radniční síně. Purkmistr seděl pod velkým znakem Nového Města, červeným štítem, na kterém byla zlatá hradební zeď s postavou císaře a krále Karla IV. mezi dvěma rovněž zlatými věžemi. Když se otevřely dveře, Hanuš zvědavě zvedl hlavu, pak se postavil a zkřivil ústa do nuceného úsměvu:

„Buďte vítán na půdě Nového Města pražského, pane Markvarte!“

Sotva to dořekl, těžké dveře se za příchozími s bouchnutím zavřely a Jakub se dotkl jílce svého meče se slovy: „Jste zatčen, pane ze Zvířetic!“

„Co si to dovoluujete?“ bránil se Markvart a vzápětí tasil svůj meč. „Víte, kdo já jsem?“

„Právě proto, že vím, tak vás zatýkám. Jste několikanásobný

vrah, mimo jiné vrah jednoho z mých biřiců.“

„To je lež! Dokažte to!“

„Dokážu! Ale nejdřív se půjdete seznámit s naší radniční šatlavou.“

„Jakube, ty jsi se dočista zbláznil,“ zvolal pobledlý purkmistr. Ale Protiva si ho nevšímal. „Mariku, Jaroslave, chopte se ho!“ Oslovení biřici se s netajenou radostí vrhli k šedookému chlapíkovi a ten už byl ve střehu a sekal po nich svým mečem. Zároveň ze všech sil volal: „Stráže!“ Vzápětí se na schodech ozval několikanásobný dupot a následně zuřivé bouchání na dveře. Markvart se spokojeně zazubil: „Teď se ukáže, kdo půjde do vězení. Všichni skončíte v Bílé věži Pražského hradu!“

Chtěl ještě něco říci, ale Jakub mu mocným výpadem vyrazil zbraň z ruky a ostrý hrot svého meče přitiskl Markvartovi ke krku. „Otevřete dveře!“ Nařídil svým biřicům. Obě křídla se rozevřela a zkoprnělí královští zbrojnoši s údivem hleděli, jak novoměstský rychtář vede jejich velitele pod napraženou zbraní.

„Všichni ustupte, nebo ho zabiju,“ rozhodným hlasem je varoval Protiva a před jejich užaslými zraky vedl Markvarta ze Zvířetic pomalu po schodech dolů. Všichni honem ustoupili a nikdo se neodvážil třeba i jen zakašlat. Napětí na schodišti bylo natolik husté, že by se dalo krájet. Sešli do mázhauzu a odtud už podstatně rychleji do sklepení. Šedooký chlapík se bál třeba jen pohnout hlavou. Konečně byli dole, kde mu Jaroslav Barbořin otevřel pevné dveře jedné z cel. Jakub odtáhl meč od Markvartova krku a s chutí ho nakopl do zadku, až ve svém přepychovém kabátci a bílých nohavicích přistál na hromádce slámy.

„To vás bude mrzet, rychtáři! Už teď jste mrtvý muž!“ Sípál vzteky, ale Jaroslav za ním rychle přibouchl dveře a zamknul je na dva západy.

Sotvaže se Markvart ze Zvířetic ocitl pod zámkem, přiběhl

purkmistr a bědoval:

„Ach, Jakube, zvážil jsi, co s námi bude?“

„Zvážil, Hanuši, velmi pečlivě zvážil. Právě jsem ti zachránil tvůj majetek, který bys musel prodat hluboko pod cenou, a zavřel několikanásobného vraha.“

„Ale co když to není on?“

Rychtář vzal nešťastného purkmistra kolem ramen a konejšivým hlasem mu oznámil: „Neboj se. Je to on!“

„Já se snad dnes opiji!“ oznámil purkmistr a třásl se po celém těle.

„Jestli nepohrdneš Černým pivovarem, můžeme se opít spolu,“ potěšil ho Protiva. Jenže sotva vystoupali po schodech do radničního mázhausu, ukázalo se, že na cestu na pivo je ještě brzo. Královští zbrojnoši rozčileně mávali svými zbraněmi a jeden přes druhého se dožadovali Markvartova propuštění. Jen sudlice zbývajících biřiců, kteří se jako z udělání objevili v radničních vratech, je zdržovali od pokusu svého pána osvobodit.

„Chce si to snad někdo z vás, chlapci, se mnou rozdat? Ale jeden po druhém!“ volal na ně rychtář. Dva mladí pošetilci se hned našli, vzápětí o sebe třeskly meče, ale boj dvou proti jednomu trval jen krátce. Purkmistr vyjeveně zíral, jak jeden Jakubův švih rozpáral červenobílý kabátec prvního z odvážlivců, kdežto druhý utržil šrám na tváři.

„To si vypijete. Všechno povím panu královskému podkomořímu!“ bědoval postižený zbrojnoš.

„Řekni to třeba svatému Petrovi, ty jelimánku,“ odsekl mu Protiva a všichni biřici se rozesmáli. Poté už Markvartův doprovod na nic nečekal, vyběhl z radnice na Dobytčí trh a za chvíli byl slyšet rychlý dusot koňských kopyt.

„On to skutečně poví podkomořímu Hulerovi,“ povzdechl si purkmistr. „Ten si tě předvolá na hrad a kdo ví, co s tebou bude.“

„O důvod víc se jít něčeho napít, Hanuši. A vy, chlapci,“

Protiva se obrátil ke svým biřicům, „prohledáte všechny vinné sklepy v okolí Nového Města. Musíme najít ukradenou mrtvolu toho čaroděje. Když bude třeba, klidně urazte petlice. Ale ne abyste se mi přitom opili! Pít smím jenom já!“ A rychtář jim zahrozil prstem a vzal purkmistra kolem ramen. Pak ho ještě něco napadlo a zavolal:

„Toho pána ze Zvířetic, prosím, nekrmit. Má velký zbožný půst!“

Hostinský Přemek nestačil zírat, když viděl přicházet rychtáře v obětí s purkmistrem.

„Ach, to jsou k nám hosté! Jen račte, vzácní pánové! Čím vám mohu sloužit? Zdá se, že mor je definitivně zažehnán, když vás dva, první muže města, vidím v radostném obětí.“

Rychtář se s purkmistrem pohodlně rozvalili na lavici, rozepnuli své kabátce a začali poroučet.

„Přines víno, nejlepší co máš, hostinský!“ zvolal Hanuš Zlatník, kterému bylo v té chvíli všechno jedno. Měl v městské šatlavě královského úředníka a jistě už byl teď považován za vzbouřence. Tak ať si ještě užije, než ho oběsí.

„Mám tam mělnické, roudnické, litoměřické, z Vítkovy hory nebo z Košíř.“

„Dones plný džbán roudnického. Doufám, že ti ho dodává sám arcibiskup!“

„No, Jeho Eminence zrovna ne, ale je dobré.“

„Sem s ním,“ potvrdil Jakub Protiva a aby dodal váhu svým slovům, odepjal si meč a třískl s ním o stůl.

Aj, to bude vážné, blesko hostinskému Přemkovi hlavou. Co se to, Bože svatý, na radnici asi stalo? Viděl tam přijíždět královské poselstvo, ale dlouho tam nepobylo a takřka vzápětí zase ujíždělo pryč. Že by purkmistr vypověděl králi poslušnost? To se mu na opatrného Hanuše Zlatníka nezdálo! Ach, jestli spolu s Jakubem Protivou provedli nějakou rebelii, špatně to s námi dopadne se všemi. Bude se jich muset opatrně zeptat, zda na radnici k něčemu nedošlo. Jenže jak znal

rychtáře, ten se hned naštve a nebylo by dobré ho popudit.

Právě, když se vracel ze sklepa se džbánkem roudnického vína, uslyšel, jak si ti dva povídají.

„Myslíš, Jakube, že nás oba oběsí?“ zajímal se purkmistr.

„Oběsí jen tebe. Já jsem šlechtic, já budu s'tat,“ pyšně prohlásil Protiva.

„Ale co když tě setnou prknem, jako kdysi toho Záviše z Falkenštejna,“ namítl Hanuš Zlatník. „Taková rána ostrým prknem do krku, to je na dlouhé umírání a prý to hrozně bolí.“

„Aby mě s'tali prknem, musel bych se nejdřív pomilovat s královnou. A my teď žádnou nemáme. Její Milost královnu Johanu sežrali na Karlštejně psi Jeho Milosti krále Václava...“

„Pánové, jen ne tak nahlas,“ napomínal je hostinský, který právě plnil jejich číše. „Mohl by vás někdo slyšet!“

„Ať slyší!“ zvolal vzpurně rychtář. „Nové Město pražské se právě postavilo králi. Teď tady s purkmistrem sepisujeme opovědní list!“

Přemek se vyděšeně pokřižoval a zablekotal: „Pán Bůh s námi a zlý pryč! To je hrůza!“ Poté se rychle vzdálil od jejich stolu.

„Cos mu to povídal o opovědním listě, Jakube? Vždyť ho z toho strachy raní mrtvice!“ domlouval rychtářovi purkmistr.

„Jen ho nechme, ať se bojí. Bude k nám alespoň rychleji běhat s vínem. Bude si myslet, že když se opijeme, nedokážeme pak opovědní list králi sepsat. A taky mu můžeme pohrozit, že vypukla rebelie a že mu nezaplatíme,“ šklebil se radostně Jakub jako malé dítě.

Byl už večer, kdy do Černého pivovaru vpadli jako velká voda biřící Mařík Polenda a Jaroslav Barbořin.

„Máme ho!“ křičeli radostně na celou hospodu.

„Jdou pro nás,“ zvolal vyděšeně opilý purkmistr a zalezl pod stůl.

„Neboj, Hanuši, to jsou naši. Vyhráli jsme!“ smál se rychtář.

„Co jsme vyhráli? Zajali jsme krále Václava?“ Hanuš Zlatník

vystřčil hlavu zpod stolu. Během vytrvalého ochutnávání roudnického vína se mu to všechno poněkud popletlo.

„Jeho Milost ještě ne, ale také na ni dojde,“ konejšil ho Jakub.

„Tak chlapci, kde ho máte?“

„Zase je u svatého Štěpána v márnici. Už ho nikdo neukradne,“ chlubil se Jaroslav Barbořin.

„Koho?“ děsil se purkmistr.

„Toho mrtvého alchymistu, hraběte Roqueperta,“ vysvětloval mu rychtář. A na biřice se obrátil s otázkou: „Kde jste ho našli?“

„To je právě divné. Hrobník Koláček měl pravdu, když doporučoval hledat ve vinných sklepech. Ale tenhle sklep byl trochu zvláštní. Chytili jsme tam vinaře a za nic na světě nás nechtěl vpustit dovnitř. Tak jsem mu jich pár vrazil a změnil názor,“ vyprávěl Mařík Polenda. „Když jsme tam našli zabalené tělo toho čaroděje, snažili jsme se zjistit, čím ten sklep je. Jenže zase se to neobešlo bez několika štulců...“

„Dobrá, zkrátte to. Hlavně mi povězte, čím to byl sklep?“ netrpělivě naléhal rychtář.

„Vinař nám vyhrožoval, že si to s námi jeho pán vyřídí, že skončíme v Bílé věži Pražského hradu.“

„On je to snad královský sklep?“ udiveně se zeptal Jakub.

„To ne. Patří královskému podkomořímu Zikmundu Hulerovi!“

„A podívejme se!“ zaradoval se Protiva. „Pěkný ptáček ten pan Huler. Jeho lidé vraždí a on krade mrtvolu. Zítra jdu na královský hrad, ať mi to vysvětlí.“

„Proč bys tam chodil a lezl mu přímo do chřtánu?“ varoval Protivu Hanuš Zlatník.

„On si mne stejně předvolá, tak ho raději předejdu...“

Než na to stačil purkmistr, který už měl značné potíže s mluvením, něco říci, objevila se ve dveřích Černého pivovaru hrůzná postava. Měla tvář zamazanou od bláta a na sobě potrhaný, dříve patrně hnědý hábit. Jen podle kulatého břicha

se dalo poznat, že je to františkán Blasius, kazatel od svatého Štěpána.

„Blasie, příteli drahý, kde jsi proboha svatého byl?“ Vyřítíl se k němu Jakub a oba se uprostřed hostince šťastně objali.

„Unesli mne a uvěznili ve sklepeních královského hradu. Naštěstí se mi spolu s mistrem Křišťanem podařilo uprchnout.“

„Proč tě věznili? A proč také mistra Křišťana?“ zajímal se rychtář. „Ale ještě mi neodpovídej, musíš se trochu vzpamatovat. Hej, Přemku, čiši pálenky pro důstojného otce! Což nevidíš, že sotva stojí na nohou.“

Blasius šťastně usedl na lavici mezi purkmistra a rychtáře. Hanuš Zlatník se rázem probral z vinného opojení: „Fuj, vy páchnete, otče! V čem jste se válel? To snad byla hovna z celé Prahy!“

„Omlouvám se, pane purkmistře, ale dostali jsme se z královského hradu zřejmě jakousi odpadní šachtou!“

„Ach tak, a já vždycky myslel, že královské lejno nesmrdí,“ povzdechl si Hanuš a raději si dlaní přikryl nos.

„Víš, kdo tě zajal?“ zeptal se mnicha Jakub.

Blasius se napil, rozkašlal se a pak pomalu odpověděl:

„Měl takové zvláštní studené šedé oči. Ten by mohl pohledem vraždit.“

„Markvart ze Zvířetic!“ zvolal purkmistr a rychtář vzápětí dodal:

„Blasie, postavíš se na nohy? Vydržíš dojít na radnici? Chtěl bych ti někoho ukázat.“

Mnich přikývl a spolu s rychtářem, purkmistrem a oběma biřici se vyhrnuli na Dobytčí trh. Přemek se jim marně snažil naznačit, že by měli napřed zaplatit. Jakub se už nemohl dočkat okamžiku, až Blasiovi ukáže vězněného Markvarta. Jenže s Hanušem Zlatníkem byla potíž, sotva stál na nohou a nebýt biřiců, kteří ho museli podpírat, ani by na radnici nedošel. Vpadli do šatlavy a hrnuli se k cele, v níž byl zavřený královský úředník. Sotva jim žalářník otevřel, spatřili

Markvarta, jak klidně spí na pryčně a mírně přitom pochrupuje.

„Hej, pane ze Zvířetic,“ zalomcoval jím rychtář. „Vstávejte, někoho vám vedu!“

Markvart se posadil, protřel si oči a překvapeně hleděl na stále ještě notně špinavého Blasia.

„Důstojný otče, co vy tady děláte. Vždyť máte být...“

„Vzpomínám jsi, že jste mi tykal a říkal fland'áku,“ šklebil se františkán.

„Ale to bylo nedorozumění.“

„Pěkné nedorozumění s železnou pannou,“ odsekl Blasius.

„Ještě něco, pane ze Zvířetic, našli jsme mrtvolu hraběte Roqueperta. Byla ukryta ve vinném sklepě vašeho nadřízeného královského podkomořího Zikmunda Hulera.“

„To není možné...“

„Ale je. Zítra toho soudci při výslechu na mučidlech povíte víc, že?“

„Počkejte, pánové, to já ne, to všechno chtěl podkomoří... Já jsem musel...“ naříkal Markvart ze Zvířetic.

„Tak vy jste si celý ten příběh s upírem vymyslel a přitom pobláznil celé Nové Město na příkaz pana Hulera?“

„Ano. Hraběte Roqueperta pozval do Čech právě on a pak ho dal otrávit, když mu nevyrobil zlato...“

„Tohle povídání si nechte až na zítra. Však budete koukat, jak se vám na skřipci rozváže jazyk! Ted' na vás nemáme čas,“ přerušil ho rychtář. „Žalávníku, zavři zase dveře a dobře zamkni. My se zase vrátíme do Černého pivovaru.“ A s tím rychtář doprovázený přítelem Blasiem, purkmistrem a dvěma biřici zase ze šatlavy odešli.

„Takže jsme vyhráli?“ zajímal se Hanuš Zlatník, kterého události celého večera po vypitém víně poněkud mýjely.

„Ještě ne, ale také na to dojde,“ zasmál se Jakub.

XVII.

„Tak vy jste novoměstský rychtář Jakub Protiva z Protivce a chcete mluvit s královským podkomořím panem Zikmundem Hulerem?“ opakoval strážný v bráně Pražského hradu Jakubovu žádost. „Ale jak poznám, že jste opravdu rychtář?“

„Příteli, cožpak nevidíte na mé hrudi medailon se znakem Nového Města pražského?“

Strážný se předklonil, opřel se o svou sudlici a začal si s nelíbeným zájmem medailon prohlížet. „To jsem nevěděl, že rychtáři nosí takové medailony.“

„Všichni ne, ale rychtáři Nového Města pražského ano.“

„A tady za těmi hradbami to je císař a král Karel blahé paměti, že?“ Zajímal se zbrojnoš o vyobrazení ve znaku.

Jakub už s ním ztrácel trpělivost. Od rána ho po včerejší pitce v Černém pivovaru bolela hlava a to ještě spolu se soudcem musel zvládnout alespoň část výsledku Markvarta ze Zvířetic. Ten šedooký chlapík byl zpočátku ve srovnání s včerejškem poněkud méně hovorný. Pořád dokola tvrdil, že si na nic nepamatuje a že nikde nebyl. Teprve když ho katovi pacholci natáhli na skřípec, začal být povídavější, ale všechno házel na Zikmunda Hulera. To prý on kvůli králi vymyslel, že pražským městům hrozí mor a také prý pozval do Čech irského alchymistu hraběte Roqueperta. Když se mu transmutace kovů nezdařila a jeho pokusy k ničemu nevedly, nasypal prý mu do vína jed. Pak ho napadlo, že by z toho hiberniána mohl udělat upíra, protože dostal zálusk na domy a pozemky kolem Koňského trhu. Když tam bude řídit upír, každý se jich rád rychle zbaví a podkomoří je pak Markvartovým

prostřednictvím levně skoupí.

Protože lidé rádi věří podobným nesmyslům, pověst se snadno šířila, zvláště když ji podpořily nálezy údajně upírem zakousnutých lidí. Jenže kdo je doopravdy zabil, to prý on, Markvart ze Zvířetic neví. Katovi pacholci museli přitvrdit, ale nebylo to nic platné. Obviněný jim omdlel, museli ho polévat vodou a rychtář se už na to nevydržel dívat. Pohled na mučení ho rozhodně netěšil. A tak se raději sám vypravil na Pražský hrad, aby si s tím panem Zikmundem Hulerem, na něhož Markvart všechno sváděl, trochu popovídal.

„Tak uvedete mne ke královskému podkomořímu nebo ne?“

„Počkejte, pane rychtáři, to není tak jednoduché. Nejdříve musíme do komnat královského podkomořího někoho poslat, aby se zeptal, zda je vůbec na hradě a pokud je, zda na vás má čas.“

„Vy nevíte, jestli je tady?“ podivil se Jakub.

„Ale to víte, hrad má tři brány a ještě dvě malé branky. Pan podkomoří si mohl některou z nich odejít nebo odjet za Jeho královskou Milostí na Křivoklát, co já vím? Já jsem jen obyčejný strážný.“

„No tak už k němu někoho pošlete,“ připomenul mu netrpělivý Protiva.

„Tak počkejte,“ strážný mu důležitě zahrozil prstem a zmizel v bráně. Za chvíli se zase objevil, opřel se o svou sudlici a díval se někam přes Jakubovo rameno k Menšímu Městu pražskému a k Vltavě.

„Poslal jste k podkomořímu někoho?“ zeptal se ho Jakub.

„Ale ano,“ pokývl strážný a dál civěl kamsi do prázdna.

Kupodivu netrvalo dlouho a objevil se druhý strážný, stejně jako první v červenobílém kabátci.

„Vy jste novoměstský rychtář Jakub Protiva z Protivce?“

Když Jakub přikývl, vyzval ho, aby ho následoval. Na prvním nádvoří mu řekl, ať si zavede koně do stáje a pak mu ukázal na dveře v purkrabském paláci. „Pan královský podkomoří vás už

očekává.“

„To šlo nějak rychle,“ usmál se Protiva. Strážný neodpověděl, jen pokrčil rameny. Z jeho obličeje se nedalo vyčíst vůbec nic. Ani zdvořilá úcta, ani pohrdání.

Zikmunda Hulera, jemuž Jakub před časem spolu s bývalým staroměstským rychtářem Wernerem Sturmem zachraňoval jakousi ukradenou truhlici, poznal na první pohled. Stál na konci schodiště v drahém zřaseném červeném kabátci se zlatým řetězem na krku a vypadal jako vtělená důležitost.

„Vítám vás na hradě českých králů,“ pozdravil příchozího s úlisným úsměvem. „Jsem rád, že jste za mnou vážil cestu,“ dodal. „Prosím, následujte mne.“ Rychtář se nechal uvést do komnaty zdobené freskami a s malovaným trámovým stropem. Na první pohled to byl pokoj velmi veselý, přívětivý a přepychově zařízený, jak potvrzovaly vykládané truhlice a umně zdobený vyřezávaný stůl. Huler se posadil do křesla, ale nevybídl Protivu, aby také on usedl. „Máte štěstí, že jste přišel sám. Jinak bych vás asi nechal předvolat a to by mohlo být pro vás tuze nepříjemné.“

Hlas podkomořího změnil tón a už ho nedoprovázel úlisný úsměv. Naopak měl rty pevně sevřené.

„Nepříjemné? Proč?“ podivil se rychtář nahlas.

„Nikdy není nikomu příjemné, když ho vedou v železech!“

„Pche, nechápu, proč bych měl být přiváděn na Pražský hrad v železech!“ odsekl Protiva. Cítil se po včerejšku tuze nepříjemně, hlava ho bolela čím dál víc a zdálo se mu, že se mu každou chvílí musí rozskočit.

„Protože jste svévolně zajal královského úředníka Markvarta ze Zvířetic!“ zasyčel Zikmund Huler.

„Svévolně? Zatknuť jsem ho pro podezření z několika vražd, které spáchal z vašeho popudu, pane podkomoří.“

„Co si to dovoluujete?!“ zvolal Huler. „Máte důkazy?“

„Mám doznání Markvarta ze Zvířetic, které učinil dnes ráno. Mimo to jsme včera objevili ve vašem vinném sklepě mrtvolu

alchymisty Roqueperta, kterou jste ukradl na hřbitově u svatého Štěpána. Jistě víte, jak jsou trestáni lupiči mrtvol!“

„Dost! To nemusím poslouchat! Stráž!“

Huler vyskočil ze svého křesla, jako by ho právě píchla včela. Na jeho zavolání se zároveň ve třech dveřích, které vedly do této veselé a přepychově zařízené komnaty, objevili královští zbrojnoši s tasenými meči.

„Chopte se ho!“ poručil jim podkomoří a muži v červenobílých kabátcích se začali sápat na novoměstského rychtáře. Jakub se však hbitě vyhoupl na vyřezávaný stůl uprostřed místnosti, tasil meč a prudkým švihem odrazil hned dva na něj dotírající muže. Jenže z protější strany se na něj drali další s tasenými meči. Protiva věděl, že potřebuje mít krytá záda, proto prudce seskočil ze stolu a přitom stačil bodnout jednoho ze zbrojnošů. Během okamžiku se zády opřel o fresku znázorňující Adama a Evu v ráji, uchopil těžkou dubovou stoličku, která tu stála, do levé ruky a pravou se bránil mečem. Uvědomil si, jak byl naivní, když tak hloupě sám vlezl tomu Hulerovi přímo do rány. Měl si vzít alespoň Marika Polendu a Jaroslava Barbořina, s nimi by měl jistou šanci, ale takhle? Jak dlouho ještě dokáže odolávat královským zbrojnošům? Byť, jak zjišťoval, nedosahovali té úrovně, jakou měli v časech císaře a krále Karla, nicméně bylo jich, jak stačil napočítat, víc než deset a i kdyby byl sebelepším rváčem a šermířem, nemůže mít proti nim šanci. Leda by...

Nedomyslel, prudký švih mečem ho zasáhl do ramene. Třebaže ránu zmírnila kůže jeho kabátce, přece jen to byla natolik bolestivá rána, že musel pustit stoličku, která mu sloužila jako druhá zbraň. Alespoň se jí zbavil tak, že ji se zaťatými zuby vrhnul po dalším útočníkovi, trefil ho do hlavy a jak se zdálo, načas ho vyřadil z boje.

Hluk zápasu však byl natolik silný, že vyvolal zájem ostatních obyvatel purkrabského paláce.

„Co se to tu děje? Co je to tady za rvačku?“ ozval se za zády

zbrojnošů čísi hluboký autoritativní hlas. Muži ustali v boji a uctivě se rozestoupili. Dveřmi vešel do zdemolované komnaty drobný šedovlasý chlapík s mocným bílým knírem, oblečený ve žlutém atlasovém kabátci a černých nohavicích. Pohlédl na novoměstského rychtáře opírajícího se zády o zeď a třímajícího před sebou meč. „Vidím, Jakube, že si nedáš pokoj ani po letech. Zdá se mi, že učíš naše chlapce některý ze svých obávaných výpadů. A co vy, pane Hulere, proč jste ze svého pokoje udělal šermířnu? Jak mi to vysvětlíte?“

Podkomoří zbledl, zalapal po dechu a s úžasem hleděl, jak si nejvyšší purkrabí Jindřich Škopek z Dubé srdečně tiskne ruku s Jakubem Protivou z Protivce.

„Proč jste mi neřekl, že tu máte na návštěvě mého starého přítele? Vždyť jsme spolu v dobách císaře a krále Karla něco zažili! Ale Jakube, ty krvácíš! Pojď, dám tě ošetřit svým lazebníkem a vy, pane Hulere, přijďte za námi!“

Protiva odcházel s nejvyšším purkrabím jako očarovaný. Takovéto rozuzlení celé záležitosti opravdu nečekal ani ve snu.

„Co máš s tím Hulerem, ale s pravdou ven!“ zeptal se purkrabí přísně, když už měl Protiva ránu na rameni vyčištěnou a pečlivě ovázanou.

„Nebyl by tady hlt dobrého vína?“ odpověděl Jakub otázkou.

„Hola, sluho, přines panu rychtáři džbán toho nejlepšího z Moravy, co máme od pana markraběte Jošta. A ty konečně povídej!“

Protiva, ještě stále trochu zadýchaný z nerovného boje, začal líčit celý případ s vampýrem z Koňského trhu. Jindřich Škopek z Dubé ho pečlivě vyslechl a nakonec se otázel:

„Tak co ještě ode mne chceš?“

„Pana Hulera!“

Purkrabí se dal do smíchu. „Vysoko si zatoužil, Jakube! Víš ty, kdo pan Huler je?“

„Jistě, královský podkomoří, ale i pro toho přece platí zákony. Nechával vraždit, uloupil mrtvolu na hřbitově...“

„Zapomeň na to. Zikmund Huler, třebaže nemá šlechtický původ jako já nebo ty, je oblíbencem Jeho královské Milosti a jako takový je prostě nedotknutelný. Zatím musíš počkat. Však to znáš, panská láska po zajících skáče. I pan Huler jednou upadne v nemilost. Ale ten čas ještě nenastal. Takže musíš počkat, dočkáš-li se kdy.“

„Jenže co spravedlnost? Dal zabít nevinné, mimo jiné i jednoho z mých lidí!“

„Ach, Jakube, já nejsem soudce, jen starý muž, který mnoho pamatuje. Ne vždy vítězí dobro nad zlem, někdy dokonce zlo hodně dlouho vyhrává. Obrň se trpělivostí a raději se ještě napij. Mimochodem, jak ti chutná víno z Moravy? Je lahodné, že?“

Dveře komnaty nejvyššího purkrabího se otevřely a objevil se v nich Zikmund Huler. Ve tváři měl opět úlisný úsměv.

„Á tady jste, pane podkomoří,“ uvítal ho Škopek z Dubé. „Právě jsem se dozvěděl, že celá záležitost byla vlastně jedním velkým nedorozuměním. Takže si, draží páni, podejte ruce a vy, pane podkomoří, doprovodte pana rychtáře k bráně.“

Huler se na Protivu zvědavě podíval a natáhl k němu pravačku. Protiva měl sto chutí mu na ni plivnout, ale čas jeho bouřlivého mládí, které neznalo kompromisy, byl dávno ta tam. Vzpomněl si na císaře a krále Karla, jak se obratně dokázal usmiřovat s těmi největšími nepřáteli a v duchu si řekl, když on, tak snad i já mohu. Krátce stiskl Hulerovu pravačku a s lehkým úsměvem se mu podíval do očí.

Když pak spolu stáli na hradním nádvoří a sluhové přiváděli Protivovi jeho koně, prohodil podkomoří, jako by mluvil se svým nejlepším přítelem: „Přijďte za mnou někdy na víno, pane rychtáři.“ Jakub si vzpomněl na Wernera Sturma a hraběte Roqueperta a zavrtěl hlavou: „Děkuji za pozvání. Ale asi nebudu mít čas. Mimochodem, co s tím Markvartem ze Zvířetic?“

„Nechte si ho ode mne jako malou pozornost, pane rychtáři.“

S tím se Huler mírně uklonil a zmizel ve dveřích purkrabského paláce.

Jakub Protiva pomalu sjížděl na svém grošáku k Menšímu Městu pražskému a dumal o spravedlnosti a o tom, jak byl ten šedooký chlapík právě svým chleboďárcem hozen přes palubu. Vzpomněl si na slova pana Jindřicha Škopka z Dubé. Jednou takhle sám král hodí přes palubu zase Hulera. Ale kdo hodí přes palubu krále? Že by jeho bratříček Zikmund?

XVIII.

Františkán Blasius se potřeboval trochu uklidnit po hrůzných zážitcích ze sklepení Pražského hradu. Jako duchovní by měl možná sedět v kostele a rozjímat, ale nic tak nebylo vzdáleno jeho skutečným potřebám jako podobná činnost. Nohy ho nesly na Větrnou horu za blondátou Marií, s níž prožil onehdy tolik radosti. V jejím náručí jistě zapomene na všechno to utrpení, na strach ze železné panny, na tlející zbytky umrlce i koupání ve výkalech. Měl na sobě nový hábit, byl vykoupáný v lázni, sytý a napojený, ale zase ne příliš, ještě – jak odhadoval – by se do něj pár číší vychlazeného mělnického nebo případně i rýnského vešlo.

Před Mariiným domem ho však čekalo překvapení. Stál tu povoz, z kterého právě vystupovala jeho stará přítelkyně Magdaléna. Vlasy měla skryty pod plachetkou, rty lehce nalíčené, oděv sice cudný, vše zahalující, ale Blasiova bujná fantazie si dokázala pomoci a v duchu před sebou nevěstku viděl zbavenou i toho posledního šatstva.

„Jdeš za mnou, Blasie?“ zeptala se ho škádlivě. „Jak jsi uhádl, že se dneska vrátím do Nového Města pražského?“

„Měl jsem takové tušení,“ zalhal františkán. „Víš, my duchovní, jsme nadáni schopností se vcítovat v myšlenky druhých.“

„Tedy čteš i mé myšlenky, že?“

„Jako věty na pergamenu,“ široce se usmál Blasius.

„Pak jistě víš, že na dnešek nikoho nemám smluveného a čekám jen na tvou společnost.“ Magdaléna se do mnicha zavěsila a zavolala na povozníka: „Zavazadla mi doneste

nahoru!“

Oslovený kočí jen zakroutil hlavou. Tak ona pospíchá do Prahy, aby si to rozdala s mnichem! No to je zkažený svět, pomyslel si. Není pak divu, že se mezi sebou hádají dva nebo teď dokonce tři papeži. S trudnou myšlenkou na brzký konec světa propadlého chťiči a d'áblu vynesl Magdalénin ranec, nechal si vysázet pár grošů na dlaň a honem pospíchal ke svému povozu, aby byl co nejdříve pryč z tohoto pelechu neřesti.

Když už Blasius se svou přítelkyní vcházel do její komůrky, otevřely se protější dveře a vynořila se odtud blondatá hlavička.

„Á Magdaléna se vrací,“ zvolala Marie nadšeně, „a koho si to nevede? Jak se máš, Blasie? Vzpomínáš si, jak jsme si nedávno spolu rozdávali?“

Františkán zrudnul a zavřel oči v očekávání věcí příštích.

„Cože, vy dva spolu? A teď si za mnou klidně přijdeš a chceš se se mnou milovat?“ obořila se na nešťastného mnicha Magdaléna. Marie zatím vyšla ze dveří. Měla na sobě jen košili, která více odhalovala, než zahalovala. Blasius, který mezitím oči otevřel, na ni jen dychtivě zíral.

Jenže to už ho Magdaléna odstrčila a ječela na něj: „Tak ty se mi taháš s kdejakou courou?“

„A co jsi ty?“ zasmála se polonahá Marie.

„Ano, jsem děvka, ale Blasiovi jsem dávala z lásky zadarmo. A ty jsi mi ho svedla.“

„Vidíš,“ špitl tiše františkán. „Byl jsem svedený, to se nepočítá.“

„Jakpak by ne! Táhni ode mne,“ zvolala Magdaléna popadla svůj ranec a začal jím nešťastného kazatele od svatého Štěpána tlouci hlava nehlava. Marie se na ně chvíli pobaveně dívala a pak práskla dveřmi.

„Nech toho, děláš ostudu,“ napomínal ji Blasius.

„Kdo dělá větší ostudu než ty, ty svatoušku. Máš držet celibát,

tak drž a za mnou nelez.“

„Počkej,“ františkán si náhle na něco vzpomněl. „A co to bylo za flandáka, co ti dal ten zlatý prsten?“

Magdaléna se zarazila: „Co ty víš o nějakém zlatém prstenu?“

„Až přestaneš bláznit tady na chodbě, tak ti to povím.“

„Dobrá, pojď dál, ale opovaž se mě dotknout.“ S tím vtáhla Blasia do své komůrky. „Tady si sedni, vmáčkla ho na stoličku vedle svého lože, a pověz mi, co víš o prstenu.“

„Prodala jsi ho hostinskému Přemkovi z Černého pivovaru.“

„No a? Co má být?“

„Víš, mě zajímá, kdo ti ho dal?“

„Co je ti potom!“

„Dobrá, pak ovšem musím celou záležitost oznámit rychtáři Jakubu Protivovi, protože se možná jedná o svatokrádež.“

„Prosím tě, o čem to vlastně meleš,“ polekala se Magdaléna, sejmula z hlavy plachetku a rozhodila své krásné vlasy, až se v Blasiovi zatetelilo jeho srdíčko.

„V jednom nedalekém klášteře, kde visí tvůj portrét jako Máří Magdalény, postrádají jednu významnou cennost.“

„Tak ty jsi viděl můj obrázek? Že mě ale mistr Řehoř trefil, vid’?“

„Spala jsi s ním?“

„Ty žárlivče,“ ušklíbala se Magdaléna. „Když mě tak hezky vymaloval jako světici, tak proč ne?“

„A s kým ještě z Emauzského kláštera si co měla?“

„Co je ti potom? Pokud si pamatuji, nikdy jsi se o mé zákazníky nezajímal.“

„Tak teď se zajímám, protože jde o zločin.“

V Magdaléně hrklo. Rychle se svlékla z šatů a jen v košili usedla Blasiovi na klín:

„Můj milý mníšku,“ pohladila ho po tváři, „já jsem přece nic neprovedla.“

„Ty ne, ale někdo ano a ten někdo neměl čím zaplatit, tak ti dal zlatý prsten, vid’?“

„Byl mně dlužen už za mockrát, to jsem nemohla připustit. Zdarma to máš jenom ty!“ A prudce Blasius políbila. Františkán už to déle nevydržel a za chvíli byli spolu nazí na jejím loži. Když pak bylo po všem, leželi vedle sebe, dívali se do trámového stropu a Blasius se z ničeho nic zeptal:

„Nebude ti vadit, když se zeptám na jeho jméno.“

„To mi tedy vadit bude.“

„Tak já budu říkat jména a ty mi jen potvrdíš, zda to byl on.“

„Dobrá,“ souhlasila Magdaléna a Blasius se hned prvním jménem strefil.

„Jak to víš?“ podivila se jeho přítelkyně.

„Opat kláštera mě a rychtáře pozval, když se ztratila ta věc. Je pro něho velmi cenná, jedná se o dar samotného zakladatele kláštera císaře a krále Karla.“

„Aha,“ řekla Magdaléna a nechápala nic.

Blasius jí položil ruku na nahá prsa a zeptal se:

„Bude ti vadit, když teď odejdu?“

„Musím se přiznat, že nebude. Jsem z cesty docela unavená. Prý ten mor do Prahy nakonec vůbec nepřišel. Víš o tom?“

„Někdy ti o tom budu vyprávět.“

Františkán se rychle oblékl, políbil Magdalénu na rozloučenou a honem pospíchal po schodech dolů. Pak seběhl Větrnou horou dolů a zahrnul ke klášteru slovanských benediktinů. Za chvíli už bušil klepadlem na vrata. Za chvíli se ve vratech otevřelo malé okénko a ozvalo se: „Přejete si, otče františkáne?“

„Chtěl bych mluvit s převorem Bogumilem.“

„Pojďte dál, otče.“

Blasius vstoupil do hovorny, chvíli se díval ven ke kostelu Panny Marie a umiňoval si, že se podívá na obraz svaté Máří Magdalény. Najednou uslyšel za zády zdvořilé odkašlání. Otočil se a spatřil vysokou postavu převora.

„Přišel jste mne pozvat na své kázání, otče Blasie?“ zeptal se Bogumil.

„Také,“ usmál se františkán. „Ale především jsem přišel kvůli něčemu jinému.“

„Prosím, ptejte se,“ vyzval ho převor.

„Raději bych to s vámi probral ve vaší cele,“ navrhl Blasius.

„Dobrá,“ souhlasil převor. „Následujte mne!“

Prošli spolu rajským dvorem a pak po kamenných schodech do prvního patra. Cela převora byla docela prostá a jen s tím nejnutnějším vybavením. U zdi stálo úzké lože, nad ním visel krucifix. Blasius si jako host ani neměl kam sednout. Ale o posazení ani nestál.

„Ten zub,“ řekl pouze a nastavil dlaň.

Převor zbledl: „Jak jste to zjistil? Co teď se mnou bude?“

„Nebojte se, zůstane to jen mezi námi.“ Františkán se maličko pousmál.

Bogumil sáhl kamsi do záhybů svého pláště, vylovil odtud malý kožený váček, vyňal z něho žlutou stoličku a opatrně ji položil na Blasiovu dlaň. „Chtěl jsem ho vrátit.“

„Už na to nemyslete!“ Františkán se znovu pousmál.

„Díky, příteli,“ zašeptal převor, „tisíceré díky. Jsem vaším dlužníkem.“

„Třeba si to někdy vyberu,“ odpověděl Blasius jakoby pro sebe a nechal se vyprovodit až k vratům kláštera.

Pak se rozeběhl na radnici za rychtářem. Jakub měl za sebou dramatický zážitek se Zikmundem Hulerem a právě vysvětloval purkmistrovi, že Markvart ze Zvířetic může být klidně oběšen. Když v radniční chodbě uviděl čekajícího Blasie, zaradoval se:

„Půjdeš se mnou do Černého pivovaru?“

„Právě tam potřebuji zajít.“

„Co tak najednou?“

„Hostinský Přemek má zlatý prsten, který mu nepatří.“

„On ho snad ukradl?“

„Ne, koupil, ale je kradený.“

„A víš komu patří?“

„Vím, co k němu patří a mám to!“ prohlásil vítězoslavně Blasius a ukázal Jakobovi zažloutlou stoličku.

„Co to je?“ podivil se rychtář.

„Zub svatého Jeronýma!“

„Ta ukradená relikvie z Emauzského kláštera?“

„Ano. A Přemek má k němu ten prsten, do něhož byla vsazena.“

„Prosím tě, jak jsi to všechno zjistil a hlavně, jak jsi našel ten zub?“

„Víš, Jakube, jsi sice rychtář, ale taky nemusíš vědět úplně všechno. Třeba někdy později ti o tom budu povídat.“

„Už se těším.“

Oba přátelé vešli do hospodské síně a ustaraný Přemek k nim hned přispěchal:

„Jak to dopadlo s tou rebelií? Přitáhne na nás královská hotovost?“

„Neboj, Přemku, raději nám přines pivo.“

Když se hostinský vrátil a postavil před každého z nich korbelský s pěnivým mokem, chytl ho rychtář za ruku a začal si prohlížet jeho zlatý prsten.

„Musím ti ho, bohužel, zabavit,“ prohlásil rázně a aniž to Přemek čekal, strhl mu prsten z prstu.

„Počkejte, to snad ne, řádně jsem za něj zaplatil. To přece nemůžete!“

„Když je rebelie, mohu všechno,“ smál se Jakub. „Bud' rád, když ti zaplatíme za pivo.“

„To snad ne, to je krádež. Lidičky,“ začal hostinský zoufale volat, až se všichni hosté otáčeli, „rychtář mě okradl.“

„Ještě slovo a půjdeš do šatlavy,“ křiknul Protiva, povstal, ukázal všem prsten a pravil: „Tohle je kradené zboží a já ho z moci úřední bez náhrady zabavuji. Pro vás, přátelé, z toho plyne poučení, abyste nakupovali jen tehdy, když máte záruku, že jde o poctivé zboží.“

„Správně,“ souhlasil pekař Ctibor. „Kdo není v žádném

cechu, nesmí nic prodávat. Náš rychtář je chlapík, pojďme mu připít!“ Po těch slovech pozvedl svůj korbel a ostatní v hostinci se halasně přidali.

„No ale co teď s tím?“ dumal zatím Jakub. „Máme prsten a zub, ale nemůžeme je vrátit otci opatovi zvlášť.“

„Na to stačí klenotnický učeň,“ namítl Blasius.

„To je dobrý nápad. Tady kousek má zlatnickou dílnu náš purkmistr. Půjdeme tam, budeme dělat, že ho hledáme a jako náhodou si necháme od některého tovaryše vsadit zub do prstenu.“

Jak se domluvili, tak to také udělali. Navečer spolu rozvážným krokem kráčeli do Emauzského kláštera.

„To skvělé dalmatské víno si nemohu nechat ujít,“ těšil se Blasius.

Opat Jan z Dubrovníku byl nemálo překvapen, když před ním rychtář vybalil ze svého váčku prsten se zubem svatého Jeronýma.

„Kde jste ho našli, přátelé? Kdo ho uloupil?“ zvolal radostně představený kláštera.

„Otče opate,“ začal opatrně františkán, „není vůbec důležité, jak jsme ho našli a kdo ho uloupil, pokud ho vůbec někdo uloupil. Raději se pojďme napít na to, že tato vzácná relikvie je opět na svém místě.“

„Císař a král Karel by měl jistě radost,“ přidal se Jakub Protiva.

Opat se celý rozzářil: „Máte pravdu, oslavme návrat ztracené relikvie vínem z mé rodné Dalmácie, která voní mořem a sluncem. Snad se ještě někdy domů na stará kolena podívám.“

„Nikdy jsem tam u vás u moře nebyl,“ přiznal se rychtář, „slyšel jsem však císaře a krále Karla vyprávět, jak ho tam kdesi při plavbě z Dubrovníku do Aquleje přepadli námořní lupiči.“

„A jak to dopadlo?“ zajímal se opat.

„Skryl se jim do rybářského škuneru pod sítěmi a dostal se v

něm na břeh, jenže všechny jeho druhy lupiči zajali a Karel, tehdy ještě mladý moravský markrabě, je musel od nich vykoupit.“

„Hrůza pomyslet na takové námořní lupiče,“ povzdechl si Blasius. „Naštěstí mě vaše víno, opate, přivádí na příjemnější a Bohu milejší myšlenky.“

„Pak je to nepochybně víno požehnané a já bych chtěl vám oběma připít a poděkovat za to, co jste učinili pro náš klášter.“

„Ach, to snad ani nestojí zato,“ pousmál se Blasius a vzpomněl si na milování s Magdalénou. „Ale napadá mě, že bych se měl zase někdy podívat na obraz svaté Máří Magdalény ve vašem kostele.“

„Jsem rád, že vás dílo mistra Řehoře zaujalo a vyvolává ve vás zbožné myšlenky.“

„To jistě,“ lhal Blasius a trochu se přitom začervenal.

XIX.

Následující den měl nový pohřeb hrabě Roquepertus. Purkmistr ho tentokrát nezakázal, ba dokonce se sám dostavil. Měl trochu červené oči a všichni si mysleli, že pohřeb tuze prožívá a pláče. Ve skutečnosti to bylo od nevyspání a z přehnaného pití. Blasius si připravil dlouhé kázání, kterému opět nikdo nerozuměl, ale všem se náramně líbilo. Nejvíc ho chválil mistr Křišťan z Prachatic, který samozřejmě nemohl chybět. Samozřejmě se dostavili mniši hiberniáni, kteří byli konec konců Roquepertovi krajané a dokonce nesli jeho rakev. Že alchymistu musejí pohřbívát znovu, protože předtím Markvart ze Zvířetic se svými lidmi ukradl jeho mrtvolu z hrobu, jim nikdo neříkal. Nebylo proč. Pořádně latinsky uměl jen Blasius a ten po předcházejících dnech byl poněkud unaven na to, aby s nimi podrobně konverzoval.

Účast novoměstských obyvatel byla značná. Vždyť kdo by nebyl zvědavý na nový pohřeb čaroděje, o němž se povídalo, že byl upírem. Prý to bylo zase všechno jinak, jenže jak se to všechno přetřásalo na tržištích mezi hospodyňkami a mezi muži v krčmách, leckdo to popletl, a tak z toho nakonec vyplynulo několik značně divokých a odlišných verzí. Nejdramatičtější byla ta, že se purkmistr s rychtářem vzbouřili proti králi a pohrozili mu, že na něho pošlou vampýra. Král Václav se prý polekal a povolil jim pověsit svého největšího oblíbence, pána ze Zvířetic. Podle další verze byl upírem právě Markvart ze Zvířetic a odhalil ho kazatel Blasius. To víte, když se dá průchod lidové fantazii, tak vzniknou takové věci, na které by se nezmohl ani ten sebelepší mistr pera.

Shodou okolností téhož dne pochovali také Markvartovy oběti, starého Mateše, co uměl vyrábět takové svaté ostatky, že byl do nich císař a král Karel dočista blázen, prostořekou číšnici Matyldu a nebohou žebračku Eleonoru. Že byla kdysi šlechtičnou, na to nikdo ani nevzpomněl. Biřice Vojtěcha chtěli jeho rodiče pohřbít doma v Michli.

Když rychtář Protiva opouštěl hřbitov u svatého Štěpána, zpozoroval malého chlapíka, který mu byl nějak povědomý. Měl zelený zdobený kabátec, u boku meč a tvářil se náramně domýšlivě. Že by ho potkal na Pražském hradě? Rozhodně to byl někdo už podle vzhledu velmi významný. „Hledáte snad někoho?“ zeptal se ho opatrně.

„Vás, pane rychtáři!“ Chlapík se mírně pousmál a jeho tvář rázem ztratila na domýšlivosti. „Jsem váš staroměstský kolega Hansa Rost, vzpomínáte si přece?“

„Jak by ne. Chtěl jste mě zatknout pro vraždu lékaře a apatykáře Angela z Florencie.“

„Proto jsem přišel,“ řekl Rost opatrně.

„Jdete mě tedy znovu zatknout, tentokrát už doopravdy?“ ušklíbnul se Jakub.

„Právě naopak. Chci se vám omluvit. Už jsme toho vraha dopadli.“

„Kdo to byl, jestli to smím vědět?“ zeptal se Protiva opatrně.

„Samozřejmě smíte. Byla v tom jen konkurenční řevnivost. Apatykář Tomášek od Zlaté lilie na Malém rynečku si od čtyř vykutálených chlapíků, jednoho jste obratně poslal na věčnost, objednal krádež Angelových receptů. A starý pán je při tom přistihl a oni ho zabili. Jenže dole před domem natrefili na vás a mistra Matouše z Krakova.“

„Vida,“ pokýval hlavou Protiva. „Vidím, že jste schopný muž na svém místě,“ pochválil Rosta.

Staroměstský rychtář se trochu začervenal a dodal: „Snažíme se. Ale upřímně řečeno, na vás ještě nemám.“

„Jste mladý, všechno doženete.“

„Mimochodem, když jsme se teď spřátelili, mohl byste mi prozradit, proč jste doktora Angela hledali?“

„Také kvůli jedné záhadě. Jak možná víte, zemřel nedávno v Novém Městě pražském jeden hiberniánský alchymista, jakýsi hrabě Roquepertus.“

„Ano, doneslo se mi to. Prý to byl vampýr.“

„Což byl samozřejmě nesmysl. Ale říkám vám to z jiného důvodu. V jeho laboratoriu jsme objevili ohořelou mrtvolu. Někdo tam po Roquepertově smrti sám experimentoval a doplatil na to životem.“

„A co by s tím měl mít doktor Angelo společného?“

„Podle zlatých florénů, které jsme u mrtvého našli, jsem usoudil, že by mohl pocházet z Florencie a doktor Angelo, který byl rovněž z Florencie, by ho proto mohl jako apatykář znát.“

„Aha!“ Zamyslel se Hansa Rost. „Myslím, že bych vám o tom mohl něco vypátrat. Máme na Starém Městě asi dva nebo tři vlašské alchymisty. Víím, že na Roqueperta, kterého do Čech pozval kdosi z královského dvora...“

„Podkomoří Zikmund Huler,“ napověděl Protiva.

„Náš bývalý konšel. Vida, jak se má k světu! No zkrátka ti tři chlapíci z Vlach na toho hiberniána žárlili a dokonce ho tajně sledovali. Však víte, jak si tihle lučebníci úzkostlivě střeží své pracovní postupy a ohánějí se přitom bílou i černou magií! Je docela možné, že jeden z nich k němu po jeho smrti vlezl, chtěl vyzkoušet, co tam dělá a to se mu stalo osudným. Slibuji vám, že to všechno pořádně prověřím a dám vám vědět.“

Hansa Rost se rozzářil širokým srdečným úsměvem. Jakuba napadlo, že nebožtík Werner má dobrého nástupce. „Takže se budu těšit!“ Oba rychtáři si podali ruce.

XX.

Kolem Vítkovy hory projížděl směrem k Horské bráně Nového Města pražského povoz krytý plachtou. Manželka purkmistra Hanuše Zlatníka se šťastně dívala na městské hradby a těšila se na domov. Pobyt v Čáslavi byl pro ni jediným nepřetržitým řetězem utrpení, protože musela žít pod jednou střechou s manželovými příbuznými, které valně nesnášela a především si neměla s kým kloudně popovídat. Ale teď, když je ten hrozný mor zase pryč, se všechno zase vrátí do starých kolejí.

„Já jsem tak ráda, že se vracím,“ přitulila se ke svému manželovi Hanuši Zlatníkovi. „Ale co je to támhle na Šibeničním vrchu? Kdo to tam visí?“

„Ale,“ odbyl to purkmistr mávnutím ruky. „Nějaký Markvart ze Zvířetic.“

„Proboha šlechtic a je oběšený jako nějaký sprostý lapka!“

„Vždyť to byl několikanásobný vrah, tak jaképak výhody.“

„A proč jsi s tou popravou nepočkal na mě? Tak ráda bych se na ni podívala! Vždyť co z toho života mám? Dřepím pořád na jednom místě a ty jsi věčně po nějakých schůzích. A když se něco zajímavého děje, tak o to přijdu.“

Manželka Hanuše Zlatníka začala popotahovat.

„Když on staroměstský kat strašně spěchal. Prý si ho objednali až v Berouně. To víš, katů je dneska málo, nemohou všechno stačit, jak by se nám to hodilo,“ vymlouval se purkmistr.

„Stejně je to škoda,“ povzdechla si ta dobrá žena. „Tak ráda bych toho šlechtice viděla umírat! Prý se lidé při věšení

všelijak komicky mrskají a vyplazují jazyk. To musí být k popukání. Jestlipak něco říkal před smrtí? Litoval svých jistě ohavných činů, modlil se nebo nadával?“

Hanuš Zlatník neodpověděl, přivinul svoji choť ke své hrudi a lehce ji přitom políbil do vlasů. V posledních dnech měl trochu černé svědomí z toho, jak ustavičně nasával s rychtářem. V skrytu duše doufal, že se jeho ženě nedonesou pověsti o tom, jak se vzbouřili proti králi. Vždyť by z toho mohla mít chudinka smrt. Ale večer se určitě vymluví na schůzi městské rady a vyrazí zase do Černého pivovaru. Už se těšil, jak to tam roztočí s Jakubem a Blasiem. Musí to všechno přece ještě pořádně oslavit!

KONEC